

FARG'ONA JAMOAT SALOMATLIGI

TIBBIYOT INSTITUTI

«KOMMUNAL VA MEHNAT GIGIENASI KAFEDRASI»

«TASDIQLAYMAN»

TP va IS fakulteti Dekani

ORALIQ VA YAKUNIY NAZORAT TOPSHIRIQLARI

“Gigiena. Tibbiy ekologiya” fanidan

60910400 “tibbiy profilaktika ishi” bakalavriat yo’nalishi 2 kurs talabalari uchun

Farg’ona 2022

Oraliq va yakuniy nazorat topshiriqlari O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi 2021 yil "4" iyundagi 121-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "Gigiena. Tibbiy ekologiya" modul dasturi asosida tayyorlangan.

Tuzuvchi:

M. Azimova kafedra katta o'qituvchisi

Taqrizchilar:

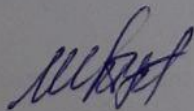
M. Ashurova kafedra mudiri, t.f.n.

G. Yakubova FDU, Jismoniy madaniyat nazariyasi va uslubiyoti kafedrasi katta o'qituvchisi

Nazorat test topshiriqlari kafedra 2022 yil 26.08 dagi 1-sonli yig'ilishida muhokamadan o'tgan va institut MUHga tasdiq uchun tavsiya etilgan

Nazorat test topshiriqlari institut MUHning 2022 yil 27.08 dagi 1-sonli yig'ilishida tasdiqlangan va foydalanishga tavsiya eilgan.

Kafedra mudiri

M. Ashurova

1TA JAVOBLI TESTLAR

1. Oqilona ovqatlanish nima:
 - A. ratsionda ko'p miqdorda oziq moddalarni tutgan va yuqori energetik qiymatga ega bo'lgan ovqatlanish
 - B. hozirgi vaqtda organizmning fiziologik ehtiyojlariga mos keladigan ovqatlanish
 - C. oqsil, yog' va uglevodlar o'zaro muvozanatlashgan ovqatlanish
 - D. sifatli ovqatlanish
 - E. organizmning fiziologik ehtiyojlariga mos va yuqori reaktivlikni tutuvchi, umr ko'rish davomiyligini uzaytirishga olib keluvchi ovqatlanish*
2. Oqilona ovqatlanish ahamiyatga ega:
 - A. yuqumli kasalliklar bilan kasallanish darajasi uchun
 - B. yuqumli bo'lmagan kasallanish darajasi uchun
 - C. aholi salomatligining barcha ko'rsatkichlari uchun*
 - D. jismoniy rivojlanish uchun
 - E. oshqozon-ichak yo'li holati uchun
3. Ovqat ratsionining energetik qiymati nimaga mos bo'lishi kerak:
 - A. maksimal energiya sarfiga
 - B. organizmning fiziologik ehtiyojlariga*
 - C. minimal energiya sarfiga
 - D. 3000 kkal
 - E. 2700 kkal
4. Organizmning fiziologik ehtiyoji nimalarga bog'lik bo'ladi
 - A. yoshga va bo'yga
 - B. jinsga, yoshga, bajariladigan ish faoliyatiga*
 - C. yoshi va jinsiga
 - D. yoshiga, bajariladigan ish faoliyati va davomiyligiga
 - E. organizmning fiziologik holatiga
5. Muvozanatlashtirilgan ovqatlanish deb nimaga aytiladi
 - A. Oila byudjetiga muvofiq ovqatlanish
 - B. Suv-tuz muvozanatini ta'minlovchi ovqatlanish
 - C. Azot muvozanatini ta'minlovchi ovqatlanish
 - D. Ovqat moddalarini teng miqdorda tutuvchi ovqatlanish
 - E. Ovqatli moddalarning eng muvofiq nisbatda bo'lishi*
6. Necha marta ovqatlanish kerak:
 - A. to'rt martadan kam emas
 - B. ikki martadan kam emas
 - C. albatta to'rt mahal
 - D. uch martadan kam emas*
 - E. albatta besh mahal
7. Yilning sovuq mavsumida 3 mahal ovqatlanish tarkibida kunlik ratsionning energetik qiymati qanday taqsimlanadi?
 - A. nonushta 30-35%, tushlik 40-45%, kechki ovqat 20-25%.*
 - B. nonushta 40-45%, tushlik 30-35%, kechki ovqat 25-30%.
 - C. nonushta 20-25%, tushlik 15-20%, kechki ovqat 30-35%.
 - D. nonushta 30-35%, tushlik 20-25%, kechki ovqat 40-45%.
 - E. nonushta 15-20%, tushlik 20-25%, kechki ovqat 20-20%.
8. Adekvat ovqatlanish deb nimaga aytiladi
 - A. yuqori kaloriyali ovqatlanish
 - B. vitaminlarni Ko'p tutgan ovqatlanish
 - C. barcha gigienik talablarga javob beradigan ovqatlanish*
 - D. yog'sizlantirilgan maxsulotlarni tutuvchi ovqatlanish
 - E. odamning shaxsiy talablariga javob beruvchi Ovqatlanish
9. Shaxsiy tarzda ovqatlanishni tahlil qilishda qanday asosiy hisoblashlar bajarilishi kerak:
 - A. ratsion tarkibidagi oqsillar, yog'lar, uglevodlar, vitaminlar va mineral moddalar miqdorini
 - B. oziq moddalarning miqdori, ularning nisbati, energetik qiymati va kun davomidagi taqsimoti*
 - C. ratsionning energetik qiymati va uning kun davomidagi taqsimotini
 - D. ratsionning energetik qiymati va oqsillar, yog'lar va uglevodlarning taqsimotini
 - E. oziq-ovqat mahsulotlarining grammlardagi o'rtacha sutkalik iste'moli va ularning energetik qiymatini
10. Taomnoma nima:

- A. har bir ovqatlanish uchun taomlarning nomi va ularni tayyorlash uchun ko'rsatma va mahsulotlarning miqdori keltirilgan ro'yhat
 - B. ovqatlanish ratsioni tarkibiga kiruvchi oziq-ovqat mahsulotlarining nomi va miqdori
 - C. taomlar, mahsulotlar ro'yhati, ularning miqdori, kimyoviy tarkibi va energetik qiymati keltirilgan ro'yxat*
 - D. sutkalik ratsionga kiruvchi oziq-ovqat mahsulotlarining kimyoviy tarkibi
 - E. sutkalik ratsion tarkibiga kiruvchi taomlar va mahsulotlarning energetik qiymati keltirilgan ro'yhati
-
11. Shaxsiy ovqatlanish adekvatligini sutkalik ovqat mahsulotlari to'plamini aniqlashda qaysi usuldan foydalaniladi
 - A. laborator usul
 - B. eksperimental usul
 - C. hisoblash usuli
 - D. kimyoviy usul
 - E. so'rov-anketa usuli*
 12. Shaxsiy tarzda ovqatlanishni tahlil qilishda qanday asosiy hisoblashlar bajarilishi kerak:
 - A. ratsion tarkibidagi oqsillar, yog'lar, uglevodlar, vitaminlar va mineral moddalar miqdorini
 - B. ratsionning energetik qiymati va uning kun davomidagi taqsimotini
 - C. ratsionning energetik qiymati va oqsillar, yog'lar va uglevodlarning taqsimotini
 - D. oziq moddalarning miqdori, ularning nisbati, energetik qiymati va kun davomidagi taqsimoti*
 - E. oziq-ovqat mahsulotlarining grammlardagi o'rtacha sutkalik iste'moli va ularning energetik qiymatini
 13. Agar o'rta yoshdagi odamning ovqat ratsioni tarkibiga 20 gr oqsil.100 gr yog' va 150 gr karbonsuv kiritilgan bo'lsa, shu ovqatlanishning sifatini baholang
 - A. yog'larning ko'pligi xisobiga ovqatlanish adekvat emas
 - B. ovqatlanish adekvat emas chunki har qanday odam uchun xam oqsil va karbonsuvlarning miqdori yetarlicha emas*
 - C. ovqatlanish adekvat emas.chunki u muvozanatlashtirilgan
 - D. karbonsularning ortiqchaligi xisobiga ovqatlanish muvozanatlashmagan
 - E. Ovqatlanish muvozanatlashgan.ammo past kaloriyali
 14. Ovqat ratsionidagi oqsil yog' karbonsuvlarning nisbati 1:1.2:2 bo'lsa uning sifatiga baxo bering
 - A. yog'lar bo'yicha ovqatlanish muvozanatlashmagan
 - B. ovqatlanish karbonsuvlar xisobiga muvozanatlashmagan*
 - C. oqsil bo'yicha ovqatlanish muvozanatlashmagan
 - D. yuqori kaloriyali ovqatlanish
 - E. oqilona ovqatlanish
 15. Ratsiondagi ozuqaviy moddalarni qanday usulda xisoblanadi.
 - A. energiya sarfi bo'yicha
 - B. bajariladigan ishga sarflanadigan energiya bo'yicha
 - C. faqat laborator usullar bilan
 - D. ovqat mahsulotlarini kimyoviy tarkibi bo'yicha jadvaldan*
 - E. qabul qilingan ovqat mahsulot miqdoriga qarab
 16. Kaloriyaliligi bo'yicha ovqatlanish quyidagicha taksimlangan bo'lsa.nonushta-10%.tushlik-20%.kechki ovqat-70% uning sifatililigiga baxo bering
 - A. Ovqatlanish oqilona tashkil etilmagan*
 - B. oqilona ovqatlanish
 - C. ovqatlanish mutlaqo oqilona tuzilgan
 - D. ovqatlanish tartibi faqat yoz fasli uchun
 - E. ovqatlanish tartibi faqat qish fasli uchun
 17. Agar o'rta yoshli odamning ovqat ratsioni tarkibidagi oqsil miqdori 180 grammni Tashkil etsa.buni adekvat deb hisoblash mumkinmi
 - A. Yo'q. bu meyardan 1.5 marta kam
 - B. Xa, bu o'rta yoshli odamning fiziologik extiyojiga mos
 - C. Xa,bu ruxsat etilgan qiymatlar doirasida
 - D. Xa, bu 1-guruxga kiruvchi kishilar uchun
 - E. Yo'q. . bu meyardan 1.5-2 marta ko'p*
 18. Fiziologik ovqatlanish meyorlari bo'yicha ishga yaroqli axoli nechta guruxga bo'lingan
 - A. turtta guruxga
 - B. uchta yosh guruxiga
 - C. beshta guruxga*
 - D. ikki guruxga /erkaklar va ayollar guruxi/
 - E. oltita guruxga
 19. Ovqatlanishning fiziologik me'yorlari bo'yicha katta yoshdagi aholining birinchi guruhiga kimlar kiradi:

- A. yengil mehnat bilan shug'ullanuvchi shaxslar
 - B. aqliy mehnat bilan shug'ullanuvchi shaxslar *
 - C. o'rtacha og'irlikdagi mehnat bilan shug'ullanuvchi shaxslar
 - D. og'ir jismoniy mehnat bilan shug'ullanuvchi shaxslar
 - E. juda og'ir mehnat bilan shug'ullanuvchi shaxslar
20. Ovqatlanishning fiziologik me'yorlari bo'yicha katta yoshdagi aholining ikkinchi guruhiga kimlar kiradi:
- A. yengil mehnat bilan shug'ullanuvchi shaxslar *
 - B. aqliy mehnat bilan shug'ullanuvchi shaxslar
 - C. og'ir jismoniy mehnat bilan shug'ullanuvchi shaxslar
 - D. o'rtacha og'irlikdagi mehnat bilan shug'ullanuvchi shaxslar
 - E. juda og'ir mehnat bilan shug'ullanuvchi shaxslar
21. Jarroxlar va jarrox xamshiralari uchun Ovqat meyorlarni aniqlashda qaysi gurux bo'yicha ish yuritiladi
- A. 1 gurux bo'yicha
 - B. 4 gurux bo'yicha
 - C. 3 gurux bo'yicha*
 - D. 5 gurux bo'yicha
 - E. 6 gurux bo'yicha
22. Agar ratsionda 100 gr oqsil bo'lsa yog'lar miqdori qancha bo'lishi kerak
- A. 200 gramm
 - B. 50 gramm
 - C. 120 gramm*
 - D. 80 gramm
 - E. 180 gramm
23. Agar ratsionda 100 gr oqsil bo'lsa.karbonsuvlar miqdori qancha buladi
- A. 560g
 - B. 460g*
 - C. 200g
 - D. 300g
 - E. 50g
24. Organizmdagi energiya sarfining necha foizi oqsillar xisobiga tuldiriladi
- A. 26%
 - B. 13%*
 - C. 49%
 - D. 5%
 - E. 50%
25. To'la qiymatli oqsillar nima:
- A. almashtirib bo'ladigan aminokislotalar tutuvchi oqsillar
 - B. oliy navli undan tayyorlangan non tarkibidagi oqsillar
 - C. don ekinlarining oqsillari
 - D. aminokislotalarning barcha to'plamini tutuvchi oqsillar*
 - E. yuqori ta'mli xossaga ega bo'lgan oqsillar
26. To'la qiymatli oqsillar tutuvchi mahsulot-manbalar - bu:
- A. go'sht, tuxum, baliq, sut*
 - B. go'sht, non, tuxum, sut
 - C. go'sht, sariyog', sabzavotlar
 - D. dukkaklilar va sabzavotlar
 - E. guruch, grechixa yormasi va mevalar
27. Himoyalangan uglevodlar nima:
- A. 0.4%dan yuqori miqdorda kletchatka tutuvchi uglevodlar*
 - B. kam miqdorda kletchatka tutuvchi uglevodlar
 - C. guruch va kartoshka
 - D. mevalar va sabzavotlar
 - E. bunday tushuncha mavjud emas
- 28.Ximoyalangan uglevodlarni kimlarga keng miqyosda tavsiya etiladi.
- A. bolalar va o'smirlar uchun.
 - B. vazni ortiqcha bo'lgan odamlar uchun*
 - C. homilador ayollar uchun
 - D. emiziklik ayollar uchun
 - E. himoyalangan uglevodlarni iste'mol qilish mumkin emas.

29. Ko'p miqdorda uglevodlarni iste'mol qilish qanday oqibatlariga olib keladi:
- jigar distrofiyasiga
 - semizlikka *
 - vaznning kamayishiga
 - buyraklar faoliyatining buzilishiga
 - allergik kasalliklarning shakllanishiga
30. Monosaxaridlarning manbalarini ko'rsating:
- mevalar va sabzavotlar
 - shakarqamish
 - qand lavlagi
 - uzum va asal*
 - kartoshka
31. Polisaxaridlar manbalarini ko'rsating:
- guruch, non, go'sht
 - kartoshka, non, baliq
 - baliq, mevalar, sabzavotlar
 - mevalar, sabzavotlar, uzum, asal
 - non, kartoshka, yormalar*
32. Ko'p miqdorda kletchatka tutuvchi mahsulotlarni aytib bering:
- go'sht, baliq, parranda, mevalar, sabzavotlar
 - qora non, sulı va grechixa yormalari, sabzavotlar*
 - asal va non mahsulotlari
 - turshak, guruch, manniy yormasi, no'xat
 - olma, qora olmo'ri, asal
33. Gipovitaminoz nima:
- ovqat ratsionida vitaminlar miqdorining kam bo'lishi
 - organizmga vitaminlarning ko'p miqdorda tushishi
 - organizmga vitaminlarning yetarli miqdorda tushmasligi sababli yuzaga keladigan holat*
 - organizmda vitaminlarning ko'p miqdorda bo'lishi
 - sutkali ovqat ratsionida vitaminlarning bo'lmasligi
34. Ko'p uchraydigan gipovitaminozlarni aytib bering:
- C va K gipovitaminozlari
 - C, D va A gipovitaminozlari*
 - D va E gipovitaminozlari
 - B guruhi gipovitaminozlari
 - turli gipovitaminozlar
35. C vitaminini tutuvchi mahsulotlarni aytib bering:
- na'matak, qorag'at, mevalar, sabzavotlar*
 - bargli sabzavotlar, guruch, non
 - non, no'xat, guruch, mosh
 - guruch, loviya, kartoshka, piyoz
 - piyoz, qizil qalampir, sarimsoq, non
36. Qaysi mahsulotlar tarkibida provitamin A- karotin bor:
- sabzi, qovoq, pomidor*
 - piyoz, qorag'at, petrushka, go'sht
 - kartoshka, karam, lavlagi
 - non, guruch, grechixa yormasi
 - go'sht, jigar, non
37. Organizmni 'C'vitamini bilan ta'minlanganligiga bog'lik bulgan ko'rsatkichlarni ayting.
- polinevrit
 - kseroofalmiya
 - xeyloz
 - teri osti kapillyarlarining rezistentligi*
 - nomoshonda ko'rish xususiyatining yemonlashuvi
38. 'C' vitaminining mg/soatlik ekskretsiyasi deb nimaga aytiladi
- 24 soat davomida siydik orqali chiqariladigan 'C' vitamini miqdori
 - 2 soat davomida istemol kilinadigan 'C' vitamini miqdori
 - kerak bulgan miqdorda 'C' vitamini tutuvchi mahsulot massasi
 - 1 soat davomida ter bezlari orqali chiqariladigan 'C' vitamini

- E. 1 soat davomida siydik orqali chiqariladigan 'C' vitamini miqdori*
39. Organizm yetarlicha ta'minlanganda siydik orqali chiqariladigan 'C' vitaminining mg/soatlik ekskretsiyasi nimaga teng
- A. 2.5mg/soat
 - B. 5 mg/soat
 - C. 1 mg/soatdan kam bo'lmisligi kerak*
 - D. 0.5mg/soat
 - E. 1 mg/soat ortiq emas
40. 'C' vitaminining mg/soatlik ekskretsiyasi qaysi reaktiv orqali aniqlanadi
- A. Griss reaktivi bilan
 - B. Nessler reaktivi bilan
 - C. Tilmans bo'yog'i yordamida*
 - D. Ammiak-bufer eritma
 - E. Segnet tuzi
41. 'C' vitaminining mg/soatlik ekskretsiyasini aniqlashning asosiy bosqichlari qaysi xolda tugri ko'rsatilgan
- A. Ssiydik namunasini olish tajriba va nazorat namunasini titrlash.siydikning xajmini aniqlash
 - B. siydik xajmini aniqlash.uning xammasini Tilmans bo'yog'i bilan titrlash.xisoblash
 - C. siydikni to'plash, uning xajmini ulchash.tajriba va nazorat namunalarini titrlash va xisoblash*
 - D. kerakli siydik xajmini xisoblash.namuna olib uni titrlash
 - E. olingan siydik namunasini titrlab.vitamin ekskretsiyasini xisoblash
42. Tekshirilgan teri yuzasida 25 petexiy aniklangan bo'lsa Nesterov namunasining natijasini baxolang
- A. 2 bosqichli gipovitaminoz
 - B. meyor
 - C. gipervitaminoz
 - D. 1 bosqichli gipovitaminoz*
 - E. avitaminoz
43. Agar tekshirilgan uchastkada 3 petexiy bo'lsa.Nesterov namunasining natijasini baxolang
- A. 'C' vitamini bilan organizm to'liq ta'minlangan*
 - B. 1 bosqichli gipovitaminoz
 - C. 2- bosqichli gipovitaminoz
 - D. 3-bosqichli gipovitaminoz
 - E. avitaminoz
44. Agar mg/soatlik siydik ekskretsiyasi 0.1mg/soatni Tashqil etsa.organizmning 'C' vitamini bilan ta'minlanganligini baxolang
- A. gipovitaminoz*
 - B. fiziologik meyor
 - C. gipervitaminoz
 - D. avitaminoz
 - E. me'yoriy
45. Qaysi holatlarda davolovchi ovqatlanishning asosiy printsiplari to'g'ri keltirilgan:
- A. fiziologik to'la qiymatlik va terapevtik xususiyati*
 - B. fiziologik to'la qiymatlik, mahsulotlarni oqilona tanlash
 - C. terapevtik xususiyati va to'g'ri termik ishlov berish
 - D. xerapevtik xususiyati va yuqori kaloriyligi
 - E. fiziologik to'la qiymatlik va mahsulotlarga maxsus ishlov berish
46. Bemorlarni ovqatlantirishda nechta asosiy davolovchi stollardan foydalaniladi:
- A. 3 stoldan
 - B. 6 stoldan
 - C. 15 stoldan*
 - D. 24 stoldan
 - E. har bir kasallik uchun o'z stoli mavjud
47. DPM-larida davolovchi ovqatning sifati uchun kim javobgardir
- A. palata vrachi va oshpaz
 - B. xamshira va oshpaz
 - C. omborxona mudiri.oshpaz va katta xamshira
 - D. kasalxona bosh xakimi.palataning dietvrachi.oshpaz*
 - E. katta xamshira va oshpaz

48. DPM-dagi diet vrachning asosiy vazifasi nimadan iborat
- A. bemorlarni Ovqatlanish sifatini va Ovqatxonadagi san.xolatni nazorat qilish
 - B. taomnomani tuzish
 - C. taomnomani taxlil qilish
 - D. tayyor ovqatni vitaminlashtirish.maxsulotlarning saklanishini nazorat qilish va ovqatni vaqtida berilishini nazorati
 - E. bemorlarning ovqatilanish sifatini, ovqatblokdagi sanitariya xolati va u yerdagi xodimlarning salomatligini nazorat qilish*
49. Kasalxona ovqatxonasining turlari:
- A. markazlashgan, markazlashmagan va aralash
 - B. ko'p qavatli va bir qavatli
 - C. markazlashgan va markazlashmagan*
 - D. blokli markazlashgan
 - E. blokli markazlashmagan
50. Kasalxonadagi markazlashgan ovqatxona turi nima
- A. DPM-ning o'rtasida joylashadigan ovqatblok
 - B. DPM-da oziq-ovqat maxsulotlarini kabul qilish.saklash va to'lik ishlovdan o'tkazish siklini o'tkazuvchi bo'linma*
 - C. ko'p qavatli binoda joylashgan ovqatblok
 - D. bemorlar tomonidan foydalaniladigan jamoat ovqatxonasi
 - E. bunday tushuncha yo'q
51. Qanday turkumdagi ovqatblok uchun tayyorlovchi- oshxona kerak buladi
- A. markazlashgan ovqatxona uchun
 - B. katta ovqatxona uchun
 - C. markazlashmagan oshxona uchun*
 - D. kichik turdagi ovqatxona uchun
 - E. xarqanday ovqatxona uchun
52. Uzoq vaqt davomida oqilona ovqatlanmaslik natijasida kelib chiqadigan kasallik bu:-
- A. semizlik
 - B. alimentar*
 - C. alimentar marazm
 - D. gipovitaminozlar
 - E. avitaminozlar
53. Alimentar kasalliklar qanday turlarga bo'linadi
- A. semirish. Yurakning ishemik kasalligi. modda almashinuvi kasalligi
 - B. gipotrofiya, avitaminoz va zaxarlanish
 - C. juda to'yib ovqatlanish, yetarlicha bulmagan ovqatlanish va ovqatdan zaxarlanish*
 - D. modda olmoshinish kasalligi.ateroskleroz.gipovitaminozlar
 - E. oshqozon-ichak kasalliklari.gipotrofiya va gipovitaminozlar
54. Quyida keltirilgan qaysi kasalliklar uchun ortiqcha ovqatlanish xavfli omil bo'lib hisoblanadi:
- A. ateroskleroz, diabet, endokrin kasalliklar
 - B. qandli diabet, gepatit, yurak qon-tomir kasalliklari
 - C. yurak qon-tomir kasalliklari, ateroskleroz, qandli diabet*
 - D. teri kasalliklari, podagra, revmatizm
 - E. buyrak tosh kasalliklari, nefrit, gepatit
55. O'tkir ovqatdan zaxarlanish kelib chiqadi.
- A. spirtli ichimliklar istemol kilganda
 - B. sifatsiz ovqatlarni istemol qilganda*
 - C. maxsulotlarni saklash muddatiga e'tibor berilmaganda
 - D. shaxsiy gigiena koidalariga e'tibor berilmaganda
 - E. spiroxeta bilan ifloslangan ovqatni istemol kilganda
56. Ovqatdan zaharlanishlar qaysi guruhlariga bo'linadi:
- A. mikrobl, mikrobl bo'lmagan va etiologiyasi aniqlanmagan*
 - B. bakterial, mikrobl, zamburug'li
 - C. kimyoviy, mikrobl, zamburug'li
 - D. bakterial, bakterial bo'lmagan, kimyoviy, zamburug'li
 - E. mikrobl va kimyoviy

57. Mikroblarga oid ovqatdan zaxarlanish guruxiga kiradi

- A. toksikoinfektsiya.Gaff kasalligi
- B. botulizm.zaxarli o`tlar orqali kelib chikkan toksikozlar
- C. bakterial, zamburugli, mikstlar*
- D. aflotoksikoz.Geliotropli toksikoz
- E. stafilokokkli intoksikatsiya va Gaff kasalligi

58. Bakterial ovqatdan zaxarlanishlarga nimalar kirmaydi

- A. botulizm va qo`ziqorindan zaxarlanishlar
- B. stafilokokkli intoksikatsiyalar, mikstlar va aflatoksikozlar
- C. botulizm, toksikoinfektsiyalar, geliotrop toksikoz
- D. fuzarioz, ergotizm*
- E. toksikoinfektsiyalar va bakterial intoksikatsiyalar

59. Ko`proq qaysi mahsulotlar toksikoinfektsiyalarni keltirib chiqaradi:

- A. sut, non, go`sht mahsulotlari
- B. non, yorma mahsulotlari, sabzavotlar
- C. tort, pirojnoe, kolbasa
- D. konserva mahsulotlari
- E. submahsulotlar (buyrak, o`pka, yurak), go`sht, salatlar*

60. Botulizm ist`emol qilish natijasida kelib chiqadi.

- A. sut va sut mahsulotlarini
- B. go`sht va go`sht mahsulotlari
- C. suvda suzuvchi parrandalarning tuxumlari
- D. konserva mahsulotlarini*
- E. sabzavot va mevalar

61. Sifatsiz sutni ist`emol qilganda qaysi ovqatdan zaxarlanish kelib chiqadi.

- A. botulizm
- B. stafilokokkli intoksikatsiya*
- C. ergotizm
- D. trixodesmotoksikoz
- E. fuzarioz

62. Aytingchi.O`z.R. xududida keltirilgan zaxarli qo`ziqorinlarning qaysilari ko`proq uchraydi

- A. oq poganka.veshenka.opyata
- B. ko`k-sariq openok.oq cho`l qo`ziqorini
- C. oq poganka.shampinonlar
- D. oq muxomor, sarg`ayuvchi shampinon*
- E. strochok, zontiksimon qo`ziqorin.satanin qo`ziqorini

63. Organizmning fiziologik extieji nimalarga bog`lik bo`ladi

- A. yoshga va jinsga
- B. yoshga va ish turi xamda uning advomiyligiga
- C. jinsga.yoshga.bajariladigan ishning turiga*
- D. organizmning fiziologik xolatiga
- E. azot muvozanatini ta`minlovchi ovqatlanish

64. Keltirilgan profilaktik tadbirlarning qaysilari toksikoinfektsiyani oldini olishga ko`proq mos keladi

- A. shaxsiy gigienaga rioya qilish axoliga sanitariya maorifi ishlarini tushuntirish.konservalarni diqqatlik bilan sterilizatsiyalash
- B. axoliga tushuntirish ishlarini olib borish.emlashlar
- C. antitoksik zardob yuborish.veterinariya nazorati
- D. veterinariya nazorati.maxsulotni saklash koidalariga rioya qilish.tashish.maxsulotga ishlov berish va realizatsiya qilish muddatlari*
- E. agromadaniyatni oshirish.veterinariya nazorati

65.Ovqatdan zaxarlanish xodisalarini tekshirishni kim o`tkazadi

- A. uchastka vrachi
- B. infektsionist
- C. DSENM vrachi*
- D. tez yerdam vrachi
- E. bunday tekshirish o`tkazilmaydi

66. Ovqatdan zaxarlanish aniklanganda vrach DSENMga qanday xujjat junatadi

- A. kasallik taxiri
 - B. shoshilinch xabar*
 - C. zaxarlanishni tekshirish bayonnomasi
 - D. klinik analizlarning natijasi
 - E. bak analiz natijalari
67. Ovqatdan zaharlanish o'choqlarida davolovchi shifokorning vazifalari:
- A. birinchi tibbiy yordam ko'rsatish, birlamchi so'rov, DSENM shoshilinch xabarnoma yuborish*
 - B. laborator tekshirishlar uchun namunalar olish
 - C. bemorni birlamchi so'rash, unga tibbiy yordam ko'rsatish
 - D. DSENM shoshilinch xabarnoma yuborish va laborator tekshirishlar uchun namunalar olish
 - E. bemorga birinchi yordam ko'rsatish, ovqatdan zaharlanishni tekshirish, bemorni kasalxonaga yotqizish
68. Sutning sifati tekshirilayotganida quyida keltirilgan tekshirishlardan qaysilari amalga oshiriladi:
- A. zichligi, konsistentsiyasi, yog'liligi, ammiak va vodorodsulfitning borligi
 - B. organoleptik, zichligi, kislotaligi va begona aralashmalarning borligi*
 - C. rangi, hidi, konsistentsiyasi, ta'mi, bombaj, kraxmalning borligi
 - D. soda va kraxmalning mavjudligi, zichligi, suyuqligi, quruq qoldiq
 - E. oqsil, yog', uglevodlar va mineral moddalarning miqdori
69. Qizdirilgan pichok yordamida gushtning qaysi sifati tekshiriladi
- A. rangi
 - B. ta'mi
 - C. ammiakning borligi
 - D. gelmint tuxumlarining borligi
 - E. xidi*
70. Go'shtda gelmintlarning borligini qaysi usulda aniqlanadi
- A. floatatsiya usulida
 - B. namunani termostatda tekshirish
 - C. ezilgan preparatni mikroskopiyadan o'tkazish*
 - D. ko'rish orqali
 - E. bunday tekshirish o'tkazilmaydi
71. Konservalarining bombaji deb nimaga aytiladi
- A. konserva bankasining deformatsiyasi
 - B. banka ichidagi maxsulotning buzilishi
 - C. konserva bankasi tublarining shishib qolishi*
 - D. konserva bankasidagi chukur zang izlari
 - E. banka germetikligining buzilishi
72. Katatermometr shunday asbobki uning yordamida o'lchanadi
- A. xonadagi havoning namligini
 - B. katta xavo xarakati tezligini
 - C. xonadagi juda kichik xavo xarakati tezligini*
 - D. ochiq joylardagi havo xaroratini
 - E. xonadagi havo harakati yunalishini
73. Organizmga manfiy aeroionlar qanday ta'sir ko'rsatadi va undan qanday foydalanish mumkin
- A. uning ijobiy ta'siri fizioterapiya amaliyotida qo'llaniladi*
 - B. bu aeroionlar organizm uchun befarq xisoblanadi
 - C. salbiy ta'sir ko'rsatganligi uchun undan extiyot bo'lish kerak
 - D. xavoning chang bilan ifloslanganligidan dalolat beradi
 - E. uning ijobiy ta'siri rentgenologiyada qo'llanadi
74. Kesson kasalligini shakllanishida qaysi gaz ishtirok etadi
- A. azot*
 - B. is gazi
 - C. karbonat angidrid
 - D. ozon
 - E. oltingugrt angidridi
75. Nima uchun g'ovvosni suv ostidan sekinlik bilan ko'tarilsa kesson kasalligi rivojlanmaydi

- A. Bunda g'ovvos kostyumidagi bosimni sekin asta tushirsa bo'ladi
 - B. G'ovvos organizmi asta-sekinlik bilan moslashadi
 - C. Bunday xolatda qonda erigan azot gazi o'pka oraqali chiqishga ulguradi*
 - D. Bunday sharoitda g'ovvoslarda nafas olish chuqurlashadi
 - E. Bunda arterial bosim ko'tarilmaydi
76. Xavo kislorodining sanitar ahamiyati nimada
- A. havoni suvni va tuproqni mikroblar xamda oqsil birikmalaridan tozalaydi*
 - B. oksidlanish-qaytarilish jarayonidagi ishtirokida
 - C. kislorodning faqat fiziologik ahamiyati bor
 - D. havoda kislorod kontsentratsiyasining kamayishi uning ifloslanishidan darak beradi
 - E. xona xavosining ifloslanishini qiyosiy ko'rsatkichi
77. Yerda issiqxona samarasini shakllanishida qaysi gazning ishtiroki bor
- A. kislorod
 - B. avtotransportdan chiqariladigan gazlar
 - C. karbonat angidrid*
 - D. o'simliklar o'zlashtiradigan azot
 - E. ozon va azot oksidlari
78. Kasalxona palatasi xavosidagi karbonat angidrid gazining kontsentratsiyasi qanday ko'rsatkich
- A. xonaning changlanganligidan dalolat beradi
 - B. zaxarilik ko'rsatkichi
 - C. palata xavosining polimer destruksiylari bilan ifloslanishidan
 - D. palata xavosi tozaligining qiyosiy ko'rsatkichi*
 - E. palataning gigienik tavsifi uchun befarq
79. Kasalxona ichi infeksiyasi nima
- A. faqatgina bemorlarda uchraydigan yo'qumli kasalliklar
 - B. bemorni kasalxona sharoitida davolaganda yuqumli kasallikka chalinishi*
 - C. faqatgina DPM-da uchraydigan yo'qumli kasallik
 - D. bu grippning turli toifalari
 - E. bir bemordan ikkinchisiga yo'qadigan kasallik
80. Kasalxona xonalari xavosining bakteriologik tozalik darajasini qaysi ko'rsatkich orqali baxolash mumkin
- A. 1 m kub xavo tarkibidagi mikroblarning soni bo'yicha*
 - B. Xavo tarkibidagi karbonat angidrid gazining miqdori bo'yicha
 - C. Xona xavosini olmoshtirilish karraligi bo'yicha
 - D. Xavo tarkibida ammoniy tuzlarining miqdori bo'yicha
 - E. Xona devoir poli tarkibidagi ichak tayoqchasining soni bo'yicha
81. Krotov apparati yordamida...aniqlanadi
- A. Xona xavosining mikroblar bilan ifloslanishini*
 - B. Palataning yoritilganlik darajasini
 - C. Xona xavosini antropogen ifloslanganligini
 - D. Xavodagi gazlarning kontsentratsiyasi
 - E. Kasalxona xonalaridagi mikroiklim parametrlarini o'lchash uchun
82. Agar bevosita operatsiyadan oldin opreatsiya xonasining 1 m kub xavosi tarkibida 1500 ta mikrob aniqlangan bo'lsa, bu ko'rsatkichni baxolang
- A. bakterial ifloslanish ruxsat etilganidan 1.5 marta ko'p
 - B. xona xavosi toza
 - C. mikroblarning miqdori ruxsat etilgan meyordan 2 marta kam
 - D. xavoning bak ifloslanganligi meyordan 7 marta ko'p*
 - E. bakterial ifloslanish qiymati gigienik talablarga mos keladi
83. Palataning insolyatsiyasi deb...
- A. Xonaning tabiiy yoritilish darajasi
 - B. Xonaning suniy yoritilganlik darajasi
 - C. Palataga quyosh nurining tug'ridan to'g'ri tushishi*
 - D. Xona xavosining bakteriologik tozalik darajasi
 - E. Palata xavosidagi dorivor moddalarning miqdori
84. Palatalarning tabiiy yoritilishi va eng optimal insolyatsion tartibini ta'minlaydigan orientatsiyaning eng optimal variantini ko'rsating
- A. Shimoliy.janubiy
 - B. Sharqiy, janubi-sharqiy*
 - C. Garb va janubi-garb
 - D. Shimoli-sharq va shimoli-garb

- E. Xonaning insolyatsiyasi orientatsiyaga bog'liq emas
85. Agar operatsiya xonasining YeK-1:5.TYeK-0.8% ga teng bo'lsa tabiiy yoritilganlikni baxolang
- A. YK meyordan kam.TYoK esa gigienik talablarga mos keladi
 - B. ikkala ko'rsatkich xam gigienik talablarga javob bermaydi*
 - C. TYoK gigienik meyorlarga mos keladi.YK esa meyoridan ortiq
 - D. bu ko'rsatkichlar suniy yoritilganlikni ta'riflaydi
 - E. ko'rsatkichlar talabdan yo'qori shuning uchun xodimlar ko'zini qamashtirishi mumkin
86. Ultrabinafsha chanqoqlik nima degani
- A. kunning yorug` vaqti davomidagi ochlik dietasi
 - B. ultrabinafsha nur bilan nurlantirilganda ochiqqanlik sezgisi
 - C. ovqat maxsulotlarini zararsizlantirish uchun ultrabinafsha nur bilan ishlov berish
 - D. organizmning ultrabinafsha nurlar bilan yetarlicha nurlantirilmaganligi*
 - E. bu tushunchaning gigienaga xech qanday axamiyati yo'q
87. Ko'rsatilganlarning qaysi biri kasalxona xonasi xavosining bakteriologik tozaligini ta'minlashga eng ko'p axamiyatga ega?
- A. oqilona yoritilishi
 - B. yetarlicha insolyatsisi
 - C. oqilona shamollatish*
 - D. kvarts lampalaridan foydalanish
 - E. to'g'ri sanitariya ishlovini o'tkazish
88. Kasalxonani daraxtlar va o'tlar bilan qoplanib ketgan qabriston yeniga joylashtirish mumkinmi
- A. xa yashil o'simliklar territoriya mikroiqlimini yaxshilaydi
 - B. xa bu juda qulay
 - C. kasalxona qabriston yaqiniga joylashtirilmasligi kerak*
 - D. Kasalxonadan kabristongacha bulgan masofa 50 m dan kam bulmasin
 - E. Buning xechqanday axamiyati yo'q
89. Bemorlarni sifatli davolash va atrof muxit omillarining negativ ta'siridan ximoya qiladigan tadbirlar yigindisi...nima
- A. davolovchi-ximoyalovchi tartib*
 - B. karantinga oid tadbirlar
 - C. eng yaxshi ta'sir ko'rsatadigan tartib
 - D. kompleks tadbirlar
 - E. xotirjamlik tartibi
90. Qaysi xolda davolash-profilaktika muassasalarining qurilish tizimi to'g'ri ko'rsatilgan
- A. markazlashgan-blokli yopiq tizim
 - B. markazlashgan markazlashmagan aralash*
 - C. markazlashgan markazlashmagan erkin
 - D. aralash erkin yopiq
 - E. bir qatorli.erkin yopiq perimetrial
91. Kasalxona uchastkasida ajratilishi kerak bo'lgan zonalarini ko'rsating
- A. Yashil zona davolash binolari zonasi xo'jalik zona*
 - B. Qurilish zonasi.sport zonasi.xo'jalik zonasi va dam olish zonasi
 - C. Sport zonasi.yashil o'simlik zonasi.xo'jalik zonasi
 - D. Poliklinika.davolash korpuslari.yo'laklar.tarnsport uchun maydoncha
 - E. Kasalxona territoriyasi zonalarga bo'linmaydi
92. Qurilish zonasi uchun umumiy maydondan 54% ajratilgan kasalxona loyixasiga baxo bering
- A. qabul qilsa bo'ladigan variant
 - B. Qurilish zonasi uchun belgilangan meyordan 4 marta ortiq*
 - C. Bu gigienik meyorlardan 20% ga kam
 - D. Iqtisodiy nuqtai-nazardan gigienik talablarga javob bermaydi
 - E. Qurilish zonasi umumiy maydonning 60% dan kam bo'lmasligi kerak
93. Qaysi kasalxonalarda o'zining shaxsiy qabul bo'limi bo'lishi kerak
- A. Tug'ruqxona bolalar va yo'qumli kasalliklar*
 - B. Jarroxlik va terapiya
 - C. Jarroxlik va yo'qumli kasalliklar
 - D. Terapevtik va bolalar bo'limlari
 - E. Tug'ruqxona va jarroxlik
- 94.Palatalar seksiyasi qancha koya bo'lishi kerak
- A. 10 koya

- B. xoxlagancha
 - C. 30 ta koyka*
 - D. 45 ta koyka
 - E. 80 tagacha koyka
95. Kasalxona palatasining maksimal sigdirishi meyor qancha
- A. 8 koyka
 - B. 5 koyka
 - C. 12 koyka
 - D. 4 koyka*
 - E. 2 koyka
96. Radiologik bo`limda 1 ta koyka uchun qancha kv m joy kerak
- A. 8 kv m
 - B. 10 kv m*
 - C. 18 kv m
 - D. 6 kv m
 - E. 22 kv m
97. Nima uchun terapevtik bo`lim palatsining bor balandligi bo`yicha moyli bo`yoq bilan bo`yash mumkin emas
- A. Bu juda qimmatga tushadi
 - B. Bunday xonalarda mikroiklim va xavoning kimyoviy tarkibi yomonlashadi*
 - C. Bu xonani sanitar ishlovdan o`tkazishga xalaqit beradi
 - D. Xona ichini bunday pardozlash gigienik talabga javob beradi
 - E. Bunday xonalarda devorlarning yaltiraganligi uchun yoritilish sharoiti yomonlashadi
98. Opreatsiya bloki qaerda joylashtirilishi kerak
- A. Jarroxlik bo`limining markazida
 - B. Rentgen xonasining yonida
 - C. Ximoyalangan blokda yoki binoning aloxida qanotida*
 - D. Binoning pastki qavatida
 - E. Jarroxlik va terapiya bo`limlari oraligida
99. Umumiy profildagi jarroxlik blokida xavo almashinish karraligi qanday bo`lishi kerak
- A. 8-10 karralik*
 - B. 2 karralik
 - C. 20 karralik
 - D. Kam deganda 5 karralik
 - E. 80 karralik
100. Kasalxonaning yo`qumli kasallik bo`limidagi boks nima
- A. Bemorni boshqa kasallardan ximoya qilish uchun shisha to`sig`i bilan o`ralgan bo`limning bir qismi
 - B. Bokslar faqat bakteriologik laboratoriyalarda bo`ladi
 - C. Bemorni to`liq ximoya qilaoladigan, tashqi va ichki kirish joyi bo`lgan xonalar kompleksi*
 - D. Yo`qumli kasalliklar bo`limida xonalar bokslashtirilmaydi
 - E. Yo`qumli kasallik bo`limida bemorlarni bokslarga emas, balki guruxlab ximoyalash printsipi bo`yicha joylashtiriladi
101. Yo`qumli kasallik bo`limining chiqindi suvi...qilinadi
- A. Kanalizatsiyaga chiqarilishidan oldin zararsizlantiriladi*
 - B. Shimilib ketuvchi quduqlarga yig`iladi
 - C. Umumiy kanalizatsiyaga chiqarilishi mumkin
 - D. Kanalizatsiyaga quyilishidan oldin tindiriladi
 - E. Maxsus idishlarda to`planib so`ngra kasalxona tashkarisiga chiqarib tashlanadi
102. Kasalxonani suv bilan ta`minlash uchun artezian qudug`idan foydalanish mumkinmi
- A. Yo`q chunki artezian suvi san.gigienik talablarga javob bermaydi
 - B. Yo`q Artezian suvining xarorati juda sovuk
 - C. Yo`q chunki artezian suvining qattiqligi juda yo`qori
 - D. Xa*
 - E. Xa.agar artezian qudug`i kasalxona territorisidan chetda bo`lsa
103. Agar bir kun uchun 1 koykaga 200 l xisobidan suv ta`minlovchi vodoprovod bo`lsa kasalxonaning suv ta`minotini qoniqarli deb bo`ladimi
- A. Xa agar bu qishloq kasalxona bo`lsa
 - B. Xa agar bu somatik kasalxonasi bo`lsa*
 - C. Xa agar bu yo`qumli kasalliklar shifoxonasi bo`lsa
 - D. Yo`q 1 koyka uchun kuniga 1000 l dan kam bo`lmasligi kerak
 - E. Xarqanday kasalxona uchun bu miqdordagi suv yetarli emas

104. Quyida keltirilganlarning qaysilari yuqumsiz endemik kasalliklarga kirmaydi
- Endemik buqoq
 - Kvashiorkor*
 - Flyuoroz
 - Karies
 - Suv-nitratli metgemoglobinemiya
105. Ilmiy-texnika taraqqiyotining shu muxim ahamiyatga ega bo'lgan negativ oqibatlarini ko'rsating
- Asab-ruxiy zurikishlarning ortishi
 - Jismoniy mehnatning kamayishi
 - Atrof muxitning ifloslanishi*
 - Ayrim fizik omillarning ta'sir intensivligini ortishi
 - Elektr-magnitli radiotulkinlarning paydo bo'lishi
106. Qishloq axoli joylarida atrof muxitni ifloslovchi asosiy manbalarni ayting
- shaxarlardan ifloslanishlarni tarqalishi
 - Dala ishlari/kimyoviy moddalarni qo'llash*
 - Avia- va avtotransport
 - Sanoat korxonalari
 - Chorvachilik komplekslari
107. Atrof muxitning ifloslanishini odam organizmiga uzoq muddatdan sunggi ta'sir samarasiga nimalarni kiritish mumkin
- Nasliy kasalliklar va xavfli o'sma kasalliklari sonining o'sishi*
 - O'tkir zaxarlanish va nafas organlari kasalliklarining ortishi
 - Surunkali zaxarlanish, jismoniy rivojlanish ko'rsatkichlarining pasayishi
 - Jigarning toksik jaroxatlanish
 - Yurak-tomir kasalliklarining ortishi
108. Atrof muxitning ifloslanishini oldini oluvchi muxim tadbirlar qaysi
- Sanoat korxonalarini shaxardan chetga chiqarish
 - Sanoat korxonalari atrofida sanitar-ximoya zonalarini yaratish
 - Texnologiyani takomillashtirish chiqindisiz texnologiya*
 - Xamma turdagi chiqindilarni ikkilamchi ishlovdan o'tkazish
 - Sanitariyaga doir qonunlarni kuchaytirish
109. Atrof muxit muxofaza qilishga yo'unaltirilgan eng muxim tadbirlarni ayting
- Eski jixozlarni almashtirish sanitar tadbirlar
 - Territoriyaning tozalash va ko'klamzorlashtirish
 - Ma'muriy texnologik sanitar-texnik tadbirlar*
 - Sanitar-texnik tadbirlar sanoat va transport chiqindilarini tozalash
 - Sanoat korxonalari sonini kamaytirish transport vositalarini takomillashtirish
110. Albedo nima degani
- Quyosh radiatsiyasining intensivligi
 - Xavo xarakatining yo'nalishi
 - Shamol tezligi
 - Shamollatish intensivligi
 - Quyosh radiatsiyasining qaytarilish qiymati*
111. Xonalarni oqilona bo'lmagan mikroiklim eng ko'p darajada...ta'sir etadi
- Yurak-tomir sistemasiga
 - Organizmdagi issiqlikning boshqarilishiga*
 - Nafas olish organlariga
 - Chiqarish organlariga
 - Nafas olish tezligiga
112. Palatada xavo xarakati tezligini qaysi asbobda o'lchash mumkin
- Psixrometr
 - Anemometr
 - Katatermometr bilan*
 - Luksmetr
 - Termometrlar bilan
113. Xavoning namligini qaysi asbobda o'lchash mumkin
- Termometrlarda
 - Anemometrlarda
 - Psixrometrlar bilan*

- D. Katatermometrlar bilan
 - E. Lyuksmetrda
114. Meteosezgirlik nima degani
- A. Ob-xavoning o'zgarishiga organizmning javob ta'sirlanishi*
 - B. Ob-xavoning kelishini oldindan aytish qobiliyati
 - C. Xavo xaroratining o'zgarishiga yo'qori sezgirlik xususiyati
 - D. Xavo xarakati tezligiga sezgirlik
 - E. Bunday tushunchaning o'zi yo'q
115. Ob-xavo o'zgarganda gipertoniya kasalligi bor bemorlar xolatining yomonlashuvi nimalarga bog'liq
- A. Xavo xaroratining tomirlarga ta'siri
 - B. qon tomirlari devoriga shamolning ta'siri
 - C. Ob-xavoning sezuvchi ta'siri
 - D. Bunday bemorlar ob-xavo o'zgarishiga ta'sirlanmaydi
 - E. Bunday bemorlarning meteosezgirligiga*
116. Rumblar bo'yicha shamolning qaytalanishini grafik ifodasiga nima deyiladi
- A. Shamol grafigi
 - B. Shamol tezligi
 - C. Albedo
 - D. Shamollar guli*
 - E. Gigienaga buning xech qanday aloqasi yo'q
117. Shamollar guli nima maqsadda foydalaniladi
- A. Kasalxonalarni loyixalashtirish uchun
 - B. Ob'ektlarni joyda to'g'ri joylashtirish maqsadida*
 - C. Shamolning tezligini belgilash uchun
 - D. Shamolning yunalishini belgilash uchun
 - E. Xisob-kitoblar uchun
118. Havo xarorati va namligini qaysi asbob bilan o'lchash mumkin
- A. termometr
 - B. psixrometr*
 - C. katatermometr
 - D. anemometr
 - E. UG-2
119. Palatadagi xavo xaroratining vertikal bo'yicha o'zgarishi...oshmasligi kerak
- A. 2.5 gradusdan*
 - B. 0.5 gradus
 - C. 4gradus
 - D. 5 gradus
 - E. 1.2 gradus
120. Xavoda og'ir ionlarning to'planishi nimadan dalolat beradi
- A. Xavoning kimyoviy ifloslanishidan
 - B. Xona xavosining tozaligidan
 - C. Xavoni changlar bilan ifloslanganligidan*
 - D. Xaroratning pasayishidan
 - E. Xaroratning ortishidan
121. Fiziotreapiyada yengil ionlardan foydalanish nimaga asoslangan
- A. Bu ionlar biokimyoviy jaraenlarni stumullaydi*
 - B. Ularning antitoksik xususiyatiga
 - C. Yoqimli xidga ega
 - D. Elektrostatik zaryadlarni neytrallaydi
 - E. Bu ionlar oqsilanish jaraenlarini bugadi
122. Kesson kasalligining kelib chiqishiga qaysi omil sababchi
- A. Kesson sharoitida xavo bosmining ortishiga
 - B. Yo'qori xavo bosimidan normal bosimga tez o'tish*
 - C. Past atmosfera bosimi
 - D. Kislородning past portsial bosimi
 - E. Siyraklashgan xavo
123. Tibbiy xodimlarda kesson kasalligining belgilari qanday sharoitda kelib chiqishi mumkin
- A. Barokamerada ishlaganda
 - B. Barokamerada 2 soatdan ortik ishlaganda

- C. Barokamerada 1 soat ishlagandan keyin
 - D. Tibbiy xodimlarda bunday belgilar uchramaydi
 - E. Barokameradan tez chiqqanda*
124. Yuzaga kelgan kesson kasalligini belgilarini qanday yo'qotish mumkin
- A. Venaga glyo'koza yuborish kerak
 - B. Analgeziyalovchi preparatlar bilan
 - C. Odamni barokameraga joylashtirib bosimni oshirish kerak*
 - D. Bemorni tulik tinchlantirish orqali
 - E. Xonani shamollatish bilan
125. Atmosferada karbonat angidrid gazining to'planishi natijasidagi issiqxona effektining ahamiyati qanday
- A. Iqlimning isishi*
 - B. qutblarda muzlash jaryonlarining ortishi
 - C. Ozon qavatining yupqalanishi
 - D. Odamlarning zaxarlanishi
 - E. O'simlik dunyosining yo'qotilishi
126. 'Ozon teshigi'ni paydo bo'lishi qanday biologik oqibatlarni keltirib chiqaradi
- A. Teri rak kasalligini oshiradi*
 - B. Yerdagi tirik mavjudotlarni o'ldiradi
 - C. Iqlimni o'zgartiradi
 - D. Yerdagi iqlimni isitadi
 - E. Buning xechqanday oqibai bo'lmaydi
127. Yashash xonalaridagi karbonat angidrid gazining miqdori...bo'lganda xavo toza deb qachon aytiladi
- A. 0.5%
 - B. 1%
 - C. 0.1%gacha*
 - D. 0.01%
 - E. 0.05%
128. DPM-da bemorni davolaganda kelib chiqqan yo'qumli kasallikka nima deyiladi
- A. Gripp
 - B. Ichburug`
 - C. Stafilokokkli infektsiya
 - D. Anaerobli infektsiya
 - E. Kasalxona ichi infektsiyasi*
129. Litosferaning qaysi qismi tabiiy radioaktiv elementlarni katta miqdorda ushlashi bilan ta'riflanadi:
- A. tog' jinslari*
 - B. o'rmonli tuproqlar
 - C. loyli tuproqlar
 - D. qumli tuproqlar
 - E. loy tuproqlar
130. Kasalxona ichi infektsiyasini oldini olish bo'yicha bo'lgan tadbirlar guruxini ayting
- A. Oqilona rejalashtirish, shamollatish, xonalarni uz vaqtida xullab artish, xavo muxitini sanatsiya qilish
 - B. Bemorlar va xodimlarni vaqtsinatsiya qilish, manbani soglomlashtirish
 - C. Manbani uzatilish yo'llarini yo'qotishga, organizmning qarshilik kursatish qobiliyatini oshirishga qaratilgan tadbirlar*
 - D. Xavoni konditsionerlash, yo'qumli kasalni ajratish
 - E. Bo'limni bokslashtirish, muntazam xo'llab tozalash
131. Operatsiya xonasini operatsidan oldin va keyin bak.ifloslanishiga qiyosiy baxo berishda qaysi usuldan foydalanish mumkin
- A. kolorimetrik
 - B. sedimentatsion*
 - C. titrometrik
 - D. tortish
 - E. vizual
132. Opreatsiya xonasida xavoning bakterial tozaligini ta'minlash bo'yicha eng ishonchli tadbirlar qaysilar
- A. xonani oqilona shamollatish, sifatli tozalash, kvartslash*
 - B. kvaprts lampasi bilan zararsizlantirib turish
 - C. yaxshi yoritish.muntazam shamollatib turish.tozalash
 - D. dezinfektsiyalovchi vositalar bilan tozalash.kvartslash
 - E. instrumentlarni sterillash.xodimlarning kuli va kiyimini sterillash

133. Davolovchi-ximoyalovchi tartib nima
- A. Bemorlarni sifatli davolash va ularni tashqi muxit omillarining negativ ta'siridan -ximoya qilishga karatilgan tadbirlar majmuasi*
 - B. Postelda yotish tartibi
 - C. Shaxsiylashtirilgan davoalsh tartibi va shovqindan ximoya qilish
 - D. Bemorni davolash va tinch sharoit yaratish
 - E. Zamonoviy kasalxonada bemorni davolash
134. Kasalxona quyida keltirilgan qaysi ob'ektlar bilan yaqin qurilmasliligi kerak
- A. Yengil sanoat
 - B. Tikuvchilik korxonalari
 - C. Stadionlar
 - D. Parklar
 - E. Kimyo sanoati*
135. Kasalxona qabriston bilan yonma-yon joylashtirish mumkinmi
- A. Yo'q bu bemorlar uchun psixologik pressing*
 - B. Xa bu juda qulay
 - C. Agar uchastka tutashmagan bo'lsa unda mumkin
 - D. Yo'q bu ko'mish marosimlariga xalaqit beradi
 - E. Yo'q chunki qabriston xavosi ifloslangan bo'lishi mumkin
136. Markazlashtirilgan kasalxona nima degani
- A. Kasalxonaning barcha bo'limlari bitta binoda joylashadi*
 - B. Xar bir bo'lim aloxida binoda joylashadi
 - C. Xamma binolar bir-biri bilan tutashtirilgan
 - D. Xamma bo'limlar mamuriy korpus bilan bog'langan
 - E. Bunday kasalxona bo'lmaydi
137. Markazlashmagan kasalxona nima
- A. Xarbir bo'lim aloxida ximoyalangan kirish yo'lagiga ega
 - B. Xarbir bo'lim aloxida binoda joylashadi*
 - C. Bo'limlar kasalxona territoriyasining cheti bo'ylab qurilgan
 - D. Xamma bo'limlar bitta binoda joylashgan
 - E. Ma'muriyat va dorixona aloxida boshqa bo'limlar bitta binoda
138. Kasalxona uchastkasida qaysi zona uchun eng ko'p joy ajratiladi
- A. Qurilish zonasi uchun
 - B. Xo'jalik zonasi uchun
 - C. Patologoanatomik korpus uchun
 - D. Maydonlar yo'llar va yo'lkalar uchun
 - E. Ko'kalamzorlashtirish zonasi uchun*
139. Kasalxonaning umumiy qabul bo'limida bolalarni qabul qilish mumkinmi
- A. Mumkin faqat kattalardan so'ng
 - B. Mumkin faqat kattalarni qabul qilishdan oldin
 - C. Yo'q bolalar bo'limida o'zining qabulxonasi bo'lishi kerak*
 - D. Xech qanday chegarasiz qabul qilish mumkin
 - E. Yo'q qabulxonani avval shamollatib olish kerak
140. Palatalar bo'limi tarkibiga nechta palatalar seksiyasi kiradi
- A. 2 kam bo'lmasligi
 - B. 3 dan kam bo'lmasligi
 - C. 1-2*
 - D. 4-5
 - E. Chegaralanmaydi
141. Qanday qurilish turida palatalar bo'limi eng yaxshi shamollatilish sharoitini ta'minlaydi
- A. ikki tomonlama qurilganda
 - B. qisman ikki tomonlama qurilganda
 - C. bir tomonlama qurilganda*
 - D. ikki koridorlik tizimda
 - E. sirkulyar turda
142. Kasalxonadagi xamma xonalarning devorini butun balandligi bo'yicha moyli bo'yoq bilan bo'yasa nima bo'ladi
- A. Xonalarda mikroblarning soni kamayadi
 - B. Bo'yoqlarning xididan qututlish juda qiyin bo'ladi
 - C. Xonalardagi mikroiklim va xavoning kimyoviy tarkibi o'zgaradi*

- D. Xonalar gigiena nuqtai-nazardan juda muvofiq bo'ladi
E. Xavoning bakteriyalar bilan ifloslanishi ortadi
143. Keltirilgan xonalarning qaysilari opreatsiya bloki tarkibiga kirmaydi
A. Xushsizlantirish xonasi
B. Bog'lash xonasi*
C. Xodimlar uchun sanpropusknik
D. Bayyonnoma tuzish xonasi
E. Gipslash xonasi
144. Yarim boks boksdan nimalari bilan farqlanadi
A. Xojatxonasi yo'q
B. Koridor bilan bog'lanish eshigi yo'q
C. Xonalar bir-biri bilan boglanmaydi
D. Tashqi kirish eshigi yo'q*
E. Yarim bokslar umuman tashkil etilmaydi
145. Tug'uruqxonaning qabul bo'limida nechta ko'rish xonasi bo'ladi
A. 2 kam bo'lmasligi*
B. bitta
C. to'rtta
D. 1-2
E. buning ahamiyati yo'q
146. Tug'ishdan keyingi palatalarning siklik to'ldirilishini gigienik ahamiyati nimada
A. qabul qilish va chiqarishni yengil nazorat qilish uchun
B. tuqqan ayollarni kuzatishni yengillashtirish
C. palataning to'liq san.ishlovidan o'tkazish imkoniyati yaratiladi*
D. chaqaloqlarga ishlov berish yengil amalga oshiriladi
E. gigienik ahamiyatga ega emas
147. Yo'qumli kasalliklar shifoxonasida chiqindi suvlarga ishlov berishda qaysi usulni nazarda tutish lozim
A. tindirish
B. kaogulyatsiya qilish
C. ftorlash
D. dezaktivatsiya qilish
E. zararsizlantirish*
148. Agar kasalxonani suv bilan ta'minlash uchun ochiq suv manbai va artezian qudug'i bo'lsa, qaysi biridan foydalanish maqulroq
A. ochiq suv manбайдan
B. artezian qudugidan*
C. agar suvni zararsizlantirish ko'zda tutilgan bo'lsa ochiq manba
D. agar suv 10 m chuqurlikdan ortiq bo'lmasa artezian qudugi
E. ochiq manba chunki unda suv xajmi katta
149. Yilning issiq kunlarida ratsionning umumiy energetik qiymati 3 mahal ovqatlanish tartibi qanday taqsimlanadi?
A. nonushta 40-50%, tushlik 20-25%, kechki ovqat 30-40%.
B. nonushta 20-25%, tushlik 40-45%, kechki ovqat 30-40%.
C. nonushta 30-35%, tushlik 40-45%, kechki ovqat 20-25%.
D. nonushta 30-35%, tushlik 20-25%, kechki ovqat 40-45%*
E. nonushta 15-20%, tushlik 30-35%, kechki ovqat 40-50%.
150. Gigienik reglament tushunchasi nimani angalatadi.
A. Odam organizmi uchun tashqi muxit omillarining eng muvofiq yoki indifrent miqdorini belgilovchi xujjat*
B. Sog'liqni saqlashdagi xar qanday muassasaning asosiy faoliyatini belgilovchi xujjat
C. Atrof muxit omillarining fizikaviy va kimyoviy omillarini ta'riflovchi xujjat
D. Zararli sharoitlarda mehnat sharoitini chegaralovchi xujjat
E. Odamning kun tartibini reglamentlovchi xujjat
151. Keltirilgan tushunchalarning qaysi biri oqilona ovqatlanishni tavsiflaydi:
A. yuqori miqdorda oqsil tutgan sifatli ovqatlanish
B. yuqori miqdorda yog'larni tutgan yuqori kaloriyalı ovqatlanish
C. fiziologik ehtiyojlarga muvofiq oziq moddalar va energiya bilan ta'minlaydigan ovqatlanish*
D. yoshga mos ovqatlanish
E. yuqori miqdorda vitaminlar va mineral moddalarni tutgan, yosh va jinsga mos ovqatlanish
152. Ovqatlanish adekvat, balanslangan bo'lishi, ovqat sifatli va qabul qilish kun mobaynida to'g'ri taqsimlangan bo'lishi kerak – berilganlar oqilona ovqatlanishga bo'lgan talablarni aks ettiradimi

- A. yo'q
 - B. tavsif qisman berilgan
 - C. xato izohlar berilgan
 - D. ha*
 - E. tavsif ortiqcha talablardan tashqil etgan
153. ABT (ASU)da ishlovchilarining oqilona ovqatlanishini mehnat jadalligining qaysi guruhi bo'yicha hisoblanadi:
- A. 1 guruh*
 - B. 2 guruh
 - C. 3 guruh
 - D. 4 guruh
 - E. 5 guruh
154. Tog'-kon va yer ostida ishlovchilarining ovqatlanish ratsionini hisoblashda mehnat jadalligining qaysi guruhiga kiritiladi:
- A. 5 guruhga*
 - B. 3 guruhga
 - C. 4 guruhga
 - D. 2 guruhga
 - E. 1 guruhga
155. Ovqatlanishning fiziologik me'yorlarini o'zgarmas, doimiy belgilangan deb hisoblasa bo'ladimi:
- A. ha, chunki bu gigienik me'yor
 - B. ha, chunki bu me'yorlar laborator hayvonlarda aprobatsiya qilingan
 - C. yo'q, chunki bu me'yorlar faqat laborator hayvonlarda aprobatsiya qilingan
 - D. ha, chunki bu me'yorlar ilmiy asoslangan
 - E. fiziologik me'yorlar amaldagi energiya sarfi bilan o'zgarib turadi*
156. Turli iqlim sharoitlari uchun fiziologik me'yorlarda farqlar bo'ladimi?
- A. kaloriyalar bo'yicha ham, ovqatning tarkibi bo'yicha ham farqlar albatta bo'ladi
 - B. hech qanday farqlar yo'q
 - C. janub sharoitida kaloriya o'rta kenglikdagiga qaraganda 10%ga yuqori*
 - D. yilning mavsumiga bog'liq holda farqlar bor
 - E. shimolda janubga qaraganda kaloriya 20%ga yuqori bo'ladi
157. O'zbekiston sharoitida ovqatlanish gigienasi sohasida asosiy muammolarni ko'rsating
- A. past kaloriyalilik, meva va sabzavotlarni ko'p tutishi
 - B. yog'lar va mevalarning yuqori miqdorda ekanligi
 - C. oqsillar, uglevodlar va mineral moddalarning yuqori miqdorda tutishi
 - D. ovqatlanishning balanslanmaganligi, vitaminlarni ko'p miqdorda tutishi
 - E. yetarlicha kaloriyali emasligi, balanslanmagan, zaharlanishlar xavfi*
158. Qaysi oziq moddalar uchun plastik funktsiya asosiy hisoblanadi
- A. yog'lar uchun
 - B. uglevodlar uchun
 - C. vitaminlar uchun
 - D. mineral moddalar uchun
 - E. oqsillar uchun*
159. Qaysi oziq moddalar uchun energetik funktsiya asosiy hisoblanadi
- A. yog'lar uchun*
 - B. uglevodlar uchun
 - C. oqsillar uchun
 - D. vitaminlar uchun
 - E. mineral moddalar uchun
160. Qaysi oziq-ovqat mahsulotlari to'la qiymatli oqsillarni tutadi
- A. sariyog'da va hayvon yog'ida
 - B. meva va sabzavotlarda
 - C. go'shtda, sutda, parranda, baliqda, tuxumda*
 - D. non va non mahsulotlarida
 - E. guruchda, fasol, grechixa va boshqa yormalarda
161. Qaysi oziq-ovqat mahsulotlari to'la qiymatli bo'lmagan oqsillarni tutadi

- A. sabzavotlar, mevalar va baliq
 - B. parranda go'shti va tuxumi
 - C. don mahsulotlari*
 - D. sut va sut mahsulotlari
 - E. go'sht, sariyog' va o'simlik yog'i
162. Yuqumli kasallik bo'limining chiqindi suvini nima qilish kerak
- A. Shimilib ketuvchi quduqlarga yig'iladi
 - B. Umumiy kanalizatsiyaga chiqarilishi mumkin
 - C. Kanalizatsiyaga quyilishidan oldin tindiriladi
 - D. Kanalizatsiyaga chiqarilishidan oldin zararsizlantiriladi*
 - E. Maxsus idishlarda to'planib so'ngra kasalxona tashqarisiga chiqarib tashlanadi
163. Kasalxonani suv bilan ta'minlash uchun artezian qudug'idan foydalanish mumkinmi
- A. Yo'q, chunki artezian suvi sanitar-gigienik talablarga javob bermaydi
 - B. Yo'q, artezian suviningharorati juda sovuq
 - C. Yo'q, chunki artezian suvining qattiqligi juda yuqori
 - D. Ha, bu eng yaxshi va foydalansa buladigan variant*
 - E. Ha, agar artezian qudug'i kasalxona territorisidan chetda bo'lsa
164. Kasalxonaning suv ta'minotini qoniqarli deb bo'ladimi, agar bir kun uchun 1 koykaga 200 l hisobidan suv ta'minlovchi vodoprovod bo'lsa
- A. har qanday kasalxona uchun bu miqdordagi suv yetarli emas
 - B. ha, agar bu qishloq kasalxonasi bo'lsa
 - C. ha, agar bu somatik kasalxona bo'lsa*
 - D. ha, agar bu yo'qumli kasalliklar shifoxonasi bo'lsa
 - E. yo'q, 1 koyka uchun kuniga 1000 l dan kam bo'lmasligi kerak
165. Yuqumli kasalliklar shifoxonasida chiqindi suvlarga ishlov berish usuli
- A. Tindirish
 - B. Kaogulyatsiya qilish
 - C. Ftorlash
 - D. Zararsizlantirish*
 - E. Dezaktivatsiya qilish
166. Agar kasalxonani suv bilan ta'minlash uchun ochiq suv manbai va artezian qudug'i bo'lsa, qaysi biridan foydalanish ma'qulroq
- A. Ochiq suv manбайдan
 - B. Agar suvni zararsizlantirish rejalansa, ochiq manba
 - C. Artezian qudug'idan*
 - D. Agar suv 10 m chuqurlikdan ortiq bo'lmasa, artezian qudug'i
 - E. Ochiq manba, chunki unda suv xajmi katta
167. Suvning gigienik tutgan o'rni
- A. badanni toza tutish, kiyim bosh, turar joylarni toza saqlash, ovqat tayyorlash, sog'lomlashtiruvchi va chiniqtiruvchi omil*
 - B. organizmga tushadigan moddalarning universal erituvchisi
 - C. organizmdagi biokimyoviy jarayonlarni ta'minlash
 - D. terining tarangligini ta'minlab, termoregulyatsiyani normal ketishini ta'minlaydi
 - E. yuqumli kasal tarqatuvchi mikroblar va invazyialarni yuqish omili hisoblanadi
168. Suvning epidemiologik ahamiyati:
- A. organizmda biokimyoviy jarayonlarni yaxshi kechishini ta'minlaydi
 - B. suv ko'pgina yuqumli kasalliklarni tarqatuvchi omil bo'lishi mumkin*
 - C. endemik kasalliklarni kelib chiqishi va rivojlanishiga olib keladi
 - D. mikroorganizmlar uchun suv muxiti saqlanishi va ko'payishi uchun muvofiq muhit hisoblanadi
 - E. gelmintlarning invazion xossalarini saqlaydi
169. O'zbekiston aholisini ichimlik suvi bilan ta'minlashdagi asosiy muammolarni ko'rsating
- A. vodoprovod suvi bilan ta'minlanganlik
 - B. suv manbalarining uzoqligi va sho'rlanganligi
 - C. aholini yetarlicha ichimlik suvi bilan ta'minlanmaganligi, suv manbalarining tanqisligi, manbalarining ifloslanganligi*
 - D. manbalarining ifloslanganligi va manbalardan foydalanishdagi texnik qiyinchiliklar
 - E. suv omborlarining yo'qligi va ulardan foydalanishning iloji yo'qligi
170. Bizning sharoitda uchraydigan va quyida keltirilgan manbalarining qaysi biri yer osti suvlariga kiradi
- A. sizot va taqir suvlar
 - B. quduq, buloq va artezian suvlari

- C. suv omborlaridagi va vodoprovod suvlari
 - D. artesian va sizot suvlari*
 - E. ko'l, artesian suvlari, yuzaki suvlar
171. Aholini markazlashgan suv bilan ta'minlash qaysi tartibda amalga oshiriladi
- A. artesian qudug'idan ko'tarish, to'plash, saqlash va aholiga uzatish
 - B. suvni olish, tindirish, saqlash va aholiga uzatish
 - C. suvni olish, haydash minorasiga ko'tarish, saqlash, aholiga uzatish
 - D. quduqlarni jihozlash, ularni nazorat qilib aholiga tarqatish
 - E. suvni olish, tozalash, zararsizlantirish va aholiga uzatish*
172. Ichimlik suvining sifatini normalashda qaysi ko'rsatkichlar guruhidan foydalaniladi
- A. organoleptik, fizikaviy, kimyoviy, bakteriologik*
 - B. biologik, bakteriologik, fizikaviy, organoleptik
 - C. organoleptik, bakteriologik, kimyoviy, biologik
 - D. rangliligi, tiniqligi, hidi,
 - E. kimyoviy tarkibi, tiniqligi, bakteriologik ko'rsatkichi
173. Suvni zararlantirishning asosiy usullari
- A. qaynatish
 - B. xlorlash*
 - C. filtratsiya
 - D. tindirish
 - E. koagulyatsiyalash
174. Suvga ishlov berishda -koagulyatsiya, filtrlash, cho'ktirish qaysi bosqichga kiradi
- A. suvni zararsizlantirish
 - B. erigan RMLarni dezaktivatsiya qilish
 - C. suvni tindirish*
 - D. suvni deftorlash
 - E. suvni temirsizlantirish
175. Suvning gigienik ahamiyati?
- A. fiziologik ehtiyojlar
 - B. erituvchi, katalizator, dezinfektsiya
 - C. xonalarni tozalashda, ovqat tayyorlashda, xazm bo'lishi
 - D. uy-joy, badan, kiyim-boshlarni toza tutishda*
 - E. yong'inga qarshi maqsadda, badan tozaligi, erituvchi
176. Suv orqali vujudga keladigan endemik kasalliklar?
- A. bo'qoq, flyuoroz, itay-itay, ichterlama
 - B. ichburug', ichterlama, flyuoroz
 - C. bo'qoq, flyuoroz, oshqozon-ichak kasalliklari
 - D. ichburug', rishta, gelmintozlar, gepatit V
 - E. flyuoroz, itay-itay, suv-nitratli metgemoglobinemiya*
177. Suvni zararsizlantirish samarasi quyigilarga ko'ra o'tkaziladi:
- A. ichimlik suvida qoldiq xlor bo'yicha*
 - B. koli-titr, koli-indeks;
 - C. xlorli ohakda faol xlorning miqdori;
 - D. suvni xlorni yutishi bo'yicha;
 - E. suvni tiniqligi.
178. Suv orqali bo'ladigan epidemiyalarning o'ziga xos xususiyatlarini ko'rsating
- A. bemorning og'ir holati, gospitalizatsiyaning qiyinligi
 - B. yoppasiga tarqalishi, o'choqlilik, kontaktli dumning mavjudligi*
 - C. o'choqlilik, diagnoz qo'yishning qiyinligi
 - D. diagnoz qo'yishning qiyinligi
 - E. gospitalizatsiyaning qiyinligi
179. O'zbekistonda ichimlik suvi tarkibida ftorning me'yorini kamaytirilishi nima bilan tushuntiriladi
- A. iqlimning quruqligi va yuqori namligi
 - B. organizmdan ko'p terlash orqali ajralishi va ftorning ko'p ajralishi
 - C. flyuorozning profilaktikasi uchun*
 - D. O'zbekistonda ftorning yuqori miqdori
 - E. ko'p ichimlik ichganlik uchun
180. Suvning tindirish va tiniqlashtirish usullariga kiradi
- A. chuchuklashtirish, gamma nurlar qo'llash

- B. tindirish, distillyatsiya;
- C. filtratsiya va yumshatish
- D. tindirish, koagulyatsiya, filtrlash*
- E. ozonlash

181. Suvning kimyoviy zararsizlantirish usullari?

- A. qaynatish
- B. tindirish
- C. UYuCh
- D. UBN
- E. ozonlash*

182. Suvning organik ifloslanishini ko'rsatmaydigan kimyoviy ko'rsatkichlari ayting

- A. ftor miqdori, qoldiq xlor miqdori*
- B. yuqori oksidlanuvchanlik
- C. oqsil uchligi mavjudligi, KBE
- D. azot, ammiak, nitritlarning mavjudligi
- E. nitritlarning yuqori ko'rsatkichlari

183. DPMning suv iste'moli me'yorlarini belgilovchi 3 omilni ko'rsating:

- A. suv ta'minoti tizimiga
- B. DPM sohasiga, DPMda o'rinlar soniga, DPM turiga (kasalxona, poliklinika)*
- C. o'rinlar soniga va DPM sohasiga
- D. suv manbaining xarakteriga
- E. DPM turiga (kasalxona, poliklinika)

184. Suvning ta'mi va begona ta'mini kim aniqlaydi

- A. har qanday odam
- B. laborantlar
- C. degustatorlar*
- D. suvning xidi aniqlanmaydi
- E. odoratorlar.

185. Suvli infeksiyalarning profilaktikasida birlamchi ahamiyatga ega bo'lgan tozalash usulini ko'rsating

- A. cho'ktirish, tindirish, koagulyatsiya va filtratsiya
- B. xlorlash, qaynatish, deftorlash
- C. xlorlash, qaynatish, tirdirish, yumshatish
- D. tindirish va zararsizlantirish*
- E. tindirish, koagulyatsiya, filtratsiya, zararsizlantirish, dezodoratsiya

186. Nomuvofiq vaziyatda suvni xlorlash usullari

- A. normal dozalarda
- B. dezaminlash
- C. ozonlash
- D. gamma nurlar bilan
- E. giperxlorlash*

187. Ichimlik suvining bakteriologik ko'rsatkichlari:

- A. koli titr, koli indeks, umumiy mikroblar soni*
- B. anaeroblar titri
- C. termofillar titri
- D. patogen mikroorganizmlar mavjudligi
- E. gelmintlar tuxumini borligi

188. Suvni maxsus ishlov berish usullarini ayting

- A. koagulyatsiya, tindirish
- B. ftorlash, dezodoratsiya, temirsizlantirish*
- C. xlorlash, yodlash
- D. temirsizlantirish
- E. filtratsiya

189. Suvni zararsizlantirishning kimyoviy usullarini ayting

- A. qaynatish, ultrabinafsha nurlar bilan nurlantirish
- B. tindirish, koagulyatsiya va tiniqlashtirish
- C. xlorlash, ozonlash, kumushning oligodinamik ta'siridan foydalanish*
- D. mexanik cho'ktirish va filtratsiya
- E. magnit nurlanishlarni ta'siri

190. Ekotizimda suvning yuqori darajadagi oksidlanuvchanligi nimadan dalolat beradi

- A. oqsil moddalarning mavjudligidan
- B. ammoniy tuzlarining mavjudligidan
- C. ftorning mavjudligi
- D. suvda organik moddalarning ko'pligidan*
- E. xlarning mavjudligi

191. Suv havzalarida o'z-o'zidan tozalanish jarayoni nima hisobiga sodir bo'ladi?

- A. quyosh nurlari, kimyoviy- biokimyoviy jarayonlar
- B. suvning biokimyoviy reaksiyalari
- C. biokimyoviy omillar ta'siri
- D. fito- va bioplanktonlarning hayot faoliyati
- E. aralashish, cho'kish, quyosh nuri, kimyoviy- biokimyoviy jarayonlar*

192. Issiq iqlim sharoitida ichimlik suvi tarkibida ftorning kamaytirilishi nima bilan izohlanadi?

- A. flyuoroz profilaktikasi uchun*
- B. iqlimning quruqligi va yuqori namlili bilan
- C. ko'p terlash orqali ftorning chiqib ketishi bilan
- D. suvga bo'lgan ehtiyojning yuqoriligi bilan
- E. issiq iqlim sharoitida ftorning miqdorining ko'pligi

193. Yer osti suv havzalari ning kamchiliklari:

- A. tozalash inshootlarining yetishmasligi
- B. yuqori darajada mineralizatsiya, yuqori darajada qattiqligi*
- C. yuqori darajada mineralizatsiya
- D. suv olishning qiyinligi
- E. yuqori darajada qattiqligi, past harorat

194. Suvni gelmintologik tekshirish uchun suv namunasi xajmi qancha bo'lishi kerak

- A. 1- 3 l
- B. 2 l
- C. 30- 35 litrdan kam emas*
- D. 1,5 litrdan ko'p emas
- E. ahamiyati yo'q

195. Ochiq suv havzasidan bakteriologik tekshirish uchun suv namunasi xajmi qayerdan olinadi

- A. suv yuzasidan 15-20 sm chuqurlikda
- B. suv havzasi yuzasidan
- C. suv havzasidan 25-30 sm chuqurlikdan
- D. suv tubidan 10-15 sm balandlikda*
- E. suv tubidan 2 metr balandlikda

196. Suvni organoleptik xossalarini tekshirish uchun qanday idishga namuna olinadi:

- A. polietilen
- B. shisha va polietilen
- C. plastmassa idishga
- D. maxsus idishga
- E. shisha*

197. Suvning harorati qayerda o'lchanadi

- A. bevosita suv havzasida*
- B. laboratoriyada suvni tekshirayotganda
- C. suv namunasi olish bilan
- D. laboratoriyada 2 soatdan keyin
- E. sanitar-gigienik laboratoriyada

198. Suvni pH o'tkaziladi:

- A. namuna olish bilan
- B. laboratoriyada*
- C. bevosita suv havzasida
- D. sanitar-gigienik laboratoriyada
- E. laboratoriyada suvni tekshirayotganda

199. Suvning loyqaligini aniqlash uchun suv nima bilan konservatsiyalanadi

- A. sulfat kislota bilan
- B. natriy ishqori bilan
- C. xloroform bilan*
- D. xloramin bilan
- E. tuzli eritma bilan

200. Oksidlanuvchanlik va ammiakni aniqlash uchun suv nima bilan konservatsiyalanadi:

- A. xloroform bilan
- B. natriy ishqori bilan
- C. xloraminom
- D. 25 % li sulfat kislota bilan*
- E. soda bilan

201. Xloroform bilan suv namunasining qaysi ko'rsatkichlarini aniqlash uchun qo'llanadi:

- A. organoleptik ko'rsatkichlar
- B. oqsilanuvchanlik va ammiak
- C. bakteriologik tahlil
- D. tuzlar
- E. boshqa sanitar- kimyoviy ko'rsatkichlar*

202. Suvning organoleptik xossalriga kiradi:

- A. hidi, ta'mi (begona ta'mi), rangdorligi, loyqaligi*
- B. hidi, ta'mi (begona ta'mi);
- C. rangdorligi, loyqaligi
- D. hidi, ta'mi (begona ta'mi), rangdorligi, quruq qoldiq
- E. ta'mi, begona ta'mi, rangdorligi, loyqaligi

203. Ichimlik suvining eng muvofiq harorati:

- A. 12 °C dan yuqori
- B. 7- 12 °C*
- C. 7 °C dan past
- D. 20 °C dan yuqori
- E. 20 °C

204. Ichimlik suvining ta'mi nimaga bog'liq:

- A. suvning haroratidan
- B. suvning harorati va erigan gazlarga
- C. suvning harorati, erigan gaz va tuzlarga*
- D. erigan og'ir metall tuzlariga
- E. rangdorligiga

205. Suvning loyqaligi necha mg/litrdan ko'p bo'lmasligi kerak:

- A. 0,5
- B. 1,0
- C. 0,9
- D. 1,5*
- E. 1- 2

206. Suv tarmog'i (vodoprovod) suvining hidi necha balldan oshmasligi kerak:

- A. 3
- B. 0
- C. 4
- D. 5
- E. 2*

207. Suvdagi begona ta'mi necha balldan oshmasligi kerak:

- A. 2*
- B. 3
- C. 0
- D. 5
- E. 1

208. Loyqalikni tekshirish usuli:

- A. kolorimetrik
- B. fotometrik*
- C. sintillyatsion
- D. tortish usuli
- E. filtratsiya

209. Suv tarqatish tarmog'ida suvning sifati Davlat Standarti "Ichimlik suvi" talablariga javob beradi, qachonki:

- A. hidi va begona ta'mi 0 ball, rangdorligi 10⁰, loyqaligi 2,5 mg/l;
- B. hidi va begona ta'mi 3 ball, rangdorligi 30⁰, loyqaligi 1,5 mg/l;
- C. hidi va begona ta'mi 2 ball, rangdorligi 20⁰, loyqaligi 1,5 mg/l*
- D. hidi va begona ta'mi 3 ball, rangdorligi 10⁰, loyqaligi 2,0 mg/l

E. hidi va begona ta'mi 4 ball, rangdorligi 15⁰, loyqaligi 1,0 mg/l

210. Tabiiy suvlarning rangdorligi nimaga bog'liq:

- A. gumin moddalar, temirning kolloid birikmalari va suv o'tlarining rivojlanganligi
- B. gumin moddalari
- C. suv o'tlarining rivojlanganligi
- D. gumin moddalar va temirning kolloid birikmalari*
- E. temirning kolloid birikmalari

211. Tabiiy suvning rangdorligi nimaga bog'liq:

- A. yuza- faol moddalar
- B. kaltsiy va magniy tuzlari
- C. suv o'tlarining rivojlanganligi
- D. temir birikmalari
- E. gumin moddalari*

212. Me'yoriy hujjatlarda suvning epidemik xavfsizligi quyidagi qaysi ko'rsatkichlari bilan ta'minlanadi:

- A. bevosita*
- B. bilvosita
- C. koli indeks bo'yicha
- D. gelmint tuxumlari
- E. biologik

213. Ichimlik suvi DSt 950-2011 "Ichimlik suvi" ga muvofiq epidemik xavfsizligini baholash quyidagi ko'rsatkichlar bo'yicha o'tkaziladi:

- A. koli- indeks, umumiy mikroblar soni
- B. koli- indeks, umumiy mikroblar soni, termotolerant koli formali*
- C. koli- indeks, umumiy mikroblar soni, patogen mikroorganizmlar
- D. bakteriyalar, koli- faglar, sulfid redutsiyalovchi klostridiyalarning sporalari
- E. koli indeks, koli titr

214. Ichimlik suvining epidemik xavfsizligining bevosita ko'rsatkichlari:

- A. saprofit mikroflora va ichak tayoqchalari bakteriyalari guruhi
- B. ichak tayoqchalari bakteriyalari guruhi
- C. o'tkir ichak infeksiyalari qo'zg'atuvchilari*
- D. saprofit va parazitlar mikroflora
- E. toksikoinfektsiyalar qo'zg'atuvchilari

215. Ichimlik suvida viruslar bo'lishining bilvosita ko'rsatkichi:

- A. hidi
- B. pH
- C. tiniqligi
- D. loyqaligi*
- E. rangdorligi

216. Eng ko'p miqdorda suv havzasiga chiqindi suvlarining biogen elementlari tushadi:

- A. xo'jalik maishiy chiqindi suvlari
- B. sanoat korxonalari
- C. yog'inlar
- D. chiqindi suvlar
- E. qishloq xo'jalik dalalaridan*

217. Suv havzalarining o'z-o'zidan tozalanishi – bu:

- A. suvning birlamchi xossalari va tarkibini tiklanishiga olib keluvchi barcha tabiiy jarayonlar yig'indisi*
- B. organik ifloslanishni kamayishiga olib keluvchi biologik mexanizmlar
- C. organik ifloslanishni ko'payishiga olib keluvchi biologik mexanizmlar
- D. suvning birlamchi xossalari va tarkibini oksidlanishiga olib keluvchi barcha tabiiy jarayonlar yig'indisi
- E. ushbu jarayonga ta'sir etuvchi fizik omillar

218. Koli-indeks nima:

- A. 1 dm³ suvdagi koli-faglarining soni
- B. 1 dm³ suvdagi ichak guruhiga kiruvchi bakteriyalar miqdori*
- C. 1 sm³ suvdagi ichak guruhiga kiruvchi bakteriyalar miqdori
- D. 1 sm³ suvdagi mikroblarning umumiy soni
- E. 1 sm³ suvdagi barcha bakteriyalar soni

219. Mikroorganizmlar- sanitar ko'rsatkichlar hisoblanadi

- A. suv saprofitlari

- B. koli- faglar
- C. ichak tayoqchasi guruhi bakteriyalari*
- D. o'pka tayoqchasi guruhi bakteriyalari
- E. koli titr va mikroblar soni

220. Quduq suvida ichak tayoqchasi guruhi bakteriyalari indeksi necha bo'lganda epidemik xavfli hisoblanadi:

- A. 3;
- B. 10
- C. 50
- D. 100*
- E. 400

221. Suv sabab bo'lishi mumkin:

- A. ichak yuqumli kasalliklari kelib chiqishiga
- B. ichak bakterial va virusli kasalliklari
- C. ichak bakterial infeksiyalar, virusli kasalliklar, gelmint invaziyalar
- D. ichak bakterial infeksiyalar, gelmint invaziyalar
- E. ichak bakterial infeksiyalar, virusli kasalliklar, gelmintlar invaziyalari va transmissiv kasalliklar kelib chiqishiga*

222. Suvli epidemiyalar uchun xos:

- A. tez boshlanishi, aholining kasallanishining keskin ko'tarilishi, tez kamayishi va kontaktli xodisalarning «epidemik dumi»*
- B. tez boshlanishi va sekin kamayishi
- C. sekin boshlanishi va sekin kamayishi
- D. tez boshlanishi, aholining kasallanishining keskin ko'tarilishi va sekin kamayishi
- E. tez boshlanishi, aholining kasallanishining keskin ko'tarilishi

223. Ichimlik suvi epidemik xavfliligining bilvosita ko'rsatkichi

- A. o'tkir ichak yuqumli kasalliklari qo'zg'atuvchisi
- B. saprofit mikroflora va ichak tayoqchalari*
- C. gelmint invaziyalari
- D. ichak infeksiyalarining barcha guruhlari
- E. umumiy mikroblar soni

224. Suvni fekal ifloslanishining bilvosita ko'rsatkichlari:

- A. qattiqligi va ITGB
- B. mikroblar soni va ITGB indeksi
- C. ammiak, nitritlar va nitratlar*
- D. mikroblar soni va ammiak;
- E. ITGB

225. Suvni fekal ifloslanishining bevosita ko'rsatkichlari :

- A. permanganat oksidlanuvchanlik va KBE₅
- B. ammiak va ammoniy tuzlari
- C. nitritlar va nitratlar
- D. mikroblar soni va ITGB indeksi*
- E. ammoniy tuzlari

226. Virusologik xavfliligining bilvosita ko'rsatkichlariga kiradi:

- A. loyqaligi va rangdorligi
- B. rangdorligi va bakteriofaglar
- C. bakteriofaglar
- D. rangdorligi va tiniqligi
- E. loyqaligi va bakteriofaglar*

227. KBE ko'rsatkichi suvda qanday organik moddalarning miqdorini tavsiflaydi:

- A. oson oksidlanuvchi*
- B. qiyin oksidlanuvchi
- C. o'rtacha oksidlanuvchi
- D. oksidlanmaydigan
- E. oksidlanadigan

228. «Sovuqda oksidlanuvchanlik» ko'rsatkichi suvda oksidlanadigan moddalarni tavsiflaydi:

- A. organik birikmalarning
- B. anorganik birikmalarning*
- C. nitrat birikmalari
- D. oqsil birikmalarining
- E. organik va anorganik

229. Suvda qiyin oksidlanuvchi organik moddalarning bo'lishi qaysi ko'rsatkichni tavsiflaydi:

- A. KBE
- B. oksidlanuvchanlik
- C. KXBE*
- D. nitratlar
- E. ammiak

230. Suv manbaining uzoq vaqtdan beri va doimiy ifloslanishini ko'rsatadi:

- A. ammiak va nitratlarning bo'lishi
- B. ammiak va nitritlarning bo'lishi
- C. nitratlarning bo'lishi
- D. ammiak, nitritlar, nitratlarning bo'lishi*
- E. ammiak va ammoniy tuzlarining bo'lishi

231. Suvning davriy ifloslanishini tavsiflaydigan ko'rsatkich:

- A. ammiak va nitritlarning bo'lishi
- B. nitratlarning bo'lishi
- C. ammiak, nitritlar, nitratlarning bo'lishi
- D. nitratlarning bo'lishi
- E. ammiak va nitratlarning bo'lishi*

232. Suv havzalarida o'z-o'zidan tozalanish jarayonlarining tugaganligini ko'rsatadi:

- A. nitratlarning bo'lishi*
- B. ammiak va nitratlarning bo'lishi
- C. ammiak va nitritlarning bo'lishi
- D. ammiak, nitritlar, nitratlarning bo'lishi
- E. ammoniy tuzlarining bo'lishi

233. Suv namunasida nitritlarini aniqlash uchun qaysi reaktivdan foydalaniladi:

- A. Nessler reaktivi
- B. Griss reaktivi*
- C. sulfofenol kislotasi
- D. segnet tuzi
- E. alyuminiy sulfat

234. Suv namunasining pushti rangga kirishi qaysi moddalar bilan sifat reaksiyasi o'tkazilganda paydo bo'ladi:

- A. ammoniy tuzi
- B. nitratlar
- C. nitritlar*
- D. ammiak
- E. temir

235. Suv namunasida azot kislotasiga (nitratlar) sifat reaksiyasi o'tkazilganda qaysi reaktiv qo'llanadi:

- A. Nessler
- B. Griss
- C. segnet tuzi
- D. sulfofenol kislotasi*
- E. alyuminiy sulfat

236. Ammoniy tuzi, nitritlar va nitratlarni miqdoriy aniqlash uchun suv namunasini dastlabki tayyorlash qanday olib boriladi:

- A. zararsizlantirish bilan
- B. qizdirish bilan
- C. qaynatish
- D. sovutish
- E. rangsizlantirish*

237. Yet osti suv manbasida chuqurlashgan sari suvning bakteriologik ko'rsatkichlari:

- A. yaxshilanadi*
- B. yomonlashadi
- C. o'zgarmaydi
- D. keskin yaxshilanadi
- E. kam yomonlashadi

238. Ichimlik suvi quyidagi gelmintozlarning kelib chiqishiga olib keladi:

- A. trixinelleva va difillobotrioz

- B. askaridoz, trixotsefalez, drakunkulez va shistosomoz*
- C. askaridoz va difillobotrioz
- D. askaridoz va trixotsefalez
- E. askaridoz, trixotsefalez va drankulez

239. Leptospiroz va tulyaremiyaning suvli epidemiyalari asosan qanday suv ta'minoti bilan bog'liq:

- A. markazlashgan
- B. har qanday suv ta'minotida
- C. markazlashmagan*
- D. mahalliy
- E. mahalliy va markazlashgan

240. Suv basseynida cho'milganda kelib chiqishi mumkin bo'lgan epidemiya:

- A. poliomielit
- B. gepatit
- C. virusli diareya
- D. laringo-konyuktival isitma*
- E. tulyaremiya

241. Ichimlik suvining kimyoviy tarkibiga gigienik talablar:

qaysi birikmalarga nisbatan qo'yiladi

- A. faqat tabiiy kelib chiqishiga ko'ra
- B. suvga ishlov berishda qo'llanadigan reagentlar uchun
- C. faqat antropogen tabiatga ega bo'lgan
- D. texnogen tabiatga ega bo'lgan
- E. tabiiy kelib chiqishiga ko'ra, suvga ishlov berishda qo'llanadigan reagentlar, antropogen va texnogen tabiatga ega bo'lgan va odamning xo'jalik faoliyati bilan bog'liq bo'lgan kimyoviy moddalar*

242. Ichimlik suvining toksikologik xavfi unda quyidagi kimyoviy moddalarning bo'lishi bilan aniqlanadi:

- A. stabil, kumulyativ va uzoq vaqtdan keyingi biologik samaraga ega bo'lgan moddalar*
- B. stabil
- C. stabil, kumulyatsiya xususiyatiga ega bo'lgan
- D. uzoq vaqtdan keyingi biologik samaraga ega bo'lgan moddalar
- E. nostabil kumulyatsiya xususiyatiga ega bo'lgan

243. Suvning tuzli tarkibi va minerallashishning miqdoriy darajasi qaysi qiymatlar bilan aniqlanadi:

- A. xloridlar sulfatlar
- B. quruq qoldiq va qattiqlik*
- C. mineral tuzlar
- D. temir tuzlari
- E. oksidlanuvchanlik va KBE_5

244. Doimiy qattiqlik suvdagi qaysi moddalarga bog'liq:

- A. ishqoriy-er metalli bikarbonatlar va karbonatovlar
- B. kaltsiy va magniy gidrokarbonatlari
- C. xloridlar, kaltsiy va magniy karbonatlar va sulfatlar*
- D. karbonat tuzlari
- E. kaltsiy va magniy sulfatlarga

245. Qattiq ichimlik suvi qaysi kasallikning rivojlanishida etiologik omili hisoblanishi mumkin:

- A. endemik bo'qoq
- B. flyuoroz
- C. endemik karies
- D. urolitiaz*
- E. kvashiorkor

246. Suv tarkibida sulfatlarning miqdori necha mg/l dan oshmasligi kerak:

- A. 350
- B. 45
- C. 240
- D. 100
- E. 500*

247. Suv namunasida sulfat ionlariga sifat reaksiyasini o'tkazishda qaysi reaktivdan foydalaniladi:

- A. bariy xlorid*
- B. xlorid kislota;
- C. xlorli suv
- D. alyuminiy sulfat
- E. natriy ishqori

248. Ichimlik suvida quruq qoldiq necha mg/litrdan oshmasligi kerak:

- A. 350;
- B. 1000*
- C. 500;
- D. 400
- E.300

249. Toza suvda vodorod soni qaysi kimyoviy moddalarni erishi bilan ko'payadi:

- A. ishqorlar
- B. ammiak tuzlari
- C. kislotalar*
- D. organik moddalar
- E.temir tuzlari

250. Gumin moddalarni tutuvchi botqoq suvlari qanday tabiatga ega bo'ladi:

- A.ishqoriy
- B. neytral
- C. tuzli
- D. kislotali*
- E.o'zgarmas

251. Bikarbonatlarga boy yer osti suvlari qanday tabiatga ega:

- A. kislotali
- B. neytral
- C. tuzli
- D. o'zgarmas
- E.ishqoriy*

252. Suv tarmog'idagi suvning pH me'yori:

- A. 6- 9*
- B. 14
- C. 10
- D. 7
- E.3- 7

253. Suvda nitratlarning miqdorini qaysi usul bilan aniqlanadi:

- A. titrometrik
- B. fotometrik*
- C. filtratsion
- D. qaynatish
- E.sintsilyatsion

254. Vodoprovod suvida nitratlar miqdori oshmasligi kerak, mg/l:

- A. 350;
- B. 500;
- C. 45*
- D. 70
- E.60

255.Xloridlarni miqdorini aniqlash uchun suv namunasini dastlabki tayyorlashda nima o'tkaziladi:

- A. bug'latish
- B. rangsizlantirish
- C. zararsizlantirish
- D. neytrallash*
- E.qaynatish

256. Vodoprovod suvida xloridlar miqdori oshmasligi kerak, mg/l:

- A. 500;
- B. 45
- C. 250
- D. 150
- E.350*

257. Suv tarkibida ftorning me'yori nimaga bog'liq holda belgilanadi:

- A. iqlim tasmasi*
- B. suv manbai turiga
- C. suvga ishlov berish sxemasi
- D. suvni zararsizlantirish

E.haroratga

258. Ichimlik suvi inson organizmiga tushuvchi asosiy manba hisoblanadi:

- A. yod
- B. ftor*
- C. temir
- D. aluminiy
- E. natriy

259. Flyuorozning patogenezida yetakchi omil –qaysi almashinuvning buzilishi

- A. suv- tuz balans
- B. kislota- ishqor muvozanati
- C. fosfor- kaltsiy almashinuvi*
- D. moddalar almashinuvi
- E. tuzlar almashinuvi

260. Ichimlik suvida ftorning midori qanday bo'lganda flyuoroz rivojlanishi mumkin, mg/l:

- A. 0,5 – 0,7;
- B. 0,7 – 1,5;
- C. 0,3- 0,6
- D. 2,0 – 3,0*
- E. 1,0- 1,8

261. Suv tarkibida ftorning miqdori qanday bo'lganda karies rivojlanishi mumkin, mg/l:

- A. 1,5;
- B. 2,0
- C. 0,9
- D. 1,0dan kam
- E. 0,5dan kam*

262. Uzoq vaqt davomida yuqori darajada nitratlar tutgan suvni iste'mol qilish natijasida qanday kasallik kelib chiqadi:

- A. metgemoglobinemiya*
- B. flyuoroz;
- C. karies;
- D. urolitiaz
- E. bo'qoq

263. Yuqori miqdorda ftor tutgan suvni iste'mol qilganda kelib chiqadi:

- A. metgemoglobinemiya
- B. flyuoroz*
- C. karies;
- D. urolitiaz
- E. endemik bo'qoq

264. Tarkibida 1mg/l dan kam ftor tutgan suvni iste'mol qilganda kelib chiqadi

- A. flyuoroz;
- B. giperkeratoz;
- C. karies*
- D. urolitiaz
- E. endemik bo'qoq

265. Endemik kasalliklarga kiradi:

- A. askaridoz, tulyaremiya;
- B. urov kasalligi (Kashin- Bek);
- C. urov kasalligi (Kashin- Bek) va askaridoz
- D. urov kasalligi (Kashin- Bek) va nitrit- nitrat metgemoglobinemiya, flyuoroz i gipoflorozlar*
- E. urov (Kashin- Bek) va nitrit- nitrat metgemoglobinemiya

266. Doimiy kimyoviy suv tarkibi quyidagi manbalar uchun xos:

- A. meteor
- B. ochiq suv havzalari
- C. vodoprovod
- D. yer osti
- E. qatlamlararo*

267. Yuqori minerallasgan suv quyidagi manbalar uchun xos:

- A. artezian*

- B. meteor
- S. ochiq suv havzalari
- D. vodoprovod
- E.yer osti

268. Yer osti suvining quruq qoldiq va qattiqlik bo'yicha tarkibi chuqurlashgan sari:

- A. kamayadi
- B. ko'payadi*
- C. o'zgarmaydi
- D. yo'qoladi
- E.o'zgaradi

269. Suv havzalarida o'z-o'zidan tozalanish nima hisobiga amalga oshadi?

- A. quyosh nurlari, kimyo- biokimyoviy jarayonlar
- B. suvda biokimyoviy reaksiyalar
- C. aralashish, cho'kish, quyosh nurlari, kimyo-biokimyoviy jarayonlar*
- D. biologik omillar ta'siri
- E.fito- va bioplanktonlarning hayot faoliyati

270. Suvga maxsus ishlov berish usullarini ayting:

- A. koagulyatsiyalash, tindirish
- B. xlrlash, yodlash
- C. temirsizlantirish
- D. ftorlash, dezodoratsiya, temirsizlantirish*
- E.filtratsiya

271. Vodoprovod elementlari:

- A. tindirgichlar, filtrlash uskunalari
- B. zararsizlantiruvchi uskunalar
- C. tarqatish tarmog'i
- D. suv olish, zararsizlantirish uskunalari
- E.suv olish, tozalash inshootlari, tarqatish tarmog'i*

272. Ichimlik suvining bakteriologik ko'rsatkichlarini ayting:

- A. Koli titr, Koli indeks, umumiy mikroblar soni*
- B. anaeroblar titri
- C. termofillar titri
- D. patogen mikroorganizmlar borligi
- E.gelmint tuxumlari borligi

273. Suvni kimyoviy zararsizlantirish usullari?

- A. qaynatish
- B. xlrlash, ozonlash, kumush bilan ishlov berish*
- C. tindirish
- D. UYuCh,
- E.UBN

274. Koagulyantlarni ko'rsating:

- A. kaliy bixromat, Trilon B
- B. Trilon B, bariy xlorid
- C.alyuminiy sulfat, temir xlorid, temir sulfat*
- D. temir sulfat, xlorli ohak
- E.temir xlorid, bariy xlorid

275. Suv orqali tarqalmaydigan kasalliklar?

- A. vabo, tulyaremiya,
- B. ichterlama
- C. ichterlama va vabo
- D. kuydirgi, ko'kyo'tal, botulizm*
- E.ichburug', ichterlama

276. Oqsil uchligini aniqlashning ahamiyati:

- A. fiziologik
- B. epidemiologik
- C. suvning organoleptik xossalari ko'rsatkichi
- D. suvning xavfsizligini belgilaydi
- E.suvning organik ifloslanganlik ko'rsatkichi*

277. Markazlashgan suv ta'minotida suv manbaidagi sanitariya himoya zonalarini ayting:

- A. qattiq tartibdagi zona, chegaralash va kuzatish zonalari*
- B. qurilish inshootlari zonasi
- C. qattiq tartibli, kuzatish zonalari
- D. kuzatish va bosh inshootlar zonalari
- E. suv himoyalash zonasi, suv xo'jaligi zonasi, sanoat zonasi

278. Qat'iy tartibli zona qaysi manbalarda qo'llanmaydi:

- A. bosh inshootlar hududida
- B. cho'milish, chiqindi suvlar to'kish joylarida*
- C. suv olish inshootlari joylashgan joyda
- D. nasos stantsiyasi joylashganda
- E. toza suv rezervuarlari joyida

279. Suvning zararsizlantirilganligining samaradorligi qaysi ko'rsatkichlar bo'yicha aniqlanadi:

- A. koli titr, koli indeks
- B. xlorli ohakda faol xlorning miqdori bilan
- C. ichimlik suvida qoldiq xlorning miqdorini aniqlash bilan*
- D. suvning xlorlyutishi bo'icha
- E. suvning tiniqligi bo'yicha

280. Suvning qaysi ko'rsatkichlari uning epidemik xavfsizlik darajasini ta'minlaydi:

- A. koli indeks, suvning organoleptik xossalari
- B. umumiy mikroblar soni, suvning fizik xossalari
- C. koli titr, KBE, suvning oksidlanuvchanligi
- D. koli titr, koli indeks, umumiy mikroblar soni*
- E. umumiy mikroblar soni, suvning organik ifloslanishi

281. Suvli epidemiyalarning profilaktikasi uchun birinchi darajali ahamiyatga ega bo'lgan tozalash usullarini ko'rsating:

- A. cho'ktirish, tindirish, koagulyatsiya va filtratsiya
- B. xlorlash, qaynatish, dektorlash
- C. xlorlash, qaynatish, tindirish, yumshatish
- D. tiniqlashtirish, koagulyatsiya, filtratsiya, zararlantirish, dezodoratsiya
- E. tindirish va zararsizlantirish*

282. Ichimlik suvining sifati qaysi xujjat asosida baxolanadi:

- A. "Ichimlik suvi" gigienik talablar va sifatini nazorat qilish DSt 950-2011*
- B. DST 24481- 80 "Ichimlik suvi"
- C. SanQvaM O'zR N 0056- 96 "Ochiq suv havzalarini ifloslanishdan muhofaza qilish san.qoida va me'yorlari"
- D. SanQvaM O'zR N 0025- 94 "Markazlashgan xo'jalik-ichimlik suv ta'minoti manbalariga bo'lgan gigienik talablar"
- E. DSt 2874- 82 "Ichimlik suvi"

283. Suv tarkibida 0,1mg/l miqdorda ammiakning borligi qanday baholanadi?

- A. suvning ma'lum vaqt mobaynida ifloslanishini ko'rsatadi
- B. kelib chiqishi bo'yicha hayvon tabiatli organik moddalar bilan yangi ifloslanganligi ko'rsatkichi*
- C. mineralizatsiya jarayonining tugaganligini
- D. suvning o'z-o'zidan tozalanish jarayoni boshlanganligini
- E. suvni mineral moddalar bilan ifloslanganligini ko'rsatadi

284. Suvning kimyoviy zararsizlantirish usullarini ayting?

- A. qaynatish, ultrabinafsha nurlar bilan nurlantirish
- B. tindirish - koagulyatsiya va tiniqlashtirish
- C. xlorlash, ozonlash, kumushning oligodinamik ta'siridan foydalanish*
- D. mexanik tindirish va filtrlash
- E. magnit nurlanishlarni ta'siri

285. Suv orqali kelib chiqadigan yuqumli kasalliklar:

- A. bo'qoq, flyuoroz, trixodesmatoksikoz, ichburug', ichterlama
- B. ichburug', ichterlama, tulyaremiya, spiroxetoz, flyuoroz
- C. bo'qoq, flyuoroz, oshqoon-ichak kasalliklari
- D. flyuoroz, itay- itay, suv- nitratli metgemoglobinemiya
- E. ichterlama, ichterlama, rishta, gepatit A*

286. Suvli metgemoglobinemiyaning sababi?

- A. ichimlik suvida temirning kamligi
- B. ichimlik suvida ammiakning yuqori miqdorda bo'lishi
- C. ichimlik suvida azotning yuqori miqdorda bo'lishi

D. suvda erigan kislorodning kamligi
E. ichimlik suvida nitratlarning yuqori miqdorda bo'lishi*

287. Issiq iqlim sharoitida suvda ftor miqdorining kamaytirilishi nima bilan izohlanadi:

- A. suvga bo'lgan yuqori ehtiyoj*
- B. iqlimning quruqligi va yuqori namligi
- C. ftorning organizmdan chiqishi va ko'p terlash
- D. flyuoroz profilaktikasi uchun
- E. issiq iqlimda ftor yuqori miqdorda

288. Yer osti suv manbalarining kamchiligi:

- A. tozalash inshootlarining kamligi
- B. yuqori mineralizatsiya, yuqori darajada qattiqlik*
- C. yuqori darajada minerallasish
- D. suv olishning qiyinligi
- E. yuqori darajada qattiqlik, past harorat

289. Suvning organik ifloslanganligini ko'rsatmaydigan kimyoviy ko'rsatkichlarni ayting:

- A. yuqori oksidlanuvchanlik
- B. oqsil uchligi, KBE
- C. ftor miqdori, qoldiq xlor miqdori*
- D. ammiak azoti, nitritlarning borligi
- E. nitritlarning yuqori ko'rsatkichlari

290. Qaysi aholi punktlari uchun 60- 80l/sutkasiga Tashqil etadi:

- A. mahalliy suv ta'minoti bo'lgan joyda
- B. tuman markazlarida
- C. kanalizatsiyasi bor bo'lgan joylar uchun
- D. vodoprovod bo'lmagan qishloq joylarida*
- E. shahar tipidagi qishloq punktlari uchun

291. Suv - epidemiologik jihatdan xavfsiz (bak.tahlil ko'rsatkichlari DSt № 950- 2011y.):

- A. umumiy mikroblar soni - 70, koli indeks – 6, koli titr- 150
- B. umumiy mikroblar soni - 120, koli indeks – 4, koli titr- 250
- C. umumiy mikroblar soni - 90, koli indeks – 5, koli titr- 200
- D. umumiy mikroblar soni - 300, koli indeks – 10,
- E. umumiy mikroblar soni - 100, koli indeks – 3, koli titr- 300*

292. Suvning xidi ballarda kim tomonidan aniqlanadi:

- A. odoratorlar*
- B. degustatorlar
- C. har qanday odam
- D. laborantlar
- E. suvning hidi aniqlanmaydi

293. Kim tomonidan suvning ta'mi va begona ta'mi aniqlanadi:

- A. har qanday odam
- B. degustatorlar*
- C. laborantlar
- D. hidi aniqlanmaydi
- E. odoratorlar

294. Yuqumli suv epidemiyalarining o'ziga xos xususiyatlari:

- A. oqir holat, gospitalizatsiyaning qiyinligi
- B. o'choqlilik, tashxis qo'yishning qiyinligi
- C. ommaviylik, o'choqlilik, gospitalizatsiyaning qiyinligi*
- D. tashxis qo'yishning qiyinligi
- E. gospitalizatsiyaning qiyinligi

295. Suvning tindirish va tiniqlashtirish usullariga kiradi:

- A. chuchuklashtirish, γ nurlarni qo'llash
- B. tindirish, distillyatsiya
- C. filtratsiya va yumshatish
- D. tindirish, koagulyatsiya, filtrlash*
- E. tindirish

296. Epidemik jihatdan nomuvofiq vaziyatda qaysi xlorlash usuli qo'llaniladi:

- A. normal doza bilan

- B. dezaminlash
- C. ozonlash
- D. γ nurlar bilan
- E. giperxlorlash*

297. Suvning tiniqligini aniqlash usuli?

- A. Gener silindri, Snellen shrifti*
- B. tindirish bilan
- C. tortish
- D. kimyoviy
- E. kalorimetrik

298. Ichimlik suvining oksidlanuvchanlik me'yori DSt 950- 2011:

- A. 5- 7 mg/l
- B. 2- 4 mg/l*
- C. 1- 2 mg/l
- D. 7- 10 mg/l
- E. 5 mg/l dan kam emas

299. Suvning yuqori oksidlanuvchanligi nimadan dalolat beradi:

- A. oqsil moddalarning borligi
- B. metalloidlarning borligi
- C. yuqori miqdorda organik moddalarning borligi*
- D. ftorning borligi
- E. hamma javoblar to'g'ri

300. Xlortutuvchi preparatlarda faollikning kamayishi nimani bildiradi?

- A. xlortutuvchi preparatlarning oksidlanishidan
- B. to'g'ri qo'llashdan
- C. aralashmalarining borligidan
- D. noto'g'ri saqlashdan, saqlash muddati o'tganligidan*
- E. noto'g'ri qo'llashdan

301. Biokimyoviy viloyatlar nima degani:

- A. davolash-profilaktika muassasasi joylashgan qishloq axoli yashash joyi
- B. biosferada ayrim mikroelementlarning ortiqcha yoki tankisligi bilan ta'riflanuvchi territoriya*
- C. havo muxiti ifloslangan qishloq axoli yashash punkti
- D. axoli kasalligi ortikchaligi bilan ta'riflanadigan xudud bulagi
- E. epizootiya tarkalgan xududlar

302. quyida keltirilganlarning qaysilari yo'qumsiz endemik kasaliklarga kirmaydi:

- A. kvashiorkor
- B. noinfektsion kasalliklar*
- C. endemik buqoq
- D. karies
- E. suv nitratli metgemoglobinemiya

303. Endemik buqoqning oldini olishga karatilgan asosiy tadbirlarni ayting

- A. yodlangan tuzlardan foydalanish*
- B. ichimlik suvini ftorlash
- C. suvni zararsizlantirish
- D. kasallikni iloji boricha ertaroq aniqlash
- E. markazlashtirilgan suv ta'minoti

304. Ilmiy-texnika taraqqiyotining muxim axmiyatga ega bulgan negativ oqibatlarini kursating

- A. asab-ruxiy zurikishlarning ortishi
- B. atrof muxitning ifloslanishi*
- C. ismoniy mexnatning kamayishi
- D. ayrim fizik omillarning ta'sir intensivligini ortishi
- E. elektr-magnitli radiotulkinlarning paydo bo'lishi

305. Qishloq joylarida atrof muxitni ifloslovchi asosiy manbalari:

- A. avia- va avtotransport
- B. shaxarlardan ifloslanishlarni tarkalishi
- C. dala ishlari, kimyoviy moddalarni qo'llash*
- D. sanoat korxonalari
- E. chorvochilik komplekslari

306. Atrof muxitning ifloslanishini odam organizmiga uzoq muddatdan sunggi ta'sir samarasiga nimalarni kiritish mumkin

- A. O'tkir zaxarlanish va nafas organlari kasalliklarining ortishi
- B. Surunkali zaxarlanish, jismoniy rivojlanish ko'rsatkichlarining pasayishi
- C. Jigarning toksik jaroxatlanish
- D. Nasliy kasalliklar va havfli o'sma kasalliklari sonining o'sishi*
- E. Yurak-tomir kasalliklarining ortishi

307. Atrof muxit ifloslanishini oldini oluvchi muxim tadbirlar:

- A. Sanoat korxonalarni shaxardan chetga chiqarish
- B. Sanoat korxonalri atrofida sanitar-ximoya zonalarini yaratish
- C. Xamma turdagi chiqindilarni ikkilamchi ishlovdan o'tkazish
- D. Sanitariyaga doir konunlarni kuchaytirish
- E. Texnologiyani takomillashtirish, chiqindisiz texnologiya*

308. Atrof muxit muxofaza qilishga yunaltirilgan eng muxim tadbirlarni ayting:

- A. Ma'muriy, texnologik, sanitar-texnik tadbirlar*
- B. Eski jixozlarni olmoshtirish, sanitar tadbirlar
- C. Territoriyaning tozalash va kukalamzorlashtirish
- D. Sanitar-texnik tadbirlar, sanoat va transport chiqindilarini tozalash
- E. Sanoat korxonalari sonini kamaytirish, transport vositalarini takomillashtirish

309. Qaysi holatda, tibbiyot xodimlarida kesson kasalligi belgilari kelib chiqishi mumkin:

- A. Barokamerada ishlaganlda
- B. Barokameradan dekompressiyaning sekinlik bilan amalga oshirilmaganda*
- C. Barokamerada 2 soatdan ortik ishlaganda
- D. Barokamerada 1 soat ishlagandan keyin
- E. Tibbiy xodimlarda bunday belgilar uchramaydi

310. Jarrox, reanimatolog, akusher ginekolog kasb egalarida qaysi omil mehnatning og'irligini belgilaydi:

- A. Katta hajmdagi axborotni qayta ishlash
- B. Og'ir jismoniy mehnat
- C. Yuqori asab ruxiy zo'riqish*
- D. Og'ir aqliy mehnat
- E. Ishning bir maromda emasligi

311. Quyidagi nomlari kiskartirilib keltirilganlarning qaysilari gigienik normativlarga kiradi

- A. REK, IFK, TLD, UG-2, SP
- B. VShV, SP, TLD, IFKU
- C. TYoK, IShV, VShV, UG-2
- D. REK, RED, REDoza, DOK, SP*
- E. RED, IShV, TLD, DRGZ

312. REK nima degani?

- A. organizmdagi patologik uzgarishlar darajasi
- B. ruxsat etilgan oxirgi sifat
- C. ruxsat etilgan oxirgi miqdor
- D. ruxsat etilgan oxirgi konsentratsiya
- E. odam organizmiga ta'sir etuvchi ruxsat etilgan miqdor*

313. Ob'ektning sanitar tavsiflash dalolatnomasi qanday asosiy qismlardan iborat?

- A. Pasport qismi, asosiy qismi, asbob uskunalar bilan tekshirish natijalari, xulosa, kamchiliklarni bartaraf qilish bo'yicha tavsiyalar*
- B. Pasport qismi, asosiy qismi, asbob uskunalar bilan tekshirish natija va xulosa
- C. Pasport qismi, asosiy qismi, xulosa, kamchiliklarni bartaraf qilish bo'yicha tavsiyalar.
- D. Pasport qismi, tekshirishlar natijasi, xulosa va tavsiyalar
- E. Pasport qismi, asosiy qismi, asbob uskunalar bilan tekshirish

314. Sanitar tavsiflash nima?

- A. Bu kasalliklarni oldini olish uchun gigienada qo'llaniladigan atama
- B. Bu atrof muhitdagi u yoki bu ob'ektlarini tashqi belgilariga ko'ra holatini baxolab beruvchi usul*
- C. Bu kommunal gigienaning bir bo'lagi bo'lib, chora tadbirlarni ishlab chiqadi
- D. Bu sanitariya haqidagi fan bo'lib, uning usullarini o'rganadi.
- E. Bu kommunal gigiyena bo'limini bir qismi

315. Sanitar topografik tekshirish – bu...

- A. Sanitar usullar haqida fan

- B. Joyni o'rganishda topografik xaritadan foydalanib o'tkaziladigan sanitar tekshirish usuli*
 - C. Topografik xaritadan foydalanib kommunal ob'ektlarni tekshirish usuli
 - D. Ifloslantiruvchi manbalar joylashishi bo'yicha atrof muxit omillarini tekshirish usuli
316. Doimiy ravishda kimyoviy omillarni organizmga surunkali ta'siri qanday samara beradi:
- A. Odam organizmi uchun farqsiz
 - B. Surunkali zaharlanishlar
 - C. Surunkali kasalliklarni qo'zg'ashi
 - D. Organizm immun himoya tizimini pasayishi, asoratlar*
 - E. O'tkir kasalliklarni surunkaliga o'tishi
317. Shaxarlarda atmosfera xavosini ifloslovchi asosiy manbalar kaysi:
- A. avtotransport temir yullar pestitsidlardan foydalanish
 - B. kozonxonalar aeroportlar zaxarli ximikatlari
 - C. aeroport temir yullar pestitsidlardan foydalanish
 - D. shaxsiy uy pechlari transport magistrallari
 - E. sanoat korxonalari, avtotransport*
318. O'zbekistonning qishloq tumanlarida atrof muxitni ifloslovchi manbadarni kursating:
- A. pestitsidlarni qo'llash, chorvochilik komplekslari shaxarlardan *
 - B. iflosliklarning chikarilishi
 - C. transport magistrallari aeroport pestitsidlardan foydalanish
 - D. sanoat korxonalari avtotransport chorvochilik ob'ektlari
 - E. temir yullar pestitsidlardan foydalanish
319. "Qurum" nima:
- A. Ishchi zona havosini ifloslanishi
 - B. Toksik zaharli tuman*
 - C. Yashash joylarini havosini ifloslanishi
 - D. Avtomobil chiqindilarini tozalash vositasi
 - E. Ishlab chiqarish texnologiyasi o'zgarishi
320. Atmosfera xavosini ifloslanishdan muxofaza qilishda sanitar-texnik tadbirlarga nimalar kiradi:
- A. yangi yokilgi turlaridan foydalanish chiqindilarni tozalash
 - B. chiqindisiz texnologiya va muxitni ifloslovchi korxonalarga jarimalar solish
 - C. atmosferadagi zararli moddalar miqdorini nazorat kilib turish va chiqindilarni tozalash*
 - D. korxonani berkitish chiqindilarni tozalash
 - E. korxonalarni shaxardan chetga chiqarish
321. Odam organizmiga salbiy ta'sir etmaydigan kimyoviy moddalarning maksimal miqdori:
- A. Ruxsat etiladigan daraja
 - B. Ruxsat etiladigan doza
 - C. Qoldiq kontsentratsiya
 - D. Ruxsat etiladigan kontsentratsiya*
 - E. Ta'sirning zararsiz darajasi
322. Atrof muhitda qaysi elementning yetishmasligi endemik bu'qoqning kelib chiqishiga sababchi bo'ladi
- A. Ftor
 - B. Marganets
 - C. Strontsiy
 - D. kobalt
 - E. Yod*
323. O'zbekistonda endemik bu'qoqni oldini olishdagi asosiy usul qaysi
- A. yodlangan tuzni qo'llash*
 - B. kasallikni ertaroq aniqlash
 - C. yodlangan suvdan foydalanish
 - D. mikroelement tutgan moddalar bilan urug'larga ishlov berish
 - E. ovqatda dengiz o'tlaridan foydalanish
324. Quyida keltirilgan kasalliklarning qaysilari endemik hisoblanmaydi:
- A. Endemik buqoq
 - B. Kvashiorkor*
 - C. urov kasalligi
 - D. Suv nitratli metgemoglobinemiya
 - E. flyuoroz
325. Berilgan endemik kasalliklar guruhidan qaysi biri O'zbekiston uchun xarakterli emas
- A. endemik bo'qoq, karies, temir tanqisli anemiya

- B. endemik bo'qoq, karies, urov kasalligi, itay-itay
 - C. itay-itay, gaff kasalligi*
 - D. suv-nitratli metgemoglobinemiya, molibdenozis
 - E. urov kasalligi, berilliyga oid isitmalash
326. Qanday holatdagi ob-xavo meteotrop reaksiyalar chaqiradi:
- A. Ob-xavoning davriy o'zgarishi
 - B. ob-xavoning sutkalik o'zgarish
 - C. Ob-xavoning fasllik o'zgarishi
 - D. Ob-xavoning atsiklik o'zgarishi*
 - E. inson ob-xavo o'zgarishiga ta'sir ko'rsatmaydi
327. Meteotrop kasalliklar nima:
- A. Iqlim o'zgarishi bilan bog'liq kasalliklar*
 - B. Faslga bog'liq kasalliklar
 - C. Etiologik omili meteoomil bo'lgan kasalliklar
 - D. Yilning issiq vaqtida uchraydigan yuqumli kasalliklar
 - E. Ob-havoni davriy o'zgarishiga bog'liq rivojlanadigan kasalliklar
328. Ochiq tibbiy sanitariya qismi nima:
- A. Ayni ishlab chiqarish korxonasiga xizmat ko'rsatuvchi TSQ
 - B. Ishchilar va maxalliy aholiga xizmat ko'rsatuvchi TSQ*
 - C. Ishlab chiqarish korxonasidan tashqarida joylashgan DPM
 - D. Istalgan axoli guruxiga xizmat qiluvchi TSQ
 - E. Barcha ishlab chiqarish korxonalari ishchilariga xizmat qiluvchi TSQ
329. Quyida berilgan vazifalarni qaysi biri TSQ vrachi vazifasiga kirmaydi:
- A. Poliklinika bemorlarini qabul qilish va davolash
 - B. Tibbiy ko'riklarda ishtirok etish
 - C. Ishlab chiqarish korxonalari loyixasi ekspertizasida ishtirok etish*
 - D. Sanitar gigienik ishlar
 - E. VTEK ishini Tashqil qilish va olib borish
330. Quyida berilgan ishlarning qaysi biri sex terapevti vrachining davolash profilaktik ishlari bo'limiga ta'luqli
- A. Ishni Tashqillashtirish
 - B. Ishlab chiqarish zararlarini baxolash
 - C. Ishchilarni ShXV bilan ta'minlanganligini nazorati
 - D. Davolovchi chora tadbirlar rejasini bajarilishini nazorati
 - E. Ishchilarni dispanserizatsiyasi*
331. Ishchilarni tibbiy kurikdan o'tkazish uchun qaysi xujjat asos buladi
- A. UZR SSV-ning 200- 12 sonli buyrug'i*
 - B. Davlat standartlari
 - C. Mexnat xakidagi konunlar majmuasi
 - D. TSQ-ning bosh xakimining buyruo'i
 - E. Vazirlar maxkamasining xar yili chikaradigan farmonlari
332. Quyida keltirilgan ta'riflarning qaysi biri ishlab chiqarish zararlarini (IchZ)tushunchasiga mos keladi
- A. IchZ –bu ishlab chiqarish jarayoniga ta'sir etuvchi omil
 - B. IchZ- ishchilar organizmiga ish jarayonida salbiy ta'sir etuvchi ishchi muxitdagi omil*
 - C. IchZ- ish jarayonini yakunida salbiy ta'sir etuvchi ishlab chiqarish omili
 - D. IchZ- barcha fizik –kimyoviy omillar
 - E. Shovqin, chang, tebranish, toksik moddalar
333. DST 12 0 003-74 ga muvofik ishlab chiqarish zararlarini qanday guruxlarga bulinadi:
- A. Kimyovi.biokimyoviy.nevrologik omillar
 - B. Fizik.biokimyoviy.statik.texnologik
 - C. Fizikaviy.kimyoviy.biologik va ruxiy fiziologik omillar*
 - D. Ruxiy fiziologik.dinamik.radiologik
 - E. Statik.dinamik.mexanik omillar
334. Maxsus kasb kasalliklari uchun ishlab chiqarish omili...

- A. Umumta'sir etuvchi
 - B. yengillashtiruvchi
 - C. stimullovcchi
 - D. etiologik*
 - E. zararli
335. Berilganlarning qaysi biri ruxiy fiziologik omillar guruxiga kipadi
- A. Ovoz boylamlarining zo'riqish ultratovush
 - B. Yo'qori xarorat.xavoning namligi.Shovqin
 - C. Sovutuvchi mikroiqlim.majburiy ish xolati
 - D. Kizdiruvchi mikroiqlim.patogen mikroorganizmlar
 - E. Majburiy xolat,MNS ning zo'riqishi, ayrim organlarning zo'rikishi*
336. Ishlab chiqarish muxitidagi fizikaviy omillarga quyidagilarning qaysi biri kiradi:
- A. Shovqin.tebranish.changlanganlik.nomuvovik mikroiqlim*
 - B. Tebranish.infratovush.analizatorlarning zo'riqish
 - C. Shovqin.tebranish.ionlantiruvich nurlar.zaxarli moddalar
 - D. Nomuvovik mikroiqlim.is gazi.Shovqin.karbonat angidrid
 - E. Chang.ultratovush.majburiy xolat.pestitsidlar
337. Ishlab chiqarish muxitidagi biologik omillarga nimalar kiradi:
- A. Karbonsuvlar.vitaminlar.is gazi
 - B. Mikroorganizmlar.biopreparatlar.antibiotiklar*
 - C. Garmonlar.zaxarlovchi moddalar.yo'lar
 - D. Shigellalar.viruslar.tebranish
 - E. Toksikozlar.nevrozlar.antibiotiklar
- 338.Quyida keltirilganlarni qaysi biri ishlab chiqarishning kimyoviy omillarga kiradi
- A. O'simliklar turiga mansub aerosol dezintegratsiyasi
 - B. Xayvon turiga mansub aerosol kondensatsisi
 - C. Toksik moddalar*
 - D. Shovqin, vibratsiya, changlanganlik
 - E. Toksik moddalar va nomuvofiq mikroklimat
- 339 . Ishchilar soni qancha bo'lganda TSQ Tashqil qilinadi:
- A. 2000 va undan ortiq
 - B. 10000 dan kam bo'lmaganda
 - C. 12000 va undan ortiq (500 va undan ortiq ayrim korxonalar uchun)
 - D. 4000 va undan ortiq odam (ayrim xollarda - 2000 dan ortiq)*
 - E. 200 va undan ortiq
- 340.Ozod kremniy (II oksidini) 70 foizdan Ko'p tutgan chang uchun PDK qancha
- A. 10 mg/kub m
 - B. 2 mg/kub m
 - C. 1 kg/kub m
 - D. 5 mg/kub m
 - E. 1 mg/kub m*
- 341.Ishlab chiqarish korxonalarida maxaliy shamollatish nima:
- A. Chang xosil buladigan joydagi ifloslangan xavoni so'rib olish*
 - B. Sexlarni umumiy shamollatish demakdir
 - C. Turli iqlim sharoitlarida yo'qori darajada chang xosil buladigan sex xavosini surib oluvchi maxsus moslama
 - D. Intensiv chang xosil buladigan sexlar xavosini tozalash
 - E. Sexlardagi mikroiqlimni mu'tadillash
- 342.Sut sog'uvchilar uchun qaysi kasbga oid infektsiya taaluqli:
- A. Ichburg', vabo, poliomielit
 - B. Brutsellyoz,sap, xayvon tuberkulyozi*
 - C. Ich terlama, yo'qumli gepatit
 - D. Leyshmanioz, rishta, tulyaremiya
 - E. Toshmali tif, leyshmanioz
- 343.Kasbga oid infektsiyani oldini olish uchun kundalik tadbirlarning qaysi biri eng axamiyatli
- A. Dezinfektsiyalovchi eritmalarldan foydalanish
 - B. Profilaktik emlashlar o'tkazish
 - C. Shaxsiy gigiena koidalariga muntazam rioya qilish*

- D. Maxsus Ovqatlanishni joriy qilish
 - E. Sanitariya-okartuv ishlarini olib borish
344. Ishlab chiqarish muxitidagi kimyoviy omillar qaysi guruxlarga bulinadi
- A. Qo'zg'otuvchi, kuydiruvchi, umum ta'sir etuvchi
 - B. Tanlab va spetsifik ta'sir etuvchi
 - C. Allergen.mutagen va umumzaxarli ta'sir etuvchi
 - D. Umumzaxarli maxalliy va spetsifik ta'sir etuvchi*
 - E. O'ta zaxarl, umumzaxarli va kam zaxarli
345. Ko'rsatilgan ta'sir effektlarining qaysi biri ishlab chiqarish muxitidagi kimyoviy omillarning umumzaxarli ta'sir guruxiga kiradi
- A. O'tkir va surunkali zaxarlanishlar*
 - B. Allergik va mutagen ta'sirlar
 - C. Spetsifik va organotrop ta'sir
 - D. Kantserogen va teratogen ta'sir
 - E. Kantserogen va mutagen ta'sir
346. Keltirilgan qaysi samara ishlab chiqarish zaharlarinig maxsus ta'siriga kiradi
- A. allergen, mutagen, kantserogen, teratogen*
 - B. uo'tkir va surunkali zaharlanishlar
 - C. ayrim organlarni maxsus zararlashi
 - D. mutagen va maxalliy ta'sirlovchi
 - E. surunkali zaharlanish va kantserogen samara
347. Kasbga oid zaxarlanishlarni oldini olish uchun keltirilgan tadbirlarning qaysi biri eng muxim
- A. Texnologik jarayonlarni germetik berkitish.xonalarni shamollatish*
 - B. Ishchilarning nafas olish organlarini maxsus ximoya vositalari bilan ximoyalash
 - C. Bemorlarni uz vaqtida davolash
 - D. Maxsus kiyimlardan foydalanish
 - E. Davolovchi-parxezli Ovqatlardan foydalanish
348. Emizuvchi ayollar qanday sharoitda ishlashlari mumkin emas
- A. Ishlab chiqarishdagi zararli kimyoviy omillar bilan*
 - B. Og'ir jismoniy mexnat sharoitida
 - C. Shovqin va tebranish bor sharoitda
 - D. Kizdiruvchi mikroiklim sharoitida
 - E. Xavoning changlanganlik sharoitida
349. Kasbga oid kasalliklarni oldini olishda maxsus ovqatlanishni belgilashdan foydalanish nimaga asoslangan:
- A. Ishchilarni maxsus Ovqatlar bilan bepul ta'minlashga, zaxarli moddalar ta'siriga ko'proq uchraydigan organlarning funksiyasini yaxshilashga*
 - B. Ishchilar organizmiga tushadigan zaxarli moddalarni zararsizlantirishga
 - C. Kimyoviy moddalar bilan oo'ir jismoniy mexnatni bajaruvchi shaxslarning Ovqat kaloriyalarini oshirishga
 - D. Ishchilarni maxsus Ovqatlar bilan bepul ta'minlashga
 - E. Ishchilarni vitaminlashtirilgan Ovqatlar bilan bepul ta'minlashga
350. Koxlear nevrin kasalligini kqaysi ishlab chiqarish omili keltirib chikaradi
- A. Yo'qori darajali Shovqin*
 - B. Xavoning changlanganligi
 - C. Yo'qori darajadagi tebranish
 - D. Kizdiruvchi mikroiklim
 - E. Sovutuvchi mikroiklim
351. Quyida keltirilgan omillardan qaysi biri silikoz kasalligini kelib chiqishida sababchi omil hisoblanadi
- A. Kremniy tutuvchi chang*
 - B. Qizdiruvchi mikroiklimat
 - C. Sovutuvchi mikroiklimat
 - D. Shovqin va vibratsiya
 - E. Tik turgan xolati
352. Oyoq vena qon tomirlarining varrikoz kengayishi ishlab chiqarishdagi qaysi omil ta'sirida ko'proq sodir buladi
- A. Katta amplitudali tebranish ta'siri
 - B. Tananing majburiy xolati.ya'ni uzoq vaqt tik turib ishlash*
 - C. Kizdiruvchi mikroiklim
 - D. Sovutuvchi mikroiklim
 - E. Tayanch organlarining jaroxatlanishi

- 353..Koordinator nevroz kasalligini chaqiruvchi omil qaysi ishlab chiqarish zararlari guruxiga kiradi
- A. Uzoq vaqt davomida kaft muskullarining zo'riqishi*
 - B. Uzoq vaqt davomida sovutuvchi miqroiqlimni ta'siri
 - C. Fizikaviy omillar
 - D. Ishlab chiqarishga oid jaroxatlanish
 - E. Biologik omillar
- 354.Tirishish kasalligi ishlab chiqarish muxitidagi qaysi omilga bog'lik
- A. Shovqin
 - B. qizdiruvchi mikroiklim*
 - C. Gavdaning majburiy xolati
 - D. Tebranish ta'siri
 - E. Sovutuvchi mikroiklim
355. Qaysi kasallikni oldini olish uchun aeratsiya.xavo dushlari.suv pardalari.tuz qo'shilgan suvdan foydalaniladi
- A. Pnevmoniozlarni oldini olish
 - B. Kasbga doir zaxarlanishlarni oldini olish uchun
 - C. Organizmni qizishi va tirishish kasalligini oldini olish uchun*
 - D. Koordinator nevrozlarni oldini olish uchun
 - E. Yassi tovonlikni oldini olish uchun
356. Qaysi kasb kasalligi profilaktikasida mahalliy shamollatish usuli qo'llaniladi
- A. silikoz
 - B. koxlear nevrit
 - C. Pnevmonioz*
 - D. antrakoz
 - E. bissinoz
357. Nima uchun issiq sexlarda ishlovchilarda tuzli suv beriladi
- A. qizib ketishini oldini olish
 - B. charchashning oldini olish
 - C. suv-tuz balansi buzilishini oldini olish uchun*
 - D. ishlab chiqarish samaradorligini oshirish
 - E. Tebranish kasalligini oldini olish
358. Past chastotali Shovqinlarga berilganlarning qaysi biri kiradi
- A. 800-1200 Gts
 - B. 300-500 Gts
 - C. 350 Gts gacha*
 - D. 1000-2000 Gts
 - E. 250-350 Gts
359. O'rta chastotali Shovqinlarga berilganlarning qaysi biri kiradi
- A. 800-1200 Gts
 - B. 350-800 Gts*
 - C. 300-500 Gts
 - D. 1000-2000 Gts
 - E. 250-350 Gts
360. Shovqinni og'riq bo'sag'asi nechaga teng
- A. 200 dB
 - B. 10 dB
 - C. 140 gts
 - D. 140 dB*
 - E. 600 dB
361. Antifon nima
- A. Tebranish kasalligini oldini olish uchun ShXV
 - B. koxlear nevrit oldini olish uchun ShXV*
 - C. Silikoz kasalligini oldini olish uchun
 - D. Tirishish kasalligini profilaktikasi uchun moslama
 - E. Manbada shovqinni pasaytirish uchun moslama

362. Vibratsion kasallikning asosida nima yotadi

- A. Koronar angiospazm
- B. Ko'l panjalarida anatomik butunlikning uzgarishi
- C. Ko'rish nervi o'tkazuvchanligining buzilishi
- D. Kullardagi mayda kon tomirlarining neyrotsirkulyator uzgarishi*
- E. Suyak tukimasining uzgarishi

363. Tibbiyotda ultratovushni qo'llashda qanday kasb kasalligi kelib chiqishi mumkin

- A. Suyak bo'g'im falaji
- B. Vegetativ polinevrit*
- C. Tibbiyot xodimlarida bunday xolat bo'lmaydi
- D. Vibratsion kasalligi
- E. Koxlear nevrit

364. Pnevmonioz - bu shunday kasalliklar guruxi bo'lib, u ishchilarda quyidagi omillar ta'sirida kelib chiqadi.

- A. Shakarqamish changi
- B. Ishlab chiqarish changi*
- C. Kremniy tutuvchi chang
- D. Ko'mir changi
- E. Sement changi

365. Ishchilarni dastlabki tibbiy kurikdan o'tkazishdan maksad nima

- A. Surunkali kasalliklarni aniqlash
- B. Ishga kiruvchilar bilan yakindan tanishish
- C. Shu korxonada va tanlagan kasbda ishlash uchun ishchiining salomatligi bo'yicha yarakli ekanligini aniqlash*
- D. Kasbga oid patologiyani iloji boricha ertaroq aniqlash
- E. Ishchilarning xammasini dispanser xisobga o'tkazish

366. Ishchilarni davriy tibbiy kurikdan o'tkazishdan maksad nima

- A. Kasbga oid kasallik shakllarini aniqlash va ishchilarning umumiy sog'lomlik xolatini baxolash
- B. Ishchilarning mexnat kodiliyatini aniqlash
- C. Mexnat sharoitini so'zlashtirishga doir tadbirlarning natijalarini xisoblash
- D. Ishchilarning umumiy kasallanish darajasini aniqlash*
- E. Yo'qumli kasalliklarni ertaroq aniqlash

367. Davriy tibbiy ko'riklar uchun ularni davomiyliqi, komissiya a'zolari va tegishli laborator tekshirishlar tartibini qanday aniqlash mumkin

- A. Ish stajiga qarab
- B. O'zSSV 200- 2012y*
- C. DST 12.0.003- 74
- D. DST 950- 2011
- E. Ishchilarni kasb kasalliklari taxlil natijalariga ko'ra

368. Shovqin va tebranishni o'lchash uchun qaysi asboblari qo'llaniladi

- A. aspirator
- B. UG- 2
- C. VShV- 003- M2*
- D. psixrometr
- E. RUP- 1 asbobi

369. Ishchi zona havosida changlanganlikni baxolash uchun qanday asboblari qo'llaniladi

- A. VShV- 003- M2
- B. UG- 2
- C. psixrometr
- D. Aspirator*
- E. Nesterov apparati

370. Ishchi zona havosida toksik moddalar kontsentratsiyasini ekspress tarzda baxolash uchun qaysi asbob qo'llaniladi

- A. aspirator
- B. UG- 2*
- C. psixrometr

- D. lyuksmetr
- E. VShV- 003- M2

371. UG-2 asbobi yordamida toksik moddalarni kontsentratsiyasini aniqlash nimaga asoslangan

- A. Aniqlanayotgan moddani yutgan eritmani elektr potentsialini o'zgarishiga
- B. Indikator poroshok solingan naychada rang xosil bo'lishi balandligiga qarab*
- C. Indikator kukunini yutish xususiyatiga qarab
- D. Indikator kukunini rang o'zgarishi jadalligiga qarab
- E. Aniqlanayotgan moddani yutgan eritmani optik zichligiga qarab

372. Shovqin darajasi qaysi birlikda o'lchanadi

- A. lyo'qs
- B. mg kub m
- C. detsibell*
- D. Dj kg
- E. Gr kg

373. Ayni ish joyidagi ish sharoitini baxolash uchun nimalar bilish kerak

- A. Ishlab chiqarish zararli omillar ta'siriga beriluvchi ishchilar soni
- B. Ayni ishlab chiqarish korxonasi ishchilarining kasallanish darajasi
- C. Shamolatish moslamasining samaradorligi
- D. Ishlab chiqarish omillar gigienik reglamenti va profilaktik darajalari*
- E. Zararli omillar soni

374. Agar 80% erkin kremniy ikki oksidini tutgan chang 15 mg/metr kubni Tashqil qilsa ish sharoitni Siz qanday baxolaysiz

- A. Chang kontsentratsiyasi REKdan 15marta yuqori*
- B. Gigienik jixatdan muvofiq
- C. Chang kontsentratsiyasi REKdan 1,5marta yuqori
- D. Chang kontsentratsiyasi REKdan kam
- E. Chang kontsentratsiyasi REKdan 100 marta yuqori

375. Shovqin sharoitida ishlaganda quyida keltirilgan chora tadbirlarning qaysi biri muhim xisoblanadi

- A. Nam qayta ishlash, maxalliy va umumiy shamolatish, ShXV, tibbiy ko'riklar
- B. Mexanizmni texnik takomillashtirish, manbani izolyatsiya qilish antيفونov qo'llash, tibbiy ko'riklar*
- C. Manbani izolyatsiya qilish, ekranlash, aeratsiya, saturator o'rnatish
- D. Mexnat va dam olishni reglamentlash, sanatorii- profilaktoriida davolanish, havo dushlari o'rnatish, umumiy shamollatish
- E. Davriy tibbiy ko'riklar, tuzli suv bilan ta'minlash, statsionar davolash

376. Qizdiruvchi mikroiklim sharoitida ishlaganda quyida keltirilgan chora tadbirlarning qaysi biri muhim hisoblanadi

- A. Nam qayta ishlash, maxalliy va umumiy shamolatish, ShXV, tibbiy ko'riklar
- B. Mexnat va dam olishni reglamentlash, sanatorii- profilaktoriida davolanish
- C. Manbani izolyatsiya qilish, ekranlash, aeratsiya suniy ventilyatsiya, havo dushlarini o'rnatish*
- D. Nam qayta ishlash, suniy ventilyatsiya, davriy tibbiy ko'riklar
- E. Davriy tibbiy ko'riklar, tuzli suv bilan ta'minlash, statsionar davolash

377. Changli patologiyani kelib chiqmasligi uchun quyida keltirilgan chora tadbirlarning qaysi biri muhim hisoblanadi

- A. Manbani izolatsiya qilish, ShXV, tibbiy ko'riklar
- B. Mexnat va dam olishni reglamentlash, sanatorii- profilaktoriida davolanish
- C. suniy ventilyatsiya, davriy tibbiy ko'riklar
- D. Nam holda ishlash, aeratsiya va suniy shamollatish, ShXV*
- E. xavo dushlarini o'rnatish, ekranlash, statsionar davolash

378. Ishchilar organizmiga salbiy ta'sir etuvchi ishlab chiqarish omillari....

- A. havfli omillar
- B. zarali omillar
- C. ishlab chiqarish omillari
- D. nazorat qilinuvchi omillar
- E. ishlab chiqarish zararlari*

379. Nomuvofiq mikroiklim ishlab chiqarish zaralarining qaysi guruxiga mansub

- A. biologik omillar
- B. fizik omillar*
- C. psixo- fiziologik omillar
- D. fizik- kimyoviy omillar
- E. fizik- biologik omillar

380. Ishlab chiqarishdagi nomuvofiq mikroiklim turlarini ayting

- A. qizdiruvchi va sovutuvchi*
- B. qizdiruvchi va oddiy
- C. sovutuvchi va o'ta sovutuvchi
- D. qizdiruvchi va o'ta qizdiruvchi
- E. optimal va qizdiruvchi

381. Quyida keltirilgan patologiyalarning qaysi biri qizdiruvchi mikroiklim ta'siri bilan bog'liq

- A. issiq urishi, koxlear nevrir
- B. tirishish va polinevrit
- C. tirishish kasalligi, issiq urishi*
- D. radikulit va tirishish kasalligi
- E. katarakta va pnevmokonioz

382. Issiq sexlarda ishlovchilarda tirishish kasalligini kelib chiqishi asosida nima yotadi

- A. MNS ni zararlanishi
- B. periferik nerv sistemasini zararlanishi
- C. vitaminlar parchalanishini ortishi
- D. suv-tuz balansining buzilishi*
- E. organizmda osh tuzini yetishmasligi

383. Nima uchun issiq sexda ishlovchilarga tuzli suv berish tavsiya qilinadi

- A. ter ajralishini kamaytirish uchun
- B. chanqoqni qondirish uchun
- C. suvni ta'mini yaxshilash uchun
- D. ter ajralishini ko'paytirish uchun
- E. ter bilan ajraladigan tuz miqdorini me'yorga kelishi uchun*

384. Quyida keltirilgan qaysi kasalliklar sovutuvchi mikroiklim ta'siri bilan bog'liq

- A. qizamiq, koklyush, YuNYK
- B. YuNYK, radikulit, angina*
- C. dizenteriya, pnevmoniya, otit
- D. salmonellez, psixo- nevroz, polinevrit
- E. YuNYK, pnevmokonioz, koxlear nevrir

385. Sut sog'uvchilarda koordinator nevroz kasalligini kelib chiqishida qaysi omil muhim hisoblanadi

- A. Sovutuvchi mikroiklim ta'sirida
- B. Oqilona bo'lmagan ish joyi
- C. Qo'l barmoqlarini uzoq vaqt majburiy xolda bo'lishi*
- D. Tanani majburiy xolati
- E. Biologik omillar

386. Nima uchun jarroxlarda yassi oyoqlik kasalligi keng tarqalgan

- A. Oyoqlarga kuchli yuklama tushishi hisobiga*
- B. Juda ko'p sonli amaliyotlarni bajarishlari hisobiga

- C. Yassi oyok kiyimlarini (tapochka) kiyib yurishlari hisobiga
- D. Nasliy omillar ta'siri
- E. Oyoqlarni o'ta charchashi

387. Nima uchun zamonaviy ishlab chiqarish korxonalarida ishlovchilarda ruxiy-asabiy zo'riqishlar ko'p uchraydi

- A. Shovqinni ta'siri
- B. Gipodinamiyani ta'siri
- C. Yuqori darajada asab-ruxiy yuklamalar, zo'riqishlar*
- D. Nomuvofiq omillar ta'siri
- E. O'z vaqtida oylik maoshni berilmasligi

388. Nima uchun ruxiy dam olish xonasi zamonaviy ishlab chiqarish korxonalarida ish sharoitini sog'lomlashtirishda muhim hisoblanadi

- A. Ishchilarni sistemali ravishda dam olishi uchun
- B. Ishchilarni relaksatsiyasi uchun
- C. Estetik talabni qondirish uchun
- D. Yuqori darajada asab-ruhiy zo'riqishlar bo'lgani uchun*
- E. Fizik zo'riqishni oldini olish uchun

389. Toliqish va charchash bir biridan qanday farqlanadi

- A. Toliqishda ish faoliyati 20- 30 m.dan so'ng tiklanadi, charchashda- 1 soatdan so'ng
- B. Xech qanday, chunki toliqish charchashning birinchi fazasi
- C. Toliqishda ish faoliyati 20- 30 m.dan so'ng tiklanadi, charchashda-yo'q*
- D. toliqish - patologiya, charchash - normal fiziologik jarayon
- E. toliqishda uyqu buziladi, charchashda esa ishtaxa xam yo'qoladi

390. Odam organizmi uchun chastotali ta'rifga oid qanday Shovqin xavfli xisoblanadi

- A. 500 Gts atrofidagi chastotali shovqin o'rta*
- B. Yo'qori chastotali Shovqinlar
- C. Quyi chastotali Shovqinlar
- D. 350 Gts dan kam chastotali Shovqinlar
- E. O'rta chastotali shovqinlar

391. Ishchilarga shovqinning xavfli ta'sirini oldini olish uchun berilgan tadbirlarning qaysi biridan Ko'proq foydalaniladi.

- A. antifondan foydalanish
- B. ishchilarni tibbiy kuriklardan o'tkazib turish
- C. maxalliy ventilyatsiya
- D. umumiy ventilyatsiya
- E. texnologik jarayonlarni ximoyalash*

392. Vibrotezlik nima degani

- A. qattiq tanalarning tebranish chastotasi.
- B. tebranishning amplituda va chastotasining 2 "Pi" sini yaratish*
- C. tebranishning amplituda va chastotasini yaratish.
- D. tebranish tezligini o'zgarishi
- E. vibratsiya tezligining so'nishi

393. Mayda kapillyar qon tomirlarni spazmi qaysi kasallikni patogenetik asosi xisoblanadi

- A. Koxlear yenvrit
- B. Shovqin kasalligi
- C. Vibratsion kasallik*
- D. Tirishish kasalligi
- E. Bissinoz kasalligi

394. Tebranish kasalligini kelib chiqishida sovutuvchi miqroiqlim qanday axamiyat kasb etadi

- A. Tomirlar tizimini kengaytiradi
- B. Tananing distal qismini sovutadi
- C. Qo'l terisini quritadi
- D. Mayda qon tomirlar spazmini kuchaytiradi*
- E. Terida mayda yorilish hosil qiladi

395. Vibroapparatlar bilan ishlagandan so'ng qo'l barmoqlari tomirlarida spazmni qanday oldini olish mumkin

- A. Yog'li kremlar surtish va massaj

- B. Qizdiruvchi vositalar yordamida
- C. Issiq suvga botirib turish
- D. Buni oldini olish mumkin emas
- E. Qo'l barmoqlari uchun vanna va massaj*

396. VShV- OO3- M2 asbobi nima uchun kerak

- A. Shovqin va tebranish darajasini o'lchash*
- B. Shovqin spektrini o'lchash
- C. Tebranish tezligi kattaligini o'lchash
- D. Shovqin kattaligini o'lchash
- E. Changlanganlikni o'lchash

397. Ish joyida shovqinni baxolash uchun nimani bilish zarur

- A. Shovqinni darajasi va uni ruxsat etilgan dozasi
- B. Shovqinni darajasi va uni RED*
- C. Shovqinni uning chastotasiga bog'liq RED
- D. Ish joyidagi shovqin darajasi
- E. Shovqinni tasnifi

398. Qaysi ta'riflarga oid ishlab chiqarish changlari tasniflarga bulinadi

- A. Dispersligi va kumulyativligi bo'yicha
- B. Buning a'xamiyati yo'q
- C. Kelib chiqishi, xosil bo'lishi va dispersligi bo'yicha*
- D. Eruvchanliligi.zaxarliligi.kumulyativligi bo'yicha
- E. Kelib chiqishi.zaxarliligi.elektrlanishi bo'yicha

399. Kelib chiqishiga ko'ra chang bo'linadi.....

- A. organik, noorganik va o'simlik
- B. organik, o'simlik, hayvon
- C. organik, noorganik va sintetik
- D. organik, noorganik va aralash*
- E. o'simlik , hayvon, kimyoviy.

400. Diametri 0.2- 0.3 mkm bo'lgan chang zarralari qaysi turga kiradi

- A. o'rtadispersli
- B. yirik dispersli
- C. aralash
- D. o'simlik changi
- E. maydadisperli*

401. Ishlab chiqarishda pnevmokoniozlar qanday ta'riflanadi

- A. kasb kasalliklari bo'lib, ishlab chiqarish changi ta'sirida kelib chiqadi*
- B. kasb kasalligi bo'lib, toksik moddalar ta'sirida kelib chiqadi
- C. bronx-o'pka apparati kasalliklari bo'lib, toksik moddalar ta'sirida kelib chiqadi
- D. mikroblar ta'sirida kelib chiqadigan kasalliklar
- E. bronx-o'pka apparati kasalliklari bo'lib, mikroiklim ta'sirida kelib chiqadi

402. Ishchi zona havosida chang miqdorini kamaytirish uchun quyida keltirilgan tadbirlarning qaysi biri muxim

- A. Xonani umumiy shamollatish
- B. "nam" usulni qo'llash*
- C. Xonani pnevmatik usulda tozalash
- D. Xonalarni namlab tozalash
- E. Respiratordan foydalanish

403. «Lepestok» nima

- A. Toksik moddalar bilan ishlash uchun ShXV
- B. Ko'ruv a'zolarini ximoyalash uchun ShXV
- C. Changlangan sharoitda ishlash uchun ShXV*
- D. Ximoya ochki va qo'lqoplar
- E. Havoda changni aniqlaydigan asbob

404. Ishchi zona havosida simob bug'larini qaysi usul bilan taxminiy aniqlash mumkin

- A. Universal gazoanalizator orqali ekspress-usulda
- B. yodli merkurammoni qo'llash orqali kimyoviy usulda
- C. potentsiometrik usulda
- D. Reaktiv qog'ozlar yordamida ekspress-usul*
- E. xromatografiya usulida

405. Kimyoviy ishlab chiqarish omillarning umumzaharli ta'siri natijasi bo'lib qaysi samarani ko'rsatish mumkin

- A. surunkali zaharlanish va allergik kasalliklar
- B. surunkali zaharlanish va o'smalar
- C. irsiyatni o'zgarishi
- D. teratogen va embriotoksik samaralar
- E. O'tkir va surunkali zaharlanish*

406. Material kumulyatsiya nima

- A. Bu organizmda moddalarni to'planishi holati*
- B. Kimyoviy modda ta'sirida organizmda patologik o'zgarishlarni to'planishi
- C. Moddalarni tabiatda to'planishi
- D. Atrof muhitda kimyoviy moddalarni buzilishi
- E. Yog'larda kimyoviy moddalarni to'planishi

407. Karies kasalligiga sababchi bo'lgan elementni ayting

- A. fluor elementining tanqisligidan*
- B. kaltsiy va magniyning fluor bilan notugri nisbatda bo'lishi oqibatida
- C. atrof muxitda fluor elementining ortikchaligi
- D. tish kariesi kasalligining ftorga xechqanday alokasi yo'q
- E. karies organizmda fakat kaltsiyning yetishmasligidan kelib chiqadi

408. 1-xavflilik sinfiga kiruvchi kimyoviy ishlab chiqarish omillari nima deyiladi

- A. yuqori xavfli moddalar
- B. o'ta xavfli moddalar*
- C. o'rtacha xavfli moddalar
- D. xavfli bo'lmagan moddalar
- E. kam xavfli moddalar

409. 2-xavflilik sinfiga kiruvchi kimyoviy ishlab chiqarish omillari nima deyiladi

- A. o'ta xavfli moddalar
- B. o'rtacha xavfli moddalar
- C. yuqori xavfli moddalar*
- D. xavfli bo'lmagan moddalar
- E. kam xavfli moddalar

410. Zaharlar va ularning metabolic mahsulotlarini organizmdan asosiy chiqish yo'llarini ayting:

- A. buyrak, o'pka, so'lak va jarohatlanmagan teri
- B. OIT, o'pka so'lak va teri
- C. ter bezlari, OIT, sut bezlari
- D. buyrak, OIT, ter va sut bezlari*
- E. jarohatlanmagan teri, shilliqlar, o'pka

411. Ayrim ishlab chiqarish omillarining ta'sirida o'sma kasalliklarini rivojlanish samarasi nima deyiladi

- A. blastomogen, biogen
- B. Onkologik
- C. Teratogen
- D. Mutagen
- E. Kanserogen, blastomogen*

412. Ishlab chiqarish omillarining allergen, kanserogen, mutagen va teratogen ta'sirini belgilash uchun qanday termin qabul qilingan

- A. Teri rezorbtiv ta'siri
- B. Maxsus ta'siri*
- C. Umumzaharli ta'siri
- D. Mahsus zaharli ta'siri
- E. Uzoq muddatli va zaharli samara

413. Ishlab chiqarish zararlarini teratogen ta'siri termini nimani bildiradi
- A. Homilador ayol organizmiga ta'sirida homilani o'limi
 - B. Homilador ayol organizmiga ta'sirida OITni jarohatlanishi
 - C. Homilador ayol organizmiga ta'sirida homilani jarohatlanishi*
 - D. Homilaning YQT tizimining jarohatlanishi
 - E. Shovqin ta'sirida eshituv apparatini jarohatlanishi
414. Kimyoviy ishlab chiqarishda ishlab chiqarish jarayonini germetizatsiyalash nima uchun kerak
- A. Amosferaga kimyoviy moddalarni chiqarilishini kamaytirish uchun
 - B. O'tkir zaxarlanishlarni profilaktikasi uchun
 - C. Surunkali zaxarlanishlarni profilaktikasi uchun
 - D. Ishchi zonasi xavosining kimyoviy ifloslanishini kamaytirish uchun*
 - E. Shovqin darajasini kamaytirish uchun
415. Lak bo'yoq zavodi ishchilariga ShXV respirator sifatida "Lepestok" tarqatgan ma'muriyatni faoliyatini to'g'riligini baholang
- A. Bu respiratorlar ishchilarni faqat bo'yoq changidan himoya qilish mumkin
 - B. To'g'ri, agar respiratorlar har kuni almashtirilsa
 - C. Bu respiratorlar har qanday ishlab chiqarishda ishlatilishi mumkin
 - D. Berilgan ishlab chiqarish uchun bu respiratorlar kam samaraga ega
 - E. Bu respiratorlar ishchilarni erituvchilardan himoya qila olmaydi*
416. Zararli kasbda ishlovchilarga davolash profilaktik ovqatlanishni belgilashni asosi nimada
- A. Eng ko'p jarohatlanadigan organlar funktsiyasini yaxshilash*
 - B. Vitaminlarni organizmga qo'shimcha kiritish
 - C. Oqsillarni organizmga qo'shimcha kiritish
 - D. Ishlab chiqarish zaharlarini detoksikatsiyasi
 - E. Organizmdan zaharlarni chiqishini tezlashtirish
417. Kimyoviy moddalarni REKdan uzoq vaqt mobaynida biroz ko'tarilishi holatlarida ishchilar organizmida qanday o'zgarishlar kuzatilishi mumkin
- A. O'tkir zaarlanishlar ko'payishi ehtimolligi
 - B. Uzoq vaqtdan keyin ta'sir samaralari*
 - C. Allergik kasalliklar
 - D. Xujayralarni nasliy xossalarining o'zgarishi
 - E. Buni xech qanday havfli tomoni yo'q.
418. Qo'rg'oshinni anorganik birikmalari bilan ishlovchilari maxsus ovqatlanish bilan ta'minlanishi kerakmi?
- A. Xa birinchi raqamli ratsion
 - B. Xa, sut bilan
 - C. Xa, 3-raqamli ratsion*
 - D. Xa, polivitamin kompleks bilan
 - E. Yo'q, bu ish zararli emas
419. Vrach tamaki ishlab chiqarish ishchilariga bepul vitamin tarqatishni talab etish huquqiga egami
- A. Agar korxonani buning uchun mablag'i bo'lsa
 - B. Agar ishchilar buni talab etsa
 - C. Buning uchun asos yo'q
 - D. Bu qonunchilikda ko'zda tutilgan*
 - E. Bu mablag'ni bexuda sarflash
420. Xomilador ayollar ishdan tashqari ishga jalb etilishi mumkinmi
- A. Yo'q, agar xomiladorda toksikoz kuzatilsa
 - B. Yo'q, agar ayol rozi bo'lmasa
 - C. Xa, agar xomiladorlik muddati sakkiz xaftadan kichik bo'lsa
 - D. Xa, xomiladorlikni erta muddatlarida
 - E. Bu qonunchilikda ta'qiqlangan*
421. Vaziyatni baxolang: bo'rdoqchilik fermasida ishchi ayollarga 28-30 kg vaznli presslangan bedani tashish buyurilgan.
- A. Ayollar 20 kgdan ortiq ko'tarishi mumkin emas*
 - B. Ayollar 25 kgdan ko'tirishi mumkin emas
 - C. Ayollar 10 kgdan ortiq ko'tarishi mumkin emas
 - D. Yo'l qo'ysa bo'ladi, agar bir marta bo'lsa
 - E. Yo'l qo'ysa bo'ladi, agar ayol norozi bo'lmasa
422. Qishloq ho'jaligi mehnatkashlarining mehnatini o'ziga xos xususiyatlarini belgilovchi omil qaysi

- A. Iqlim sharoiti
 - B. qishloq ho'jaligi soasi (bo'rdoqchilik, dalachiilk va boshqalar)*
 - C. Yil mavsumi
 - D. Mexanizatsiyalashganlik darajasi
 - E. Ishchilar soni
423. Qishloq xujalik mexnatkashlarining mexnatini uziga xos gigienik xususiyatlari nimada
- A. Qishloq xo'jaligi mexnatkashlari organizmiga asosan fizikaviy omillar ta'sir etadi
 - B. Ishni tashkil etishdagi tartibsizlik
 - C. Ochiq xavoda ishlash.fasllarga oidligi.maromga ega emasligi.ish turining uzgarib turishi.chegaralanmagan ish vaqti*
 - D. Organizmga yil davomida pestitsidlarning ta'siri
 - E. Sifatli ichimlik suvi.dam olish sharoitlarini ta'minlashning mumkin emasligi
424. Mexanizatorlarning ish sharoitlarini ta'riflaganda quyida keltirilgan omillarning qaysi birining ahamiyati yo'q
- A. Organizmga kimyoviy moddalarning ta'siri
 - B. Jismoniy zurikishlar
 - C. Shovqin va tebranish
 - D. Yo'qori atmosfera bosimi*
 - E. Yo'qori darajadagi changlanganlik
425. O'zbekistonda qishloq xujaligi mexnatkashlari uchun qaysi kimyoviy moddalarning ta'siri eng xavfli
- A. Fenollar
 - B. Benzol
 - C. Benzin
 - D. Karbonat kislota
 - E. Pestitsidlar
426. Qaysi kasalliklar pestitsidlardan foydalanish bilan bog'lik
- A. surunkali zaxarlanishlar*
 - B. Yo'qumli kasalliklar
 - C. urak-tomir sistemasi kasalliklari
 - D. Suyak-mushak sistemasi kasalliklari
 - E. endokrin kasalliklar
427. O'zbekistonda qishloq ho'jaligi ishchilarining qaysi kasb kasalliklari xos
- A. Yo'qumli kasalliklar
 - B. Pesticidlar bilan surunkali zaharlanishlar*
 - C. Yurak-tomir sistemasi kasalliklari
 - D. Suyak-mushak sistemasi kasalliklari
 - E. Endokrin kasalliklar
428. Fosfororganik pestitsidlarning ta'sir mexanizmi qanday
- A. AKTG va gonadotrop garmonlarga ta'sir etadi
 - B. Diastazaning faolligini pasaytiradi
 - C. Xolinesteraza fermenti aktivligini pasaytiradi*
 - D. Lipazaga ta'sir etadi
 - E. Nerv sistemasini jaroxatlaydi
429. Keltirilgan shaxslardan qaysi biri pestitsidlar bilan ishlashga qo'yilmaydi
- A. 40 yoshdan oshgan ayollar
 - B. 20 yoshdan oshgan erkaklar
 - C. 50 yoshdan oshgan erkaklar
 - D. Xomilador va emizikli ayollar*
 - E. Yuqumli kasallik o'tkazgan shaxslar
430. Pestitsidlardan zaxarlanishni oldini oluvchi muxim tadbirlarni kursating
- A. Axolini tibbiy kuriklardan o'tkazib turish
 - B. Ishchilarning Ovqatlanishi va dam olish sharoitlarini yaxshilash
 - C. Ishchilarni profilaktik emlashlardan o'tkazish
 - D. Ish vaqtini chegaralash.zararli odatlarga barxam berish
 - E. Kam zaxarli preparatlarni qo'llash*
431. Shovqin darajasi qaysi ulchov birlikda ifodalanadi
- A. Detsibellarda*
 - B. Mg/kub metrlarda
 - C. Lyo'qslarda
 - D. Vt/kub metrlarda

E. Ballarda

432. DSENM tarkibiga qaysi bo'limlar kiradi

- A. Sanitariya-gigiena.epidemiologiya.dezinfektsiyalash
- B. Sanitariya-gigiena.karantinga oid.epidemiologiya bulimi
- C. Epidemiologiya.karantingan oid.dezinfektsiyalash
- D. Epizootik.Karantinga oid.epidemiologiya
- E. Dezinfektsiyaga oid.epizootik

433. Qaysi xujjatga asosan tibbiy ko'riklar tashqil etiladi?

- A. № 300 RUz- 2000 y. buyrug'i.
- B. SanQvaM № 2054- 96
- C. № 200 RUz- 2012 y. buyrug'i *
- D. O'zR forma № 82
- E. № 555 1998 yildagi buyrug'i.

434. Paxta changi ta'sirida kelib chiqadigan kasallik?

- A. sideroz
- B. pnevmokonioz;
- C. silikoz,silikatoz
- D. bissinoz*
- E. pnevmoniya

435. Ishchilarni o'z vaqtida tibbiy ko'riklardan o'tkazish turlari?

- A. dastlabki, davriy*
- B. birlamchi, davriy
- C. Takroriy, ko'p marotaba;
- D. Maxsus, tibbiy;
- E. Kompleks, davriy

436. Chang ta'sirida kelib chiqadigan nomaxsus kasalliklar:

- A. bronxit, pnevmokonioz;
- B. dermatit, rinit, kon'yunktivit;*
- C. silikoz, silikatoz;
- D. antrakoz, bissinoz;
- E. asbestoz.

437. Organizmdan issiqlikni chiqish yo'llari:

- A. nurlanish, konveksiye, konduksiye, teri orqali;
- B. nafas yo'li orqali, nurlanish
- C. nurlanish, bug'lanish, konduksiya, konveksiya;*
- D. bug'lanish, konveksiya, teri orqali;
- E. nurlanish, o'tkazish, nafas yo'li orqali

438. Kasb kasalliklarini kelib chiqish sababi

- A. tashqi muxit omillarining ta'siri
- B. ishchi muhit omillari ta'siri
- C. kimyoviy tabiatga ega maxsus omillar ta'siri;
- D. kasbiy zararlarning ta'siri*
- E. ish sharoiti xarakteri

439. O'sma kasalliklarining profilaktikasi:

- A. to'g'ri ovqatlanish
- B. Tibbiy ko'rik
- C. zararli odatni yo'qotish
- D. chekish
- E. sog'lom turmush tarzi*

440. O'zbekiston respublikasidagi ekologik nomuvofiq xududlar:

- A. Olmaliq, Angren, Navoi, Toshkent*

- B. Toshkent, Andijon, Samarqand;
- C. Xorazm, Qoraqalqog'iston
- D. Farg'ona, Toshkent;
- E. Buxoro, Navoi, Samarqand.

441. Tashqi muhitning havo omili quyidagi kasalliklarni keltirib chiqaruvchi omillar bo'lishi mumkin:

- A. onkologik;
- B. nafas yo'li kasalliklari*
- C. yurak qon tomir kasalliklari
- D. endemik buqoq, temir tanqisligi anemiyasi
- E. ovqatdan zaharlanishlar

442. Atrof muhitni ifloslantiruvchi manbalar:

- A. Ishlab chiqarish ob'ektlari;
- B. transport;
- C. Tabiiy, antropogen*
- D. tuproq;
- E. qishloq xhjaligida foydalaniladigan kimyoviy moddalar

443. Organizmni qizib ketishiga olib keluvchi omillar:

- A. issiqlik oqimi, past namlik;
- B. quyosh nurlari, yuqori namlik
- C. havoni past harakati;
- D. yuqori harorat, issiqlik oqimi, yuqori namlik*
- E. kiyimning mos kelmasligi.

444. Davriy tibbiy ko'riklarning maqsadi?

- A. Organizmdagi o'zgarishlar konstatatsiyasi;
- B. Salomatlik haqidagi ma'lumoti;
- C. Kasb kasalligini aniqlash;
- D. Bemorlarni o'z vaqtida davolash
- E. Kasallikning boshlang'ich belgilarini aniqlash*

445. Yurak qon tomir patologiyasida asosiy xavfli omillar:

- A. Noto'g'ri ovqatlanish, asab-ruhiy omil, zararli odat, gipodinamiya.*
- B. zararli odat, gipodinamiya, chekish;
- C. gipodinamiya, fizik faktorlar, semirish;
- D. asab ruxiy zo'riqish, chekish
- E. zararli odat, noto'g'ri ovqatlanish;

446. O'pka kasalliklarini keltirib chiqaruvchi omil:

- A. past temperatura, yuqori namlik;
- B. sovutuvchi mikroiklim, gazlanganlik, changlanganlik, chekish, noto'g'ri ovqatlanish;*
- C. kimyoviy ifloslanish, noto'g'ri ovqatlanish
- D. chekish, iqlim, quyosh nurlari yetishmasligi;
- E. mikroiklim, asab ruxiy omil, chekish

447. Ishlab chiqarish muhitida zararli omillar:

- A. fizik, fiziko- kimyoviy, emotsional, mikroskopik
- B. travmatik, fizik, kimyoviy, sotsial;
- C. fizik, kimyoviy, psixofiziologik, biologik;*
- D. psixofiziologik, charchash, sotsial-gigienik;
- E. charchash, kimyoviy.

448. Chang zarralarini organizmda erib ketishi:

- A. allergiyaga;
- B. pnevmoniyaga;
- C. yuqori disperslikka
- D. fibrinogenlikni ortishiga;*

E. toksik moddalar ortishiga.

449. Kimyoviy moddalarning qaysi xossalari uzoq davomli asoratlar bilan bog'liq?

- A. kumulyativ, allergen;
- B. toksik, teri-rezorbativ;
- C. kantserogen, neyrotoksik;
- D. mutagen, umumtoksik, qitiqllovchi.
- E. teratogen, kantserogen, mutagen;*

450. Ishlab chiqarishda qizib ketishning oldini olish asosiy choralari:

- A. konditsionerlashgan havo, ichimlik ichish tartibi*
- B. ichimlik ichish tartibi, ShXV, manbada xaroratni kamaytirish;
- C. ichimlik ichish tartibi, trenirovka, mikroiklimni yaxshilash;
- D. ShXV, to'g'ri ovqatlanish; to'g'ri ovqatlanish, manbada xaroratni kamaytirish
- E. Oqilona ovqatlanish, dush kabinalari

451. Ip yigiruv ishlab chiqarishida allergik dermatitlarni sabablari

- A. Nomuvofiq mehnat sharoitlari
- B. Tut ipak qurti pillasining oltingugurt tutuvchi oqsillari bilan aloqa*
- C. Kimyoviy allergenlar bilan aloqa
- D. Issiq suv bilan aloqa
- E. Tibbiy ko'riklarni o'z vaqtida o'tkazmaslik

452. Erituvchilar bilan zaharlanishni oldini olishda qaysi tadbirlar mehnat sharoitini yaxshilashi mumkin

- A. himoya ekranlarini o'rnatish
- B. havo olib keluvchi ventilyatsiya quvvatini ko'tarish
- C. Jihzlarni germetizatsiyalash, zaharli erituvchini kam zaharlisiga almashtirish*
- D. Respiratorlarni qo'llash
- E. Antifonlar, maxsus korjomalar

453. Tsexlarda ishchilar organizmini qizib ketishiga olib keluvchi omillar

- A. havoning kam harakatligi
- B. havo xaroratini yuqoriligi, issiq havo oqimi, yuqori namlik*
- C. quyosh nurlari, yuqori namlik, havoning yuqori harakati
- D. qizigan yuzalardan issiqlik ajralishi, past namlik
- E. quyosh nurlari, maxsus korjomalar

454. Changning gigienik ahamiyati nimaga bog'liq:

- A. kelib chiqishi, davomiyligi, eruvchanligi;
- B. toksikligi, o'lchami, kelib chiqishi;
- C. kimyoviy tarkibi, turi;
- D. dispersligi, xosil bo'lishi, o'lchami.
- E. tarkibi, xosil bo'lishi, dispersligi, eruvchanligi;*

455. Odam organizmining qaysi funktsional holati xona havosi xarorati bilan korrelyatsion bog'liq?

- A. Tana temperaturasi
- B. Puls chastotasi, nafas*
- C. Yuz terisi harorati;
- D. Gaz almashinuvi;
- E. Ter ajralishi

456. Davolovchi profilaktik ovqatlanish deganda nimani tushunasiz?

- A. Kasb kasalligini davolashda qo'llaniladigan ovqatlanish;
- B. Zararli ish sharoitlarida ishlovchilarga beriladigan qo'shimcha, bepul ovqat*
- C. Sut va sut maxsulotlari
- D. Vitaminlar kompleksi
- E. Ionlantiruvchi nurlar bilan ishlovchilarga beriladigan qo'shimcha ovqat

457. Gigienik nuqtai nazardan ishlab chiqarish zararli omillari quyidagilarga bo'linadi:

- A. travmatik, ximik, fizik, sotsial

- B. psixofizik, sotsial- gigienik;
- C. fizik, ximik, psixofiziologik, biologik.*
- D. ishlab chiqarish omillari guruxlarga bo'linmaydi;
- E. fizik, ximik, emotsional, mikroskopik;

458. Ishlab chiqarishdagi quyidagi sog'lomlashtiruvchi choralar sovutuvchi miqroiqlimning ta'sirini kamaytirishga qaratilgan:

- A. sovuq xavo oqimini izolyatsiya qilish
- B. xonalarni isitish
- C. kalorifer o'rnatish;
- D. issiq kiyim, issiq xavo oqimi, isitish moslamalari*
- E. maxsus kiyimlar, xavoni isitish

459. Qanday kasb kasalliklari nomaxsus kasalliklar deyiladi?

- A. Ishlab chiqarish zararlari etiologik omil hisoblangan kasalliklar
- B. Ayni ishlab chiqarish uchun xarakterli bo'lgan barcha kasalliklar;
- C. Ayni ishlab chiqarish uchun xarakterli bo'lmagan barcha kasalliklar
- D. Ishchilarning yuqumli bo'lmagan kasalliklari
- E. Ishlab chiqarish zararlari kelib chiqishiga sabab bo'luvchi omillar*

460. Kasb kasalliklari:

- A. Semirish qandli diabet;
- B. gipertoniya, o'sma;
- C. shovqin kesson kasalliklari;*
- D. pnevmoniya, YuNYK;
- E. ovqatdan zaharlanishlar

461. Ekologik havflilik manbalari

- A. biosferani ifloslanishi, ozon qatlamini yemirilishi ovqat tanqisligi*
- B. iqlimning issib ketishi
- C. suv havzalarini ishlab chiqarish chiqindilari bilan ifloslanishi
- D. favqulodda hodisalar, xavo muhitini ifloslanishi
- E. aholini ko'payishi iqlimni issib ketishi

462. Vrach rentgenologning mexnatini o'ziga xosligi:

- A. mexnat va ish sharoitini me'yorlanmaganligi;
- B. xonada nurlanishni borligi, ishning me'yorlaganligi*
- C. nurlanishni va gazlanganlikni mavjudligi;
- D. jixozlar shovqini va gazlanganlik;
- E. radioaktiv moddalar bilan ifloslanishi;

463. Xonani o'ta qizib ketishi olib keladi:

- A. organizmdan issiqlikni nurlanish orqali chiqib ketishiga;
- B. ter ajralishini kuchayishi mineral tarkibini buzilishi;
- C. oqsil almashinuvi, tuz-suv almashinuvini buzilishi, ter ajralishini buzilishi*
- D. organizmdan issiqlikni o'tkazish yo'li bilan ajralishini ortishi
- E. oqsil almashinuvini buzilishi, issiqlikni o'tkazish yo'li bilan ajralishini ortishi

464. Ishlab chiqarish sharoitida zaharlarni organizmga tushish yo'llari:

- A. teri qoplamalari;
- B. shilliq qavatlar;
- C. oshqozon ichak yo'li;
- D. nafas olish yo'li*
- E. per os;

465. Qaysi kasalliklar tananing majburiy xolatda bo'lishi bilan bog'liq

- A. churra, yassi tovonlik, silikatoz
- B. pnevmokonioz, sil

- C. yassitovonlik, gemorroy
- D. yaqinni ko'raolmaslik, venalarni varikoz kengayishi
- E. venalarni varikoz kengayishi, churra, yassitovonlik *

466. Ekosistemani yaxshilash uchun atmosfera havosini himoyalash bo'yicha chora tadbirlar:

- A. administrativ, rejali, texnologik, sanitar-texnik*
- B. administrativ jarimalar, yashil o'simliklar ekish
- C. texnologik, administrativ, san. Oqartuv ishlari
- D. sanitar oqartuv ishlar, ob'ektlarni pasportlash, administrativ
- E. ko'kalamzorlashtirish, rejali

467. Vrach jarroxning ishining o'ziga xosligi:

- A. mexnat sharoitining me'yorlashtirilmaganligi ko'rishning zo'riqishi
- B. ruhiy statik ko'rishning zo'riqishi va giyoxvand moddalar bug'i*
- C. yuqori mablag', nomuvofiq mikroiklim
- D. statik zo'riqish, mikroiklim
- E. mexnat va dam olishning o'ziga xosligi

468. Mehnat gigienasining o'qitish predmeti hisoblanadi:

- A. texnika havfsizligi, ishchilarni salomatlik holati, sanitar obodonlashtirish
- B. tibbiy ko'riklar o'tkazish, ishchilarni ish sharoiti
- C. kasbiy zararlar, texnologik jarayon
- D. ish xarakteri, ishlab chiqarish jarayoni, salomatlik holati, ish sharoiti*
- E. ishlab chiqarish jarayoni, texnik xujjatlar tayyorlash, ishchilar salomatlik holati

469. O'ta sovuqqotishning oldini olish chora tadbirlari:

- A. himoya ekranlari, shaxsiy himoya vositalari
- B. quruq kiyimlar, kaloriyali ovqatlanish
- C. suv-tuz almashinuvini boshqarish, kaloriyali ovqatlanish
- D. ratsional ovqatlanish, quruq kiyimlar, isitish moslamasini almashinib qo'llash*
- E. isitish moslamasini almashinib qo'llash, shaxsiy himoya vositalari

470. Changning toksikligi nimaga bog'liq?

- A. kontsentratsiya, konsistentsiyasi
- B. agregat holati, kontsentratsiya
- C. eruvchanligi, kimyoviy strukturasi, kontsentratsiyasi
- D. konsistentsiyasi, eruvchanligi, agregat xolati
- E. kimyoviy strukturasi, agregat holati*

471. Mehnatning sanitar sharoitlari bilan bog'liq zararlar:

- A. gazlanganlik, changlanganlik, mikroiklim*
- B. changlanganlik, sanitar jihozlanish
- C. mikroiklim, ish sharoiti
- D. ish sharoiti, gazlanganlik, changlanganlik
- E. sanitar jihozlanish, mikroiklim.

472. Ishlab chiqarish jarayoni omillari bo'ladi:

- A. ijtimoiy, klinik, biologik
- B. kimyoviy, fizik, biologik*
- C. kimyoviy, ijtimoiy, fizik
- D. klinik, mexanik, ijtimoiy
- E. biologik, klinik, alimentar

473. Ilmiy faoliyat bilan shug'ullanuvchi ishchilar uchun asosiy oziq moddalar qanday nisbatda bo'lishi kerak

- A. 1:0,8:6
- B. 0,8:1:4
- C. 1:1:4*

- D. 1:1:4,5
- E. 1:1:4,2

474. Organizmning toliqishini aniqlash uchun qo'llaniladigan usullar:

- A. xronotremometriya, fiziometriya
- B. pulsogramma bo'yicha
- C. kardiografiya
- D. xronorefleksometriya, Anfimova tablitsasi*
- E. Sizyakov radiometri

475. tananing sovuq qotishi qachon tezlashadi

- A. Past haroratda, shamol bo'lganda, yuqori namlikda*
- B. Jismoniy mehnat bajarganda yuklama ortganda
- C. - 10°C haroratda va 30% namlikda
- D. Past haroratda va past namlikda
- E. Past harorat va yuqori namlikda

476. Meteotrop kasalliklar deganda nimani tushunasiz

- A. Faslga bog'liq kasalliklar
- B. Ob-havo o'zgarishi bilan kuchayadigan kasalliklar*
- C. Ob havo o'zgarishi sabab bo'ladigan kasalliklar
- D. Iqlim o'zgarishi bilan bog'liq kasalliklar
- E. Meteosharoitlar bilan bog'liq kasalliklar

477. Havo xarorati 35 gradusdan ortganda organizm issiqlik holatini me'yorlashda qaysi omil hal qiluvchi xisoblanadi

- A. Nisbiy namlik
- B. oqilona ventilyaciya*
- C. Maksimal namlik
- D. Ish bajarish bilan bog'liq
- E. Atmosfera bosimi

478. Kasb kasalliklarini kelib chiqish sabablari

- A. Atrof muxit omillari ta'sirida
- B. Ishchi muhit omillari ta'sirida
- C. Atrof muxit omillarining maxsus ta'sirida
- D. Kasbiy zararlarning organizmga ta'sirida*
- E. Ish jarayoning xarakteriga ko'ra

479. SSV 200-2012 buyruq bo'yicha tibbiy ko'rik turlari

- A. birlamchi, ko'p martalik
- B. maxsus, tibbiy
- C. kompleks qaytalanuvchi
- D. qo'shimcha, tibbiy
- E. dastlabki, davriy*

480. Ishlab chiqarish changi tasnifi

- A. organik, xayvon, o'simlik
- B. organik, noorganik, aralash*
- C. noorganik, mineral
- D. aralash, sintetik
- E. organik, dorivor, sintetik

481. Changning nospetsifik ta'siri:

- A. pnevmokonioz
- B. silikoz
- C. dermatit, rinit, konyunktivit*
- D. antrakoz
- E. astbestoz

482. Paxta changidan kelib chiqadi

- A. sideroz

- B. pnevmokonioz
- C. astbestoz
- D. bissinoz*
- E. silikoz

483. Shovqinni o'lchash uchun qo'llaniladi

- A. UG- 2
- B. antifon
- C. xronorefleksometr
- D. aktinometr
- E. IShV- 0,03*

484. Changdan namuna olishda qo'llaniladigan asbob

- A. aspirator*
- B. Krotov apparati
- C. Nesterov apparati
- D. changyutgich
- E. UG- 2

485. Organizmdan issiqlikni chiqish yo'llari

- A. nurlanish, konvektsiya, konduktsiya, teri orqali
- B. nurlanish, bug'lanish, o'tkazish, konvektsiya*
- C. nafas yo'li orqali bug'lanish, nurlanish
- D. bug'lanish, konvektsiya, teri orqali
- E. nurlanish, o'tkazish, nafas olish yo'llari orqali

486. Ishchilar organizmini qizib ketishiga sabab bo'luvchi omillar

- A. qizigan yuzalardan issiqlikni o'tishi, past namlik
- B. havoning past xarakati, past harorat
- C. havoning yuqori xarorati, issiqlik nuri, yuqori namlik*
- D. quyosh nuri va yuqori namlik
- E. quyosh nuri va havoning yuqori harakati

487. Odam qulog'i qabul qilaoladigan shovqin diapozonini ko'rsating

- A. 100-3000 Gts
- B. 720-40 000 Gts
- C. 50-50 000 Gts
- D. 16-20 000 Gts*
- E. 10-18 000 Gts

488. Qanday kasb kasalliklari nomaxsus kasalliklar deyiladi?

- A. Ishlab chiqarish zararlari etiologik omil hisoblangan kasalliklar
- B. Ayni ishlab chiqarish uchun xarakterli bo'lgan barcha kasalliklar;
- C. Ayni ishlab chiqarish uchun xarakterli bo'lmagan barcha kasalliklar
- D. Ishchilarning yuqumli bo'lmagan kasalliklari
- E. Ishlab chiqarish zararlari kelib chiqishiga sabab bo'luvchi omillar*

489. Qaysi turdagi moddalar bilan zaharlanganda, qondagi xolinesteraza fermentini blokadasini maxsus diagnostik belgi bo'lib hisoblanadi.

- A. fosfororganik pestitsidlar*
- B. xlororganik pestitsidlar
- C. simoborganik pestitsidlar
- D. margimush birikmalar
- E. noorganik pestitsidlar

490. Changning gigienik tasnifi

- A. kelib chiqishi, turiga, ta'sir davomiyligiga
- B. zaxarliligi, o'lchami, kelib chiqishi
- C. tarkibi, xosil bo'lishi, dispersligi, eruvchanligi*
- D. organik, noorganik, aralash
- E. dispersligi, hosil bo'lishi, organik va noorganik

491. Mehnat gigienasining o'qitish predmeti hisoblanadi:

- A. texnika havfsizligi, ishchilarni salomatlik holati, sanitar obodonlashtirish

- B. tibbiy ko'riklar o'tkazish, ishchilarni ish sharoiti
 - C. kasbiy zararlar, texnologik jarayon
 - D. ish xarakteri, ishlab chiqarish jarayoni, salomatlik holati, ish sharoiti*
 - E. ishlab chiqarish jarayoni, texnik xujjatlar tayyorlash, ishchilar salomatlik holati
492. Mehnat jarayoni xarakteriga bog'liq
- A. yoritilganlik, gazlanganlik
 - B. ishchilarni toliqishi*
 - C. ishlab chiqarishda shamollash kasaliklarini ortishi
 - D. ishlab chiqarish jaroxatlari, ishlab chiqarish infeksiyalari
 - E. ishga layoqatsizlik kunlari qaytalanishi
493. Ishlab chiqarish sharoitlarida zaharlarni organizmga tushish ehtimolligi:
- A. nafas yo'li orqali*
 - B. teri qoplamalari
 - C. shilliq qavatlar
 - D. oshqozon ichak yo'li
 - E. ifloslangan qo'llar
494. Odam suv ostiga tushishdan avval uning rganizmida qancha litr azot bo'ladi
- A. 0,5
 - B. 1,5
 - C. 1*
 - D. 2,0
 - E. 3,0
495. Ishlab chiqarish allergiyalar reaksiyalar turi
- A. Tez ta'sirli
 - B. Tezshgan ta'sir
 - C. Sekinlashgan turi
 - D. Sekinlashgan tezlashgan turlari*
 - E. Uzoq muddatli ta'sir
496. Kasbiy kasalliklar bu:-
- A. qandli diabet, semirish
 - B. qon bosimini ortishi, koxlear nevrit
 - C. pnevmoniya, bronxitlar
 - D. ovqatdan zaharlanishlar, kvashiorkor
 - E. shovqin kesson kasallikri*
497. Ishlab chiqarish jarayoni omillari bo'lishi mumkin:
- A. fizik, kimyoviy, biologik*
 - B. ijtimoiy, klinik, fiziologik
 - C. kimyoviy, ijtimoiy, fizik
 - D. klinik, mexanik, ijtimoiy
 - E. biologik, klinik, alimentar
498. Mehnatni sanitar sharoitlari bilan bog'liq zararlar
- A. changlanganlik, sanitar jihozlanish
 - B. gazlanganlik, changlanganlik, mikroiqlim*
 - C. mikroiqlim, ish xarakteri
 - D. ish xarakteri, gazlanganlik changlanganlik
 - E. sanitar jihozlanish, mikroiqlim
499. O'ta sovuqqotishning oldini olish chora tadbirlari:
- A. himoya ekranlari, shaxsiy himoya vositalari
 - B. quruq kiyimlar, kaloriyali ovqatlanish
 - C. suv-tuz almashinuvini boshqarish, kaloriyali ovqatlanish
 - D. ratsional ovqatlanish, quruq kiyimlar, isitish moslamasini almashinib qo'llash*
 - E. isitish moslamasini almashinib qo'lash, shaxsiy himoya vositalari
500. Shovqin spektral tarkibi bo'yicha tasniflanadi:
- A. ultra yuqori chastotali, infra past chastotali
 - B. o'ta yuqori chastotali, o'rta chastotali
 - C. o'rtachastotali, mayda dispersli
 - D. pastchastotali, o'rta va yuqori chastotali*

E. yuqori va past chastotali

501. Qaysi kasalliklar tananing majburiy xolatda bo'lishi bilan bog'liq

- A. venalarni varikoz kengayishi, churra, yassitovonlik *
- B. churra, yassi tovonlik, silikatoz
- C. pnevmokonioz, sil
- D. yassitovonlik, bavosil
- E. yaqinni ko'raolmaslik, venalarni varikoz kengayishi

502. Xonalarda o'ta qizdiruvchi mikroiklim olib keladi:

- A. oqsil, suv-tuz almashinuvini buzilishi, ter ajralishini ortishi*
- B. ter ajralishini buzilishi, uglevod almashinuvini buzilishi
- C. nurlanish yo'li bilan issiqlik ajralishi, yog' almashinuvini buzilishi
- D. ter ajralishini kuchayishi, organizm mineral tarkibini buzilishi
- E. organizmdan issiqlikni ajralishini ortishi, o'ta sovuq qotish

503. Chang zarrachasining zaharliligi nimaga bog'liq?

- A. Kimyoviy tuzilishi, agregat xolati
- B. kontsentratsiyasi, konsistentsiyasi
- C. eruvchanligi, kimyoviy strukturasi, kontsentratsiyasi*
- D. agregat holati, kontsentratsiyasi
- E. konsistentsiyasi, eruvchanligi, agregat holati

504. Ishlab chiqarish zaharlari o'ziga xos maxsus oqibatlariga ega

- A. kumulyativ, allergen
- B. zaharli, teri rezorbtiv
- C. kantserogen, zaharli
- D. teratogen, kantserogen, mutagen*
- E. mutagen, zaharli, qo'zg'atuvchi

505. Mehnat gigienasi predmetining o'rganish ob'ektlari?

- A. ishlab chiqarish jarayoni va jihozlar, atrof muxitni ifloslanish ob'ektlari
- B. Ish xarakteri, tashqi muhit ob'ektlari ifloslanishi
- C. Tibbiy ko'riklar o'tkazish, texnika xavfsizligi
- D. texnika havfsizligi, ishlab chiqarish jarayoni va jihozlar
- E. salomatlik, ish xarakteri, ishlab chiqarish jarayoni va jihozlar*

506. Chang zarrachalarini erishi olib keladi

- A. fibrogenlikni ortishiga
- B. zaharlikni ortishiga*
- C. allergiyaga
- D. pnevmoniyaga
- E. barcha javoblar to'g'ri

507. Qo'llanilishiga ko'ra pestitsidlar bo'linadi

- A. biostimulyatorlar, mineral birikmalar, sulfanilamidlar
- B. xlororganik, fosfororganik, simoborganik birikmalar
- C. gerbitsidlar, akaritsidlar, insektitsidlar, defoliantlar, fungitsidlar*
- D. qori zaharli, o'rtacha zaharli va kam zaharli moddalar
- E. organik, noorganik, biopreparat moddalar

508. Chiniqtirishning asosiy printsiplari qaysilar

- A. Kun tartibini tug'ri Tashqil qilish. tug'ri Ovqatlanish
- B. Suv protsedurasi. chiniqtirishni erta yoshlikdan boshlash
- C. Sport bilan faol shug'ullanish. kuyosh protsedurasi
- D. Kompleksli, tizimli, doimiylik, shaxsiy yondashish*
- E. Kam kaloriyalik ovqatlar toza xavo

509. Ishchilarni davolovchi-profilaktik ovqatlanishi deganda nimani tushunasiz?

- A. kasb kasalliklarini davolash uchun beriladigan ovqatlanish;
- B. kimyo sanoatida sut va sut mahsulotlari;
- C. zararli mehnat sharoitlarida ishlovchi shaxslarga qo'shimcha, bepul tarzda beriladigan ovqatlanish.*
- D. issiq sexlarda ishchilar uchun vitaminli komplekslar;
- E. davolaovchi, parhez ovqatlanish;

510. Tashqi muhit omillarining gigienik reglament tushunchasini ta'riflang

- A. organizmga omillarning ta'siriga bog'liq holda tasnifi

- B. tashqi muhit omillarining odam organizmi uchun indifferent miqdorini aniqlash*
- C. atrof muhitning optimal sharoitlarini yaratish
- D. gigiyenik normativlarni tadbiq etish va ularni bajarilishini nazorat qilish
- E. omillarni xossalarga bog'liq holda tasnifi

511. O'suvchi organizmda O'TYoK qaysi asosiy rolni bajaradi

- A. energetik omil
- B. vitaminlar tashuvchi
- C. mineral moddalar tashuvchi
- D. ta'm beruvchi moddalar rolini bajaradi
- E. o'sish omili*

512. O'TYoK manbasi bo'lgan ovqat mahsulotlarini ayting

- A. qo'y yog'i
- B. sut
- C. o'simlik yog'lari*
- D. pishloqlar
- E. sabzavot va mevalar

513. Rafinadlangan yog'lari - bu...

- A. sariyog'
- B. margarinlar
- C. tozalangan o'simlik yog'lar*
- D. hayvon yog'lari
- E. o'simlik va hayvon yog'lari omuxtaxi

514. Himoyalangan uglevodlar deb nimaga aytiladi

- A. yuqori darajada kletchatka tutgan o'simlik mahsulotlari*
- B. uglevod tutgan hayvon mahsulotlari
- C. qayta ishlangandan keyin uglevodlar parchalanishiga to'sqinlik qiluvchi o'simlik mahsulotlari
- D. termik ishlovdan o'tkazilgan uglevod mahsulotlari
- E. odam organizmi xazm qilmaydigan uglevodlar

515. Kletchatka qanday funktsiyani bajaradi

- A. energetik material hisoblanadi
- B. plastik material hisoblanadi
- C. vitaminlarni tashuvchi
- D. ichak funktsiyasini boshqaradi*
- E. ovqatning ta'mini belgilaydi

516. Vitaminlar va mineral moddalarning asosiy manbasi bo'lgan ovqat mahsulotlar:

- A. go'sht va go'sht mahsulotlari
- B. sabzavot va mevalar*
- C. sut mahsulotlari va sariyog'
- D. baliq, parranda va tuxum
- E. o'simlik yog'lari va nono mahsulotlari

517. Oziq moddalarning qaysi nisbatida ovqatlanish balanslangan deb hisoblanadi

- A. 1 : 2 : 6
- B. 1 : 1,4 : 4,6
- C. 1 : 1,2 : 4,6*
- D. 1 : 1,2 : 3,1
- E. 2 : 1 : 4,8

518. Vazni 85 kg bo'lgan erkak kishi sutka davomida o'rtacha 125 g oqsil iste'mol qilsa, uning ovqatlanishini oqilona deb bo'ladimi

- A. ha, oqsil miqdori fiziologik ehtiyojlarga muvofiq keladi*
- B. yo'q, oqsil miqdori gigienik me'yordan 60 g ga past
- C. yo'q, oqsil miqdori gigienik me'yordan 30 g ga past
- D. yo'q, oqsil miqdori gigienik me'yordan 20 g ga past

- E. yo'q, oqsil miqdori gigienik me'yordan 2 martaga ko'p
519. Homilador ayolning ovqat ratsioni 600 g uglevod tutadi. Bunday ovqatlanishni adekvat deb bo'ladimi
- A. yo'q, uglevodlar miqdori fiziologik ehtiyojlardan yuqori*
 - B. ha, uglevodlar miqdori fiziologik ehtiyojlarga muvofiq
 - C. yo'q, uglevodlar miqdori fiziologik ehtiyojlardan past
 - D. ha, homilador ayollar uchun bu me'yor
 - E. yo'q, me'yorda uglevodlar 800 g bo'lishi kerak
520. Rafinadlangan yog'larning biologik qiymatini pasayish mohiyatini to'liq tavsiflaydigan javobni ko'rsating
- A. O'TYoK va sterinlar miqdorining ko'payishi
 - B. O'TYoK va fosfolipidlarning kamayishi*
 - C. yog'larning ta'm sifatini yaxshilanishi
 - D. yog'larning ta'm sifatini yomonlashishi
 - E. yog'larning energetik qiymatini pasayishi
521. Oqsillarga bo'lgan ehtiyoj qaysi chegaralarda belgilanadi
- A. 340- 600
 - B. 93- 158
 - C. 50- 132
 - D. 64- 110
 - E. 83- 118*
522. Katta yoshdagi odam uchun yog'larning gigienik me'yori qanday
- A. 344- 602
 - B. 83- 118
 - C. 93- 158*
 - D. 61- 219
 - E. 110- 612
523. Mehnatga layoqatli shaxslarning uglevodlarga bo'lgan fiziologik ehtiyojlari qaysi chegaralarda tebranadi
- A. 400- 805
 - B. 93- 158
 - C. 83- 118
 - D. 344- 602*
 - E. 50- 132
524. Ko'p miqdorda C vitamini tutgan ovqat mahsulotlarini ko'rsating
- A. na'matak, qorag'at*
 - B. non va non mahsulotlari, achitqi
 - C. grechixa va guruch yormalari
 - D. tuxum sarig'i, baliq
 - E. sariyog', pishloq, sut mahsulotlari
525. Sutning ozuqaviy va biologik qiymati:
- A. katta miqdorlarda hayvon oqsili va yog'da eruvchi vitaminlarni tutadi
 - B. yuqori miqdorda uglevodlar tutishi bilan ta'riflanadi
 - C. tez xazm bo'ladi va ta'bga tegmaydi
 - D. barcha kerakli oziq moddalarni tutadi va yaxshi xazm bo'ladi*
 - E. termik ishlov berish oson, uzoq saqlanib turadi
526. Baliqning ozuqaviy va biologik qiymati :
- A. yaxshi o'zlashtiriladi, tez ta'bga tegadigan mahsulot
 - B. mineral moddalar va suvda eruvchi vitaminlarning asosiy manbai
 - C. vitaminlar va hayvon mahsulotlarining manbai
 - D. yaxshi o'zlashtiriladi va tez to'yinish hissini chaqiradi
 - E. to'la qiymatli oqsillar, O'TYoK, A va D vitaminlari, mineral moddalar manbai*

527. Qanday ovqatlanish adekvat ovqatlanish deyiladi

- A. fiziologik ehtiyojlarga muvofiq va gigienik talablarga javob beradigan*
- B. yuqori kaloriyalı ovqatlanish va vitaminlar tutuvchi
- C. ovqat ratsionida barcha komponentlarni tutgan tarkibga ega bo'lgan ovqatlanish
- D. joyning iqlim xususiyatlariga muvofiq turli tuman ovqatlanish
- E. turli tuman va to'g'ri tartibni ta'minlovchi ovqatlanish

528. Alimentar kasalliklar deb nimaga aytiladi? To'g'ri javobni tanlang

- A. organizmga makro- va mikroelementlarning yetarli darajada tushmasligidan kelib chiqqan kasalliklar
- B. bu uzoq vaqt noadekvat ovqatlanish bilan bog'liq kasalliklar*
- C. oziq moddalarning balanslanmaganligi bilan bog'liq kasalliklar
- D. oqsillarning yetarli darajada tushmasligi bilan bog'liq kasalliklar
- E. ovqat ratsioni bilan ortiqcha yog'larning tushishi bilan bog'liq kasalliklar

529. Keltirilgan kasalliklarning qaysilari ovqatlanishning tanqisligi kasalliklariga kiradi

- A. Oqsil-energiya tanqisligi, kvashiorkor, raxit*
- B. Ateroskleroz, salmonellyoz, qandli diabet
- C. Alimentar-toksik aleykiya, salmonellyoz
- D. Botulizm, raxit, stafilokokkli infeksiya
- E. Drakunkulyoz, podagra, qandli diabet

530. Quyida keltirilgan qaysi kasalliklar uchun ortiqcha ovqatlanish xavfli omil bo'lib hisoblanadi:

- A. semirish, OET, raxit
- B. OET, kvashiorkor, raxit
- C. ateroskleroz, podagra, diabet*
- D. salmonellez, alimentar-toksik mioglobinuriya
- E. toksikoinfeksiyalar, botulizm, singa

531. Qaysi oziq moddalar yetishmaganda kvashiorkorni rivojlanishiga olib keladi

- A. to'la qiymatli oqsillar*
- B. rafinadlashmagan yog'lar
- C. himoyalangan uglevodlar
- D. C vitamini
- E. kaltsiy va fosfor

532. Davolovchi ovqatlanishning asosiy printsiplari - bu...

- A. fiziologik to'laqiymatlilik, ovqat mahsulotlarini alohida kimyoviy tarkibi
- B. ovqat mahsulotlarini alohida kimyoviy tarkibi, ratsionning yuqori energetik qiymati
- C. organizmga simptomatik ta'sirning imkoniyati
- D. mahsulotlarning albatta maydalash, organotrop ta'sir etish mumkinligi
- E. fiziologik to'laqiymatlilik, terapevtik spetsifiklik, maxsus kulinar ishlov*

533. Ovqatdan zaharlanishlar - bu o'tkir, o'tkiroستی yoki surunkali kasalliklar bo'lib, u quyidagilar bilan bog'liq

- A. oqsillarni yetarli tarzda iste'mol qilmaganlik sababli
- B. uglevodlarning miqdori ortiqcha bo'lganda
- C. ovqat bo'yoqlari iste'mol qilganda
- D. qalbakilashtirilgan ovqat mahsulotini iste'mol qilganda
- E. sifatsiz ovqat iste'mol qilish bilan*

534. Oziq moddalar va energiyasiga bo'lgan fiziologik ehtiyoj qiymatlarni btlgilovchi omillar.

- A. jinsi, yoshi, yil fasli
- B. mehnat faoliyatining xarakteri, yil fasli
- C. jinsi, yoshi, mehnat faoliyatining xarakteri*
- D. iqlim sharoitlari va yil fasli
- E. jinsi, yoshi, fiziologik va salomatlik holatiga

535. Hozirgi davrda ekologik halokatli hududlarni paydo bo'lishi nima bilan bog'liq, asosiy sababni ayting?

- A. o'rmonlarning kesilishi bilan
- B. insonning noratsional xo'jalik faoliyati bilan*
- C. tabiatni muxofaza qilish tadbirlarini moliyalashtirishni kamayishi bilan

- D. aholining sanitar savodsizligi bilan
 - E. yer aholisining ko'payishi bilan
536. Oziq zanjiri - bu atrof muhit zvenosi bo'lib, u orqali inson organizmiga o'tishi amalga oshiriladi
- A. toksik moddalar*
 - B. oziq moddalar
 - C. makroorganizmlar
 - D. mikroorganizmlar
 - E. sanoat aerozollari
537. Kam intensivlikka ega bo'lgan kimyoviy omillarni organizmga surunkali ta'sir samarasi qanday
- A. inson organizmi uchun befarq
 - B. surunkali zaharlanishlar
 - C. organizmning himoya xususiyatlarini pasayishi, uzoq muddatdan keyingi kelib chiqadigan oqibatlari*
 - D. surunkali kasalliklarini qo'zishi
 - E. o'tkir kasalliklarni surunkali shaklga o'tishi
538. Shahar sharoitida atrof-muhitni ifloslovchi asosiy manbalar
- A. aeroportlar, transport magistrallari, pestitsidlarni qo'llash
 - B. yoqilg'i o'choqlari, transport magistrallari
 - C. pestitsidlarni qo'llash, temir yo'llari
 - D. temir yo'llari, avtotransport, qoramol yetishtirish fermalari
 - E. sanoat korxonalari, avtotransport*
539. O'zbekistonning qishloq tumanlarida atrof-muhitni ifloslovchi asosiy manbalar
- A. sanoat korxonalari, avtotransport, qoramol yetishtirish fermalari
 - B. pestitsidlarni qo'llash, qoramol yetishtirish fermalari, shaharlardan ifloslanishlarning kelishi*
 - C. pestitsidlarni qo'llash, temir yo'llari, avtotransport, sanoat korxonalari yoqilg'i o'choqlari, sanoat korxonalari,
 - D. pestitsiidlar va mineral o'g'itlarini qo'llash
 - E. pestitsiidlar va mineral o'g'itlarini qo'llash, atom elektrostantsiyalari
540. Zamonaviy "smog" tushunchasini to'g'ri tasniflang
- A. ishchi zonasi havosining ifloslanishi
 - B. turar-joy xonalari havosining ifloslanishi
 - C. toksik tuman*
 - D. avtomobil tashlanmalarini tozalovchi vosita
 - E. ishlab chiqarishning texnologiyasini o'zgarishi
541. Quyidagilardan qaysi biri atrof-muhit holatini yaxshilash uchun hal qiluvchi chora bo'ladi
- A. ishlab chiqarish texnologiyasini takomillashtirish*
 - B. korxonalarni shahar tashqarisiga chiqarish
 - C. rejalashtiruvchi chora-tadbirlar
 - D. korxona ma'muriyatiga ma'muriy ta'sir etish choralari
 - E. atrof muhitni muhofazalash haqida qonunlar ishlab chiqish
542. Inson organizmiga salbiy ta'sir etmaydigan kimyoviy moddalarning maksimal miqdoriga nima deb aytiladi
- A. ruxsat etilgan daraja
 - B. ruxsat etilgan doza
 - C. qoldiq kontsentratsiya
 - D. xavfsiz ta'sir etish darajasi
 - E. ruxsat etilgan kontsentratsiya*
543. Harorat, namlik va havo harakat tezligining fiziologik ahamiyati
- A. xonalarning tozalik ko'rsatkichlari hisoblanadi
 - B. xonalarning shamollatish samaradorligini belgilaydi
 - C. organizmda issiqlik boshqaruvi holatini belgilaydi*
 - D. balandlik kasalligini kelib chiqishiga olib keluvchi omillar hisoblanadi
 - E. kesson kasalligining etiologik omili
544. Yuqori atmosfera bosimidan normal atmosfera bosimiga keskin o'tishi qaysi kasallikni rivojlanishida hal qiluvchi omil hisoblanadi

- A. tog' kasalligi
- B. asfiksiya
- C. gipoksiya
- D. kesson kasalligi*
- E. tsianoz

545. Yo'qori balandliklarda uchadigan samoletlarning kabinalarining germetikligi buzilganda passajirlarda kelib chiqadigan kasallikning nomi nima

- A. asfiksiya
- B. dekompression kasallik*
- C. kesson kasalligi
- D. gipoksiya
- E. koronarospazm

546. Shamollar gulining gigienik ahamiyati qanday

- A. hududlarda ob'ektlarni joylashtirishda hisobga olinadi*
- B. binolarni orientatsiyasini aniqlab beradi
- C. tabiatni muhofaza qilish bo'yicha chora tadbirlarni o'tkazish lozimligini aniqlaydi
- D. turli ob'ektlarni loyihalari eskizi elementlari hisoblanadi
- E. xonalarning shamollatish effektivligini belgilaydi

547. Kasalxona xonalari mikroiklimiga bo'lgan gigienik talablari nimaga bog'liq

- A. xonaning kattaligiga
- B. yilning mavsumiga
- C. palatada bemorlarning soniga
- D. binoning orientatsiyasiga
- E. xonalarning nima uchun belgilanganligiga*

548. Havoning elektrlanganlik holati nima bilan bog'liq?

- A. zaryadlangan yuzalarning mavjudligiga
- B. Yerning elektr maydoniga
- C. havoda aero- va gidroionlarning mavjudligiga*
- D. magnit bo'roniga
- E. quyosh aktivligining oshishiga

549. Davolash amaliyotida havoning ionizatsiya samarasi nima maqsadda qo'llanishi mumkin

- A. amaliyotda qo'llash mumkin emas, chunki shilliq qavatlarini qitiqlaydi
- B. bemorlarni fizioterapevtik davolash uchun*
- C. faqat musbat ionlardan foydalanish mumkin
- D. xonalar havosini tozalash uchun
- E. organizm to'qimalariga termik ta'sir etish uchun

550. Havoda og'ir ionlarning yuqori miqdorda bo'lishi nimani bildiradi

- A. havoning chang zarrachalari bilan ifloslanganligini*
- B. havoda suv bug'larining mavjudligini
- C. havoda karbonat angidrid gazining yuqori darajada ekanligini
- D. havoning past harakat tezligini
- E. havoning harorati oshganligini

551. Kislorodning sanitar ahamiyati qanday

- A. organizmning oksidlanish-kaytarilish jaraenida ishtirok etadi
- B. organizmda organik moddalarni oksidlaydi
- C. usimliklarda biosintez jaraenini ta'minlaydi
- D. atrof muxitdagi organik moddalarni oksidlaydi*
- E. murakkab organik moddalarni xosil bo'lishida ishtirok etadi

552. Yerdagi "issiqxona samarasi" nimaga bog'liq

- A. atmosfera havosida kislorod miqdorining kamayishiga
- B. atmosfera havosida karbonat angidridning yig'ilishiga*
- C. atmosferada azot oksidlari va uglerodning yig'ilishiga
- D. quyosh aktivligi qiymatini oshishiga
- E. atmosfera havosini chang bilan ifloslanishiga

553. Kasalxona xonalarining bakterial ifloslanishi nimaga olib keladi

- A. noxush xidlarni paydo bo'lishiga
 - B. kasalxona ichi infeksiyasining xavfini ortishiga*
 - C. umumsanitar holatini yomonlashishiga
 - D. bosh og'rishiga
 - E. ish qobiliyatini pasayishiga
554. Quyosh spektrining ko'rinuvchi qismining biologik o'rni - ...
- A. ko'rish funksiyasini ta'minlaydi, bioritm funksiyalarini ta'minlash, ruxiy fiziologik ta'sir*
 - B. yuqori ish qobiliyatini ta'minlash
 - C. organizmning yuqori immunologik reaktivligini ta'minlash
 - D. xonalarning optimal mikroiklimini ta'minlash
 - E. xonalarning bakteriologik tozaligini ta'minlash
555. Quyosh radiatsisini ultrabinafsha qismining biologik ahamiyati qanday
- A. issiqlik va eritema- qoraytiruvchi ta'sir
 - B. ko'rish funksiyasini ta'minlaydi, psixofiziologik ta'sir
 - C. antiraxitik va issiqlik tasiri
 - D. eritema- qoraytiruvchi, antiraxit ta'sir, bakteritsid xossalari*
 - E. sutkalik bioritmlarni ta'minlash, bakteritsid ta'sir
556. Tashqi muhit omillarini qaysi guruxlarga bo'lib ta'riflash qabul qilingan /gigiyena nuqtai-nazardan/
- A. foydali, biologik, ijtimoiy-gigienik
 - B. kimyoviy, elektrik, biogen va ijtimoiy
 - C. toksikologik, patologik, ruhiy-fiziologik, ijtimoiy-iktisodiy
 - D. tabiiy, sun'iy, aralash
 - E. fizikaviy, kimyoviy, biologik, ijtimoiy-gigienik*
557. Ob-havoning qaysi biri odamda meteotrop ta'sirlanishlarni keltirib chiqaradi
- A. ob-havoning faslga oid o'zgarishi
 - B. ob-havoning davriy o'zgarishi
 - C. ob-havoning atsiklik o'zgarishi*
 - D. ob-havoning kundalik o'zgarishi
 - E. ob-havoning o'zgarishi odam organizmiga ta'sir etmaydi
558. Meteotrop ta'sirlanishlarning ko'rinishlari qanday
- A. ayrim kasalliklarning faslga oid o'tishi
 - B. qizdiruvchi mikroiklim ta'sirida ahvolning og'irlashishi
 - C. issiq paytlarda yuqumli kasalliklarning ko'payishi
 - D. sovutuvchi mikroiklim ta'sirida kelib chiqadigan kasalliklar
 - E. sinoptik frontlarning o'tish davrida ayrim bemorlarning ahvolini og'irlashishi*
559. Meteolabil bemorlarda meteotrop ta'sirlanishlarga qarshi tadbirlarni qachon o'tkazish kerak
- A. sinoptik frontlarning o'tishi vaqtida*
 - B. sovuq ob-havo fronti o'tishi oldidan
 - C. issiq ob-havo fronti o'tishi oldidan
 - D. har kuni uyqudan oldin
 - E. har kuni erta bilan
560. O'zbekistonning issiq iqlim sharoitida faslga bog'liq qanday muhimroq kasalliklar xarakterli hisoblanadi?
- A. ichak infeksiya*
 - B. kanali entsefalit
 - C. allergik kasalliklar
 - D. ovqatdan zaharlanish
 - E. o'tkir respirator kasalliklar
561. O'zbekiston qanday geografik iqlim kengligida joylashgan
- A. 4- geografik iqlim-qurilish kengligida*
 - B. 2-iqlim kengligida
 - C. 3-qurilish iqlim kengligida
 - D. 5-qurilish-iqlim kengligida
 - E. 1-iqlim kengligida
562. Joyning iqlimiy o'ziga xosligi nimada..... aks ettiriladi.
- A. turli ob'ektlar territoriyalarini zonalarga ajratishda
 - B. Poliklinika va kasalxonalani joylashtirish va ta'minotida
 - C. turli xil ob'ektlarni rejalashtirish va qurishda*

- D. axoli punktlari uchun suv iste'mol me'yorini hisoblashda
 - E. davolash profilaktika muassasalarini moliyaviy ta'minlashda
563. O'zbekistondagi qaysi iqlim zonalarida kasalliklarni davolash va oldini olish maqsadlarida foydalaniladi
- A. o'rmon va dengiz iqlimlari
 - B. tog'li va cho'l iqlim zonalar*
 - C. tog'li va o'rmon zonalar
 - D. dengiz va sahro iqlim zonalar
 - E. subtropik iqlim zonalar
564. Keshan kasalligining sababi nima?
- A. organizmda selen moddasining yetishmasligi;*
 - B. «V» guruh vitaminlarning yetishmasligi
 - C. ratsionda selen moddasining ko'pligi;
 - D. oqsil tanqisligi;
 - E. organizmda kalsiy moddasining tanqisligi.
565. "C" gipovitaminozining klinik simptomlarini tasdiqlash uchun jarohatlamaydigan tekshirish usulini ko'rsating?
- A. siydikda vitamin C ning mg/soatlik ekskretsiyasini aniqlash;*
 - B. kapillyarospazmni tekshirish;
 - C. teri haroratini aniqlash;
 - D. qonda C vitamin miqdorini aniqlash;
 - E. siydikning solishtirma og'irligini aniqlash.
566. O'zbekiston sharoitida qaysi kasalxona qurilish tizimi eng muvofiq?
- A. markazlashgan, bitta ko'p qavatli binoda;
 - B. pavilonli, har bir bo'lim uchun alohida binoda;
 - C. markazlashmagan;
 - D. aralash;*
 - E. maxalliy tizim.
567. Qaysi bo'limlar uchun alohida qabul bo'limi bo'lishi shart?
- A. yuqumli, pulmonologiya;
 - B. jarrohlik, bolalar, yuqumli;
 - C. fizioterapevtik, stomatologik, bolalar;
 - D. nevrologik, yuqumli, onkologik.
 - E. bolalar, yuqumli, tug'ruqxona;*
568. Ratsional ovqatlanishga tavsif bering?
- A. fiziologik ehtiyojlariga mos kelishi;*
 - B. ovqatlanishni kun tartibiga mos kelishi;
 - C. iqlim sharoitlariga mos kelishi;
 - D. jiys va yoshiga mos kelishi.
 - E. oziq-ovqat mahsulotlarining sifatligi.
569. Aholida temir-tanqisligi kamqonligining kritik darajasi %larda?
- A. 50
 - B. 30*
 - C. 15-20
 - D. 40-45
 - E. 70
570. Oziq-ovqat mahsulotlari orqali yuqadigan infeksiyalar va invazyalarga qaysilar kiradi?
- A. salmonellez, botulizm, tulyaremiya, opistorxoz, difteriya;
 - B. dizenteriya, vabo, bezgak, parotit, qizamiq;
 - C. ichburug', qorin tifi, exinokokk, tenidoz, trixinellez;*
 - D. stafilokokkli infeksiya, salmonellez, spiroxetoz, ko'kyo'tal;
 - E. askaridoz, ichburug', qorin tifi, skarlatina.
571. O'zlashtiriladigan 2-valentli temir tutuvchi mahsulotlar qaysilar?
- A. go'sht mahsulotlari, baliq, tuxum;*
 - B. go'sht, non, makaronlar, mevalar;
 - C. tuxum, non, no'hat, shaftoli;
 - D. parranda go'shti, mevalar, baliq;
 - E. go'sht, tariq, non, baliq.
572. Semirishning asosiy sabablari?
- A. kam harakatli hayot tarzi
 - B. noto'g'ri ovqatlanish;

- C. organizmda oksidlanish jarayonlarini susayishi, ovqatlanishni buzilishi, kam harakatli hayot tarzi*
 - D. ratsionda yog' moddalarining ortiqchaligi;
 - E. kam harakatli hayot tarzi, nomuntazam ovqatlanish.
573. Oqsil-energetik yetishmovchilik sabab bo'ladi:
- A. kasallikning spetsifik shaklini rivojlanishiga;
 - B. organizmning himoya funktsiyalarini susayishiga;
 - C. kvashiorkorga. *
 - D. mushaklar holsizligiga, kraniotabesga, organizmning himoya funktsiyalarini susayishiga, kasallikning spetsifik shakliga;
 - E. silga, organizmning umumiy holsizligiga;
574. Qaysi davolash-profilaktik muassasalarni shahardan tashqarida joylashtirish kerak?
- A. psixiatrik, suyak sili.*
 - B. yuqumli, bolalar;
 - C. psixiatrik, stomatologik;
 - D. sil, onkologik;
 - E. sanoat korxonalarining tibbiy-sanitariya qismlari;
575. Issiqlik eritemasining belgilari:
- A. eritemaning qorayishga o'tishi;
 - B. eritemaning quyishga o'tishi;
 - C. nurlangan joyning noaniq chegaralari;*
 - D. kelib chiqishida latent davrning mavjudligi;
 - E. nurlanish joyining o'lchamlari.
576. Organizmdan issiqlik uzatilish yo'llari:
- A. nurlanish, bug'lanish, o'tkazish, konveksiya;
 - B. nafas organlari orqali bug'lanish, nurlanish, teri orqali;
 - C. bug'lanish, konveksiya, teri orqali;
 - D. nurlanish, o'tkazish, nafas organlari orqali.
 - E. nurlanish, konveksiya, konduksiya, bug'lanish;*
577. Qaysi davolash profilaktik muassasalarini tuman chetida joylashtirish kerak?
- A. psixiatrik, somatik;
 - B. psixiatrik, suyak sili;
 - C. onkologik, yuqumli*
 - D. sil, jarrohlik;
 - E. sanoat ob'ektlarining TSQ (tibbiy-sanitar qism).
578. Kasalxonalarni markazlashgan qurilish tizimining ijobiy tomonlari?
- A. yer uchastkasining katta maydoni;
 - B. vrachlarning o'zaro konsultatsiyasi;
 - C. kasalxona ichi infeksiyalariga qarshi kurash;
 - D. kabinetlarning qaytalanishi yo'q, vrachlarning o'zaro konsultatsiyasi*
 - E. davolovchi-himoyalovchi tartibga rioya qilish.
579. Go'shtning yangililigini aniqlashda qanday usuldan foydalaniladi?
- A. ammiakning miqdorini aniqlash*
 - B. trixinellalarning miqdorini aniqlash
 - C. finnalarning miqdorini aniqlash
 - D. uglevodlarning miqdorini aniqlash
 - E. vitaminlarning miqdorini aniqlash
580. Eber reaktivi qaysi tekshirishda qo'llaniladi?
- A. gushtda ammiakni aniqlashda*
 - B. sutdagi ichimlik sodasini ekspertizasida
 - C. suvning oksidlaniuvchvnligi bo'yicha ekspertizasida
 - D. konservalarni yangililik bo'yicha ekspertizasida
 - E. oziq-ovqat mahsulotlarida vitaminlarni ekspertizasida
581. Jarrohlik bo'limida operatsiya xonasini shimol tomonga joylashtirish mumkinmi?
- A. ha, operatsiya xonasi uchun shimoliy orientatsiya kerak;*
 - B. operatsiya xonalari sharqiy rumblarga qaratilib quriladi;
 - C. ha, agar boshqa xonalarda joylashtirish imkoni bo'lmasa;
 - D. operatsiya xonasi janub tomonga qaratilgan bo'lishi kerak;
 - E. yo'q, bunday orientatsiya turi muvofiq emas.

582. Hepatit B asosiy yuqish yo'li

- A. kontakt orqali
- B. ovqat mahsulotlari orqali
- C. suv orqali
- D. shprits orqali*
- E. havo-tomchi

583. Fiziologik ovqatlanish me'yorlari qanday belgilar asosida tuziladi?

- A. kasbi, jins, yosh*
- B. millati
- C. davlatning iqtisodiy rivojlanganligiga
- D. bo'y
- E. aholining madaniyati

584. Respublikada kasalxona xonalarini g'arbiy rumblarga qaratib tashqil etish kam muvofiqligi sabablarini ko'rsating:

- A. kun davomida xonaning qizib ketishi;
- B. kunning ikkinchi yarmida xonalarining qizib ketishi;*
- C. numuvofiq mikroklimat, changlanganlik;
- D. xonadan foydalanishda noqulaylik;
- E. xona ventilyatsiyasining nomuvofiqligi.

585. Qaysi davolash-profilaktika muassasalari shahar ichida joylashtirish lozim?

- A. yuqumli;
- B. sil, onkologik;
- C. psixiatrik, somatik, bolalar;
- D. somatik, tug'ruqxona, *
- E. sanoat ob'ektlarining tibbiy-sanitariya qismlari;

586. Go'sht orqali insonga yuqadigan gelmintozlar:

- A. finnoz*
- B. askaridalar;
- C. rishta, opistorxoz;
- D. ostritsalar;
- E. difteriya;

587. Kasalxonalarining tabiiy yorug'lik bilan yoritilganlik holatini baholovchi omillarni ayting.

- A. orientatsiya, binolarning balandligi va orasida masofa, derazalarni shakli va o'lchamlari, palataning chuqurligi*
- B. xonaning kattaligi va orientatsiyasi
- C. qurilish materiallari va binoning rangiga
- D. binoning rangi va jalyuzilarning borligiga
- E. xonaning kattaligi, derazalarningshakli va o'lchamlariga

588. XXI asr ovqati:

- A. biologik faol qo'shimchalar
- B. modifitsirlangan, tabiiy, genetik*
- C. milliy, modifitsirlangan;
- D. milliy, biologik faol qo'shimchalar
- E. modifitsirlangan kimyoviy tarkibli tabiiy mahsulotlar

589. Respublikamiz uchun dolzarb bo'lgan alimentar kasalliklar:

- A. oqsil energiya tanqisligi, kamqonlik, endemik buqoq, semizlik*
- B. infeksiyon, yurak- qon tomir tizimi kasalliklari
- C. infeksiyon, sil kasalliklari
- D. kamqonlik, gipovitaminoz;
- E. gipovitaminoz, qandli diabet.

590. Ovqatlanish turlari:

- A. me'yoriy, oqsilli, yog'li, uglevodli;
- B. ortiqcha, optimal, yetarli bo'lmagan*
- C. maxsus, parhezli;
- D. profilaktik;
- E. davolovchi, profilaktik

591. Vitamina «C» ning profilaktik sutkalik miqdori (mg da):

- A. 20- 30

- B. 90- 100
- C. 60- 70*
- D. 120- 140
- E. 1,0- 1,5g

592. Ikki tomonlama shishgan go'shtli konservadan qanday ovqat tayyorlash uchun foydalaniladi?

- A. konserva haqiqiy bombaj bo'lganligi uchun foydalanish mumkin emas*
- B. konserva soxta bombaj bo'lganligi uchun har qanday ovqat tayyorlash uchun shartli yaroqli
- C. go'shtli sho'rvalar tayyorlash uchun yaroqli
- D. ikkinchi ovqatlar tayyorlash uchun
- E. yaxna salatlar tayyorlash uchun

593. Tug'ruq bo'limi uchun yer maydoni 30% ni tashqil qiladi. Vaziyatga baho bering.

- A. ko'kalamzorlashtirish zonasi 40% dan kam bo'lmasligi kerak
- B. maydon yetarli
- C. ko'kalamzorlashtirish zonasi 60% dan kam bo'lmasligi kerak*
- D. ko'kalamzorlashtirish zonasi ortiqcha
- E. ko'kalamzorlashtirish zonasi yetarli emas

594. Ovqatlanishni buzilish sabablari:

- A. ijtimoiy, ovqatlanish elementlarini bilmaslik, ovqatlanish qoidalarini buzilishi*
- B. ovqatlanish me'yorlarini buzish va ozuqaviy moddalarning nisbati
- C. iqlimiy sharoitlarni to'g'ri kelmasligi
- D. ovqatlanish ratsionining to'laqonli emasligi
- E. ovqatlanish tartibiga rioya qilmaslik

595. Sutning zichligini ortishi nimani bildiradi:

- A. qaymog'i olingan*
- B. suv qo'shishi
- C. sodaning borligi
- D. kraxmal borligi
- E. qalbakilashtirilgan

596. Temir yetishmasligi kamqonligi asosiy profilaktik yo'li qanday?

- A. antistrumin berish;
- B. Ovqat mahsulotlarini 2-valentli temir bilan boyitish
- C. Fortifikatsiya va saplementatsiya;*
- D. biologik faol moddalarni qo'llash
- E. Ovqat mahsulotlarini vitaminlar bilan boyitish

597. Gipovitoz "C" kasalligining yaqqol simptomlarida bemorga qaysi mahsulot tavsiya qilinadi?

- A. lavlagi;
- B. sabzi;
- C. na'matak damlamasi*
- D. karam;
- E. pomidor.

598. Go'shtning yangiligini aniqlashda qaysi oddiy usuldan foydalaniladi?

- A. "qizigan pichoq" sinamasi bilan hidini aniqlash*
- B. kimyoviy usullar bilan
- C. sifat reaksiyasi;
- D. go'shtning rangi bo'yicha;
- E. yog'ning rangi bo'yicha.

599. Havo muhitining ifloslanishi qaysi kasalliklarni havfli omili bo'lishi mumkin:

- A. onkologik kasalliklari
- B. yurak-qon tomir kasalliklari
- C. o'pka kasalliklari.*
- D. endemik buqoq, temir tanqisligi kamqonligi
- E. ovqatdan zaharlanishlar

600. Xonaning mikroiqlimi nimalarga bog'liq?

- A. havo harorat va namlik, isituvchi moslamalarning soniga, derazalarning orientatsiyasiga*
- B. derazalarning orientatsiyasi, eshiklar soniga;
- C. tabiiy yog'inlarga
- D. isituvchi moslamalarning soniga, xonadagi odamlar soniga
- E. shamolga, dengiz sathidan qanchalik balanda joylashganiga

601. Ovqatdan zaharlanish hodisasini tekshirish vaqtida shifokorning taktikasi?
- gemokultura uchun tahlil olish, oshqozonni yuvish
 - birinchi navbatda dezinfektsiya o'tkazish
 - emlash o'tkazish
 - bemorni alohidalash va dezinfektsiya o'tkazish
 - DSENMga shoshilinch xabar yuborish*
602. Inson organizmining qaysi funksional ko'rsatkich holati xona harorati bilan korrelyatsion bog'liqlikka ega?
- puls tezligi, nafas karakteri*
 - teri yuzasi harorati
 - gazalmashinuvi
 - tana harorati
 - ter ajralishi
603. Bir koykali palatalar qanday bemorlar uchun mo'ljallangan?
- harorati yuqori bo'lgan bemorlar*
 - parvarish talab qiladigan
 - imtiyozli bemorlar
 - yotoq bemorlar uchun
 - ahvoli og'irlashgan bemorlar va qariyalar
- 604 "Alimentar kasalliklar" tushunchasiga qaysi gurux kasalliklari kiradi?
- ovqatdan zaharlanishlar, moddalar almashinuvi kasalliklari
 - gelmintozlar, oshqozon ichak trakti kasalliklari
 - ortiqcha ovqatlanish kasalligi, infeksiyon kasalliklar
 - ortiqcha ovqatlanish kasalligi, yetarli bo'lmagan ovqatlanish, ovqatdan zaharlanishlar*
 - yetarli bo'lmagan ovqatlanish, endokrin kasalliklar, yurak qon tomir kasalliklari
605. Jarrohlik xonasi uchun xarakterli bo'lgan o'ziga xos sharoitlar:
- yaxshi sharoitlar
 - ko'p to'planish
 - qizdiruvchi mikroiklim, narkotik va dorivor vositalarni bug'lanishi*
 - apparaturalardagi shovqin, xavo xarakatini tezlashishi
 - shtil, gazlar bilan ifloslanganlik
606. Kasalxona xonalarining tarkibi haqida ma'lumotlar qaysi hujjatda keltirilgan?
- tushuntirish xati*
 - situatsion reja;
 - qavatlararo reja;
 - kasalxona bosh rejasi;
 - kasalxona eskiz fasad rejasi.
607. Tug'ruqxonaning asosiy bo'limlari:
- qabul, somatik, observatsiya;
 - qabul, tug'ruqgacha, tug'ruqdan keyingi;
 - qabul, fiziologik, homiladorlar patologiyasi, observatsiya*
 - fiziologik, tuhruggacha va tug'ruqdan keyingi palatalar, tug'ruq zali;
 - qabul, palata sektiysalari, tug'ruqgacha va tug'ruqdan keyingi bo'limlar.
- 608 D- vitamin yetishmovchiligi bilan bog'liq kasalliklar:
- alimentar polinevrit;
 - tsinga (skorbut);
 - jigarning yog'li infiltratsiyasi;
 - gederalapiya.
 - raxit*
609. Botulizm bilan zaharlanish simptomlari:
- diplopiya, afoniya, tirishishlar, puls tezlashishi*
 - diplopiya, tirishishlar, harorat, ich ketish;
 - ruhiy buzilishlar;
 - afoniya, yuqori harorat, ich ketish;
 - ikkita ko'rish, tirishishlar, mushaklar holsizligi, ko'z qorachig'ining kengayishi, harorat;
610. Kasalxona markazlashmagan qurilish tizimining kamchiliklari:

- A. kabinetlarning qaytalanishi;
- B. vrachlarning tez o'zaro maslahatlashishi;
- C. er uchastkasining katta maydoni;
- D. qimmatli, diagnostik kabinetlarning qaytalanishi*
- E. davolovchi-himoyalovchi tartibga rioya qilmaslik;

611. Boks yarim boksdan nimalari bilan farqlanadi

- A. tambur borligi bilan*
- B. shlyuz borligi bilan
- C. bo'lim koridoriga kirish eshigi bilan
- D. binoning alohida qanotida joylashishi bilan
- E. xonaning maydoni katta bo'lishi bilan

612. Atrof muhitni ifloslaydigan manbalar

- A. zavodlar, fabrikalar, transport
- B. tabiatdagi keskin o'zgarishlar, toshqinlar, vulqonlar
- C. tabiiy, antropogen*
- D. meteorologik, texnogen talofatlar
- E. atrof muhit ob'ektlari

613. Insonning issiqlik holatini shakllanishida qaysi omil hal qiluvchi hisoblanadi?

- A. xona harorati*
- B. ratsional kiyim nisbiy namlik;
- C. ish bajarish bilan bog'liq;
- D. atmosfera bosimi.

614. Yuqumli kasallik bilan og'riganligi bemorda tashhis aniqlanmaganda qaerga joylashtiriladi:

- A. boksga*
- B. bir o'rinli palataga;
- C. yarimboksga;
- D. yuqumli kasalliklar bo'limiga;
- E. ikki o'rinli palataga

615. Qaysi mahsulotlar "himoyalangan uglevodlar"ni tutadi?

- A. sabzavotlar, mono- va disaxaridlarni tutuvchi mevalar;
- B. sodda va murakkab uglevodlarni tutuvchi mahsulotlar;
- C. pektin moddasi tutuvchi qobiqqa ega mahsulotlar*
- D. polisaxaridlar, kraxmal;
- E. uglevod tutuvchi mahsulotlar;

616. Issiq mavsumda yog'li ovqatlarga bo'lgan ehtiyojning pasayishini nima bilan tushuntirish mumkin?

- A. suvni ko'p iste'moli bilan;
- B. sabzavot va mevalarni iste'mol qilishning oshishi;
- C. ter ajralishining oshishi sababli;
- D. oshqozon ichak traktining sekretor faoliyatini pasayishi bilan;
- E. ishtahaning pasayishi bilan*

617 Kulinar ishlov berilganda "C" vitaminining o'rtacha yo'qotilish qiymati:

- A. 50- 60%*
- B. 30- 40%
- C. 10- 25%
- D. 30%
- E. 75%

618 Kesson kasalligi kelib chiqadi:

- A. suv ostida bo'lishda;
- B. balandlikka tez ko'tarilganda;
- C. suv yuzasiga tez ko'tarilishda*
- D. suv ostiga tushganda;
- E. balandlikka sekin ko'tarilganda.

619 Boks palatalarini yarimboksdan farqi:

- A. palataga tambur bilan kirish yo'li bilan*

- B. palata bo'lim bilan shlyuz orqali bog'langan;
- C. palata bitta yoki ikkita o'rinli;
- D. palata bo'lim bilan bog'liq emas;
- E. shlyuz bo'lmasligi bilan

620. Organizmda "C" gipovitaminozni qanday aniqlash mumkin?

- A. siydikda "C" vitaminini aniqlash bilan, Nesterov apparati bilan*
- B. simptomatik;
- C. Nesterov apparati bilan, ovqat mahsulotlari tarkibida aniqlash bilan;
- D. damlamada "C" vitaminini aniqlash bilan;
- E. sabzavot va mevalarda "C" vitaminini aniqlash bilan.

621. PP vitamini manbalari – mahsulotlar:

- A. dukkaklilar, sabzavotlar;
- B. mevalar, sitrusli;
- C. donli mahsulotlar*
- D. sabzavotlar, poliz ekinlari;
- E. non, dukkaklilar, mevalar;

622. Ratsional ovqatlanish bu:

- A. fiziologik ehtiyojlarga mosligi*
- B. ovqatlanishning kun tartibiga muvofiqligi;
- C. iqlim sharoitlariga muvofiqligi;
- D. ovqatlanishning jins va yoshga mosligi;
- E. sifatli mahsulotlarni iste'mol qilish.

623. Tug'ruqdan keyingi palatalarni to'ldirishning zamonaviy shakli?

- A. bir kunlik to'ldirish;
- B. to'liq joylashtirish;
- C. to'ldirishning ciklikligi*
- D. oddiy to'ldirish shakli;
- E. joylashtirish shakli ahamiyatga ega emas.

624. Operatsiya xonalarini orientatsiyasi:

- A. sharqiy rumblarga;
- B. faqat janubga qaratib qurilgan bo'lishi kerak;
- C. operatsiya xonalar uchun shimoliy orientatsiya kerak*
- D. operatsiya xonasini boshqa xonada joylashtirish;
- E. orientatsiya ahamiyatli emas

625 Tug'ruqxona yer hududini ko'kalamzorlashtirish maydoni:

- A. 60%dan kam emas*
- B. 40%dan kam emas
- C. ko'kalamzorlashtirish maydoni 30%
- D. ko'kalamzorlashtirish maydoni qancha ko'p bo'lsa, shuncha yaxshi;
- E. tug'ruqxonalar uchun ko'kalamzorlashtirish ko'zda tutilgan.

626. DPMlarning asosiy muammolari:

- A. kasalxonalarni joylashtirish;
- B. moliyaviy;
- C. namunaviy DPM qurish, kasalxonalarni yetarli bo'lishi va jihozlanishi*
- D. kasalxona hududini zonalashtirish;
- E. ahamiyatli muammolar mavjud emas.

627 Oqsillarning sutkalik grammlarda me'yori (1 kg vaznga nisbatan)?

- A. 1,5*
- B. 5,0
- C. 1,0
- D. 2,0
- E. 3,5

628 Respublikada qaysi patologiya ikkinchi o'rinni egallaydi?

- A. o'pka;
- B. onkologik kasalliklar;
- C. ovqat xazm qilish a'zolari kasalliklari*
- D. anemiya;
- E. jarohatlanish.

629. Tug'ruqxonada palatalarni to'ldirishning progressiv tizimi:

- A. palatalarni bemorlarning yoshi bo'yicha to'ldirish;
- B. bemorlarni qabul qilish kunlar bo'yicha ketma-ketligi;
- C. bokslar bo'yicha to'ldirish;
- D. tug'uvchi ayollarning salomatlik holatiga bog'liq holda to'ldirish;
- E. tsiklik to'ldirish*

630. Operatsiya xonasi shimol tomonga qarab qurilgan (40 m^2) . Joylashtirish to'g'rimi?

- A. yo'q;
- B. juda katta maydon;
- C. maydon yetarli va to'g'ri joylashtirilgan*
- D. operatsiya xonasi janubga qaratilgan bo'lishi kerak;
- E. to'g'ri joylashtirish janubiy-sharqiy.

631 Organizmning funktsional holatining qaysi ko'rsatkichi bilan xona havosining harorati bilan korrelyatsion bog'liqligi bor?

- A. puls tezligi, nafas olish*
- B. tana harorati
- C. teri yuzasi harorati;
- D. gaz almashinuv;
- E. ter ajralishi.

632. Ratsional ovqatlanishning muhim tavsifini ayting?

- A. ovqatlanishni kun tartibiga mos kelishi;
- B. iqlim sharoitlariga mos kelishi;
- C. jis va yoshiga mos kelishi.
- D. oziq-ovqat mahsulotlarining sifatliqligi.
- E. fiziologik ehtiyojlariga mos kelishi*

633. Kvashiorkor kasalligining simptomlari:

- A. shish, teri pigmentasiyasi, muskul gipotoniya, psixomotor buzilishlar*
- B. shish, vazn yetishmasligi, muskul gipotoniya, psixomotor buzilishlar
- C. shish, bo'yni yetishmasligi, muskul gipotoniya, psixomotor buzilishlar
- D. shish, vazn va bo'yni yetishmasligi, muskul gipotoniya
- E. vazn va bo'yni yetishmasligi, muskul gipotoniya

634 Kesson kasalligi qachon kelib chiqmaydi?

- A. suv yuzasiga sekinlik bilan ko'tarilsa*
- B. suv ostiga tushishda
- C. suv ostidan juda tez ko'tarilish
- D. yuqoriga ko'tarilishda
- E. suv ostida bo'lishda

635 Qaysi xujjat kasalxona bo'limlari haqidagi ma'lumotlarni tutadi?

- A. situatsion reja;
- B. kasalxona bosh rejasi;
- C. tushuntirish xati*
- D. qavatlar rejasi;
- E. kasalxonaning fasad eskizi.

636 Somatik bo'limning palatalarida havo harorati va namlik qanday bo'lishi kerak?

- A. 20- 22 C, namlik 40- 60%*
- B. 16- 18 C, namlik 70%;
- C. 16- 18 C, namlik 40- 60%;
- D. 20- 25 C, namlik 40- 60%;
- E. 12- 14 C, namlik 40- 50%.

637 Meteotrop kasalliklar:

- A. O'tkir respirator infekciyalar
- B. oshqozon-ichak;
- C. yurak-qontomir*
- D. gripp, bezgak;
- E. kanali entsefalit, O'RK

638 Oziq-ovqat mahsulotlari orqali yuqadigan infeksiyalar va invaziyalarga qaysilar kiradi?

- A. ichburug', qorin tifi, exinokokk, teniidoz, trixinellez*
- B. salmonellez, botulizm, tulyaremiya, opistorxoz, difteriya;
- C. dizenteriya, vabo, bezgak, parotit, qizamiq;
- D. stafilokokkli infektsiya, salmonellez, spiroxetoz, ko'kyo'tal;
- E. askaridoz, ichburug', qorin tifi, skarlatina.

639. Davolovchi-profilaktik ovqatlanish deganda nimani tushunasiz?

- A. kasb kasalliklarini davolash uchun belgilangan ovqatlanish;
- B. sut va sut mahsulotlari;
- C. zararli mehnat sharoitlarida ishlovchi shaxslarga beriladigan qo'shimcha, bepul ovqatlanish*
- D. issiq sexda ishlovchilarga beriladigan vitaminlar kompleksi;
- E. ionlantiruvchi nur manbalari bilan ishlovchilar uchun qo'shimcha ovqatlanish.

640 Kasalxonalarni markazlashgan qurilish tizimining kamchilik tomonlari?

- A. bir koyka uchun yer uchastkasining katta maydoni;
- B. to'liq alohidalashning imkoniyati yo'qligi;
- C. bemor bo'lganda sanitar sharoitlarni buzilish
- D. qimmatliligi
- E. kasalxona ichi infektsiya, to'liq alohidalashning imkoniyati yo'qligi, shovqin*

641 Vitamin «D» yetishmasligi bilan bog'liq bo'lgan kasallik:

- A. raxit*
- B. alimentar polinevrit;
- C. muvozanatlashmagan ovqatlanish, semizlik
- D. gernalopiya;
- E. beri- beri.

642. "C" gipovitaminozni oldini olish uchun tibbiy xizmat vazifalari:

- A. yantoq ildizi, meva sabzavotlar, namatak damlamasi tayyorlanishini tashkillashtirish
- B. h/x da gipovitaminoz belgilarini tibbiy ko'rikda aniqlash, ko'z shilliq qavatini og'iz bo'shlig'ini ko'rish.*
- C. h/x da gipovitaminoz belgilarini tibbiy ko'rikda aniqlash, tayyor ovqat, damlamada aniqlash;
- D. Teri kapillyar o'tkazuvchanligini Nesterov apparatida aniqlash;
- E. Peshobda, damlamada vitamin "C" ni aniqlash

643. Inson yashash muhiti ko'rsatkichlari

- A. Sanitary gigienik, ijtimoiy-demografik, infrastruktura ko'rsatkichlari*
- B. kasallanish ko'rsatkichlari
- C. social, infrastruktura ko'rsatkichlari
- D. Statistic tibbiy demografik
- E. Social, fizik, kimyoviy

644. Organizmni vitamin bilan ta'minlanganligini qaysi ko'rsatkichlar bilan tekshirish mumkin

- A. Ko'rish sifatiga qarab;
- B. Ishtahani yo'qolishi va qon ketishi;
- C. Teri kapillyar o'tkazuvchanligini, siydikda mg/soat ekskreciasi;*
- D. Qonda askorbin kislota miqdori;
- E. Teri ko'chishi, tunda ko'rishning pasayishi.

645. Qishda somatik kasalxona xonalari xavosidagi harorat:

- A. 22- 25 C
- B. 16- 17 C
- C. 18 - 19C
- D. 23- 24 C

646. Semirish bilan birga eng ko'p uchraydigan yondosh kasalliklar:

- A. endokrin kasalliklar*
- B. asab tizimi kasalliklari;
- C. qandli diabet, gipertoniya;
- D. Oshqozon ichak yo'li kasalliklari;
- E. o'pka tizimi kasalliklari.

647 Temir tutuvchi hayvon mahsulotlari:

- A. tuxum, non, go'sht, baliq;
- B. tuxum, kolbasa, pishloq, tvorog
- C. suli, go'sht mahsulotlari, baliq;
- D. go'sht mahsulotlari, tuxum, makaronlar;
- E. go'sht mahsulotlari*

648. Oqsilning umumiy miqdoriga nisbatan tavsiya etiladigan hayvon oqsillari me'yori:

- A. 40%
- B. 20%
- C. 80%
- D. 10%
- E. 60%*

649 Ovqat mahsulotlarini fortifikatsiyalash:

- A. unni 2 valentli temir bilan boyitish*
- B. yod preparatlari bilan boyitish;
- C. osh tuziga KI qo'shish;
- D. osh tuzini temir preparatlari bilan boyitish;
- E. unga 2 valentli temir preparatini qo'shish.

650. Kasalxona qurilishi markazlashmagan tizimining ijobiy tomonlari:

- A. davolovchi-himoyalovchi tartibga rioya qilish mumkinligi;
- B. 1 o'rin uchun yetarlicha yer maydoni;
- C. alohidalash, davolovchi-himoyalovchi tartibga rioya qilish, katta yer maydoni*
- D. qurilishning arzoniga tushishi;
- E. vrachlarning tez o'zaro maslahatlashishi;

651. 2 valentli temir tutuvchi mahsulotlar:

- A. go'sht, go'sht mahsulotlari*
- B. o'simlik mahsulotlari;
- C. sabzavotlar, mevalar;
- D. rezavor mevalar, mevalar;
- E. non, tuxum, baliq.

652. Osh tuzini yod bilan boyitish miqdori:

- A. 1 kg ga – 60 mg I*;
- B. 1 kg ga – 50 mg I;
- C. 1 kg ga – 10 mg I
- D. 1 kg ga – 100 mg I;
- E. 1 kg ga – 150 mg I.

653. Unni temir preparatlari bilan boyitish:

- A. 1 tonna unga – 150 g*
- B. 1 tonna unga – 50 g;
- C. 1 tonna unga – 250 g;
- D. 1 tonna unga – 350 g;
- E. 1 tonna unga – 500 g.

654. Kasalxonaning qaysi bo'limlari uchun havoning bakterial ifloslanganligini nazorat qilish muhim ahamiyatga ega?

- A. yuqumli, tug'ruq;
- B. tug'ruq, endokrinologiya;
- C. onkologik;
- D. kardiologik

E. jarrohlik, tug'ruq, bolalar*

655. Davolash-profilaktik muassasalarini qurilishi uchun ajratiladigan yer maydoniga qo'yiladigan gigienik talablar:

- A. shamollar gulini hisobga olgan holda shovqin va havoni ifloslovchi manbalarni uzoqlashtirish, tekis relef, quruq tuproq*
- B. joylashish o'rniga bog'liq, relef, shamollar guliga;
- C. joyning relefi, atmosfera havosini ifloslovchi manbalar hisobga olinadi
- D. shamollar guli, sanitar-himoya zonalarini hisobga olinadi;
- E. hech qanday talablar qo'yilmaydi;

656. Go'shtning yangiligini aniqlash uchun qaysi usul qo'llanadi?

- A. trixinellalar borligini aniqlash;
- B. finnalar borligini aniqlash;
- C. ammiak borligi aniqlash*
- D. uglevodlarni aniqlash;
- E. fenol borligi bo'yicha

657. DPMda qaysi toifadagi bemorlar uchun bir o'rinli palatalar mo'ljallangan?

- A. imtiyozga ega bo'lganlarga;
- B. harorati ko'tarilgan bemorlar uchun*
- C. parvarishga muhtojlarga;
- D. yotgan bemorlarga;
- E. og'ir bemorlar, qariyalarga.

658. Eng ko'p PP vitamini manbai bo'lgan o'simlik mahsulotlari:

- A. non, dukkaklilar, yormalar;*
- B. mevalar, sitrusli;
- C. sabzavotlar, poliz;
- D. dukkaklilar, sabzavotlar;
- E. donli.

659. Yaxshi o'zlashtiriladigan kaltsiyga boy bo'lgan mahsulotlar:

- A. donli mahsulotlar;
- B. dukkakli mahsulotlar;
- C. go'sht va go'sht mahsulotlari;
- D. baliq va baliq mahsulotlari;
- E. sut va sut mahsulotlari*

660. DPM loyihasining asosiy elementlarini ko'rsating:

- A. situatsion reja, shamollar guli;
- B. bosh reja, loyihali topshiriq;
- C. tushuntirish xati, situatsion va bosh reja, qavatlar chizmalari*
- D. ilova qilingan hujjat, tanlangan va ajratilgan yer hududiga dalolatnoma;
- E. hududni zonalashtirish rejasi;

661. Mahsulotlarni samentasiyalash tushunchasi:

- A. 2 valentli temir bilan boyitish, BFQ qo'shish*
- B. xavfli mahsulotlarni yo'qotish, oqilona ovqatlanish
- C. mahsulotlarni zararsizlantirish, antistrumin qo'shish
- D. mahsulotlarga yod preparatlari qo'shish, 3 valentli temirni kiritish
- E. yuqori kaloriyalı moddalar bilan boyitish, 60 mg temir kiritish

662. Samentatsiyalashda homiladorlar uchun temir preparatining haftalik dozasi:

- A. 120 mg*.
- B. 100 mg.
- C. 60 mg
- D. 150 mg.
- E. 200 mg.

663 Davolash-profilaktik muassasalarida suv iste'moli qiymatlarini belgilaydigan omillarni ko'rsating:

- A. DPM profili, xodimlarning soni;

- B. suv ta'minoti tizimi;
- C. kasalxona o'rnlari soni va DPM profili va xarakteri *
- D. suv ta'minoti manbasining xarakteri;
- E. DPM xarakteri (kasalxona, poliklinika).

664. Ekosistemani yaxshilash uchun atmosfera havosini muhofaza qilish bo'yicha chora-tadbirlar:

- A. ma'muriy, rejalashtiruvchi, texnologik, sanitar-texnik*
- B. ma'muriy soliqlar, yashil o'simliklar;
- C. texnologik, ma'muriy, san. oqartuv ishlar;
- D. san. oqartuv ishlar, ob'ektlarni pasportizatsiyalash, ma'muriy;
- E. ko'kalamzorlashtirish, suv bilan sug'orish, rejalashtiruvchi

665. Qachon balandlik kasalligi kelib chiqadi?

- A. atmosfera bosimi ko'tarilganda;
- B. balandlikdan tez tushganda;
- C. balandlikka tez ko'tarilganda*
- D. suv yuzasiga tez ko'tarilganda;
- E. past atmosfera bosimida.

666. Kasalxona xonalarini tabiiy yoritilishi holatini belgilovchi omillarni ayting:

- A. xonalarning orientatsiyasi, xonalar o'lchami;
- B. qurilish materiallari, binoning rangi;
- C. binoning rangi, jalyuzining mavjudligi;
- D. derazalarning o'lchami, xonaning shakli va o'lchami.
- E. orientatsiya, binolarning balandligi va ular orasidagi masofa, derazalarning o'lchami va shakli, palataning chuqurligi*

667. Sutning solishtirma og'irligining oshishi nimani bildiradi:

- A. suv qo'shilgan;
- B. ichimlik sodasi qo'shilgan;
- C. yog'i olingan*
- D. kraxmal qo'shilgan;
- E. sut qalbakilashtirilgan.

668. Saplementatsiyada temirni yaxshi o'zlashtirish uchun qo'llanadi:

- A. organik kislotalar tutuvchi mahsulotlar*
- B. 3 valentli temir tutgan preparatlar;
- C. anorganik kislotalar;
- D. vitamin tutuvchi mahsulotlar;
- E. oqsilga boy mahsulotlar;

669. Kasalxona uchastkasida zonalarga ajratilishini ayting.

- A. qurilish zonasi, yashil zonasi
- B. ma'muriy-xo'jalik zonasi, qozonxona, ovqatxona
- C. davolash binolari zonasi, xo'jalik zona, yashil zona, patomorfologiya*
- D. qabul bo'limi, poliklinika bo'limi
- E. kixona, sterilizatsiya, yashil zona va qurilish zonasi

670. Qaysi gelmintozlar insonga cho'chqa go'shti orqali yuqishi mumkin?

- A. tenioz (finnoz)*
- B. opistorxoz;
- C. exinokokkoz;
- D. difillobotrioz;
- E. lyamblioz.

671. Oshxona ishchilarining qo'llaridagi yuqumli yaralari qanday ovqatdan zaharlanishlarni keltirib chiqaradi?

- A. toksikoinfektsiya –Cl perfringens qo'zg'atuvchi;
- B. salmonellez;
- C. stafilokokli intoksikatsiya*;
- D. botulizm;
- E. mikotoksikoz.

672. Bolalar va o'smirlar gigienasi fanining boshqa gigienik fanlardan farqi nimada?

- A. turli yosh-jins guruhlariga ko'ra anatom-fiziologik xususiyatlarni hisobga olgan holda gigienik me'yor va reglamentlarni ishlab chiqish*
- B. bu bo'lim aniq vazifalar bilan tavsiflanadi
- C. bolalar va o'smirlarning yashash sharoitlarini yaxshilash bo'yicha sanitar-gigienik tadbirlar kompleksini qo'llash bilan
- D. bolalar va o'smirlarning pubertat rivojlanish davrini hisobga olish
- E. ularni gigienik me'yorlashtirganda ijtimoiy omillarning yetakchi o'rindaligi

673. Bolalar va o'smirlarning salomatlik holati va jismoniy rivojlanishini kim tomonidan nazorat qilinadi

- A. maktab, maktabgacha tarbiya, ota-onalar
- B. poliklinika, o'smirlar kabinetlari, maktab, DSENM vrachlari*
- C. epidemiologlar, jismoniy tarbiya dispanserlari va bolalar poliklinikalari vrachlari
- D. maktab va sanepidstantsiya
- E. bolalar poliklinikalari, maktablar, ota-onalar

674. Qaysi holatda bolalarni tibbiy ko'riklardan o'tkazish vaqti noto'g'ri ko'rsatilgan

- A. 1 oylikkacha- haftada 1 marta
- B. 1 oylikdan 1 yoshgacha yejemesyachno- har oyda
- C. 1-3 yoshda-chorakda 2 marta*
- D. 3-7 yoshda- yilda 2 marta
- E. maktab yoshida- yilda 1 marta

675. Yoshga oid davrlarga bo'lish nimaga asoslangan?

- A. bolalar va o'smirlarning kalendar yoshiga
- B. bolalar va o'smirlarning kasallanishida yoshga oid o'ziga xosligiga
- C. o'suvchi organizmda biokimyoviy jarayonlarning o'ziga xosligini hisobga olish
- D. bolalar va o'smirlarning yoshga oid anatomo-fiziologik xususiyatlariga*
- E. eng ko'p tarqalgan patologiyalarni hisobga olishda

676. Qaysi holatda yoshga oid davrlar noto'g'ri ko'rsatilgan

- A. Birinchi bolalik - 3-7 yosh
- B. Erta bolalik- 3-3 yoshda
- C. Ko'krak yoshi davri 10 kundan 1 yoshgacha
- D. chaqaloqlik davri 1-10 kungacha
- E. O'smirlik davri 8-12 yosh*

677. Yangi tug'ilgan chaqaloqlarning yuqori darajada kasallanishi va o'lim holatlari nima bilan bog'liq, asosiy omillar

- A. organizmning funktsional va morfologik jihatdan to'liq rivojlanmaganligi*
- B. organizmning adaptatsiya davrida zaiflashishi
- C. immun tizimining yo'qligi
- D. mikroiklimning nomuvofiq sharoitlari bilan bog'liq
- E. tarbiyalash sharoitlarining gigienik talablariga rioya qilmasligi

678. Yangi tug'ilgan chaqaloqlarning yuqori darajada kasallanishi va o'lim holatlarini oldini olishda tadbirlarning qaysi biri eng muhim hisoblanadi?

- A. bolaning ratsional emizish va unda surunkali kasalliklarning bo'lmasligi
- B. tibbiy xodimlar va ona tomonidan shaxsiy gigiena qoidalariga rioya qilish, aseptik parvarish sharoitlari, muvofiq mikroiklim, ratsional ovqatlanirish va kiyintirish*
- C. bola organizmini chiniqtirish, emizishning ratsional tartibi, toza havo, qo'shimcha ovqatning o'z vaqtida berilishi va yiringli kasalliklarni davolash
- D. chaqaloqlarning immunizatsiyasi
- E. Ona va bola kasalliklarining o'z vaqtida davolash

679. Avvalgi avlodga nisbatan hozirgi zamon avlodining jismoniy rivojlanish ko'rsatkichlarini yaxshilanishiga nima deyiladi?

- A. rivojlanishni stimulyatsiyasi
- B. adaptatsiya
- C. akseleratsiya*

- D. akkomodatsiya
- E. akklimatizatsiya

680. Akseleratsiya bilan bog'liq gigienik muammolar

- A. seksual tarbiyaning zarurligi
- B. xonalar mikroiqlimining gigienik reglamentlarini o'zgarishi
- C. maktab dasturini o'zgarishi, mehnatga o'rgatish jarayoni jadalligining oshishi
- D. jismoniy rivojlanishning nazoratini takomillashtirish, yuklamalar reglamentini, kiyim-bosh, oyoq kiyim, mebel standartlarini, seksual tarbiyani qayta ko'rib chiqish*
- E. ekologik tarbiyaning zarurligi

681. Maktab o'quvchilarini salomatligi va jismoniy tarbiy guruhlarini nechtaga bo'lish kerak?

- A. 5ta salomatlik guruhi va 2ta jismoniy tarbiya guruhi
- B. 3ta salomatlik guruhi va 3ta jismoniy tarbiya guruhi
- C. 3ta salomatlik guruhi va 2ta jismoniy tarbiya guruhi
- D. 3ta salomatlik guruhi va 5ta jismoniy tarbiya guruhi
- E. 5ta salomatlik guruhi va 3ta jismoniy tarbiya guruhi *

682. Keltirilgan vazifalarning qaysi biri maktab vrachining vazifasiga kirmaydi

- A. kamerali dezinfektsiya o'tkazish*
- B. Bolalarning salomatligini nazorat qilish
- C. Sog'lomlashtirish tadbirlarini rejalashtirish va amalga oshirish
- D. Rejali emlash
- E. sanitar-oqartuv ishlari

683. Maktab vrachining sanitar-oqartuv ishining asosiy yo'nalishini ayting

- A. Ma'ruzalar o'qish
- B. O'quvchilarni gigienik tarbiyalash*
- C. Ota-onalar o'rtasida sanitar-oqartuv ishlari
- D. maktab bitiruvchilari o'rtasida kasbiy yo'naltirish
- E. O'qituvchilarni gigienik o'qitish

684. O'zbekistonda bolalar va o'smirlar o'rtasida qaysi kasalliklar eng ko'p uchraydi

- A. Alimantar taqchillik kasalliklari
- B. Yaqinlan ko'rish, kifoz, skolioz
- C. Yuqumli kasalliklar*
- D. nasliy kasalliklar
- E. Endemik kasalliklar

685. O'zbekiston bolalari o'rtasida yuqumli kasalliklarning ko'tarilishi nima bilan bog'liq, asosiy sababi

- A. Katta yoshdagi aholining sanitar madaniyatining past darajada ekanligi
- B. tibbiy bilimlar va gigienik ko'nikmalarning yo'qligi
- C. yuqumli kasalliklar kasalxonalarining sonining kamligi
- D. aholi yashash punktlarining kommunal obodonlashtirilganligining past darajada ekanligi*
- E. respublikada iqlimining o'ziga xosligi

686. Katta maktab yoshidagi o'quvchilarning miopiya va qad-qomatning buzilish holatlarining o'sishini nima bilan tushuntiriladi

- A. o'quvchilarining salomatlik holati va jismoniy rivojlanishi ustidan nazoratning yetarli emasligi
- B. korrektsiyalovchi sog'lomlashtiruvchi tadbirlarning o'tkazilmasligi
- C. nasliy omillar ta'siri bo'ladi
- D. bu akseleratsiyaning bir ko'rinishi
- E. o'qitish va tarbiyalash sharoitlari gigienik talablarga javob bermaydi*

687. Ko'rsatilganlarning qaysi biri jismoniy rivojlanishning somatoskopik belgilariga kiradi

- A. skelet holati, doimiy tishlar soni, ikkilamchi jinsiy belgilarning rivojlanishi*
- B. bo'y, vazn, ko'krak qafasi aylanasi
- C. O'TS va hayotiy kuchi
- D. ko'krak qafasi aylanasi, ikkilamchi jinsiy belgilarning rivojlanishi, O'TS
- E. ko'krak qafasi aylanasi, mushaklar kuchi, jinsiy rivojlanish

688. Ko'rsatilganlarning qaysi biri rivojlanishning somatometrik belgilarga kiradi?

- A. skelet holati, ikkilamchi jinsiy belgilarning rivojlanishi
- B. bo'y, vazn, ko'krak qafasi aylanasi *
- C. O'TS, arterial bosim qiymati
- D. O'TS va ko'krak qafasi aylanasi
- E. mushaklar kuchi va ikkilamchi jinsiy belgilarning rivojlanishi

689. Keltirilganlarning qaysi biri jismoniy rivojlanishning fiziometrik ko'rsatkichlarga kiradi

- A. bo'y, vazn, ko'krak qafasi aylanasi
- B. skelet holati, ko'krak qafasi aylanasi va O'TS
- C. O'TS va mushak kuchi*
- D. doimiy tishlar soni, skelet va mushaklar holati
- E. ko'krak qafasi aylanasi, mushaklar kuchi, jinsiy yetilish darajasi

690. Fiziometrik ko'rsatkichlarni o'lchash uchun qaysi asboblarning va jihozlarning zarur?

- A. dinamometr, lyuksmetr
- B. spirometr, tibbiy tarozi
- C. rostomer va spirometr
- D. dinamometr, spirometr*
- E. psixrometr va lyuksmetr

691. Jismoniy rivojlanishning somatometrik ko'rsatkichlarni aniqlash uchun nimalar kerak

- A. rostomer, tibbiy tarozi, spirometr
- B. tibbiy tarozi, dinamometr, spirometr
- C. lenta santimetrli, dinamometr, spirometr
- D. dinamometr, psixrometr, lyo'qsmetr
- E. bo'yo'lchagich, tibbiy tarozi va lenta santimetrli*

692. Somatoskopik rivojlanish ko'rsatkichlarini aniqlash uchun qaysi asboblarning zarur

- A. hech qanday*
- B. dinamometr
- C. tibbiy tarozi
- D. bo'yo'lchagich
- E. spirometr

693. Bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanishini shaxsiy tarzda baholash usullarini ayting

- A. dispanser, statistik va antropometrik usullar
- B. regressiya shkalasi, kompleks sxema bo'yicha, sentil*
- C. sigmali og'ish usuli, regressiya shkalasi, antropometrik ma'lumotlar bo'yicha
- D. fiziologik va statistik usullar
- E. regressiya shkalasi bo'yicha, dispanser va anketa usuli

694. Faqat somatometrik ko'rsatkichlar qaysi usullarning yordamida baholanadi

- A. sigmali og'ish usuli va kompleks sxema
- B. regressiya shkalasi va kompleksnaya sxema
- C. sigmali og'ish usuli va regressiya shkalasi *
- D. kompleks sxema va anketa usuli
- E. dispanser va fiziologik usul

695. Nima uchun regressiya shkalasi sigmali og'ish usulidan afzal hisoblanadi

- A. jismoniy rivojlanishning barcha ko'rsatkichlari baholanadi
- B. usul juda oddiy va ishonchli
- C. eng aniq usul
- D. bo'yni KQA, vazn bilan bog'liqligi baholanadi*
- E. eng tushunarli usul

696. Qaysi keltirilgan jismoniy rivojlanishning ketma-ketliklari regressiya shkalasi bo'yicha baholashga kirmaydi

- A. berilgan bo'yda vazn va ko'krak qafasi aylanasi qiymatini topish
- B. bo'y qaysi guruhga kirishi aniqlanadi
- C. vazn va KQA uchun sigma qiymati aniqlanadi
- D. jismoniy rivojlanish baholanadi
- E. jismoniy rivojlanish profili chiziladi*

2 JAVOBLI TESTLAR

1. Atrof muhitning 2 ta kimyoviy omillarini ayting:

- A. suv
- B. ksenobiotiklar*
- C. changlanganlik*
- D. ionlantiruvchi nurlanishlar

2. Atrof muhitning 2 ta biologik omillarini ayting:

- A. gelmint tuxumlari*
- B. changlanganlik
- C. makroorganizmlarning faoliyati mahsulotlari
- D. zamburug'lar*

3. Yetarlicha ovqatlanmaslik bilan bog'liq bo'lgan 2 kasallikka misol keltiring:

- A. gipotrofiya*
- B. alimentar semizlik
- C. alimentar-toksik aleykiya
- D. gipo- va avitaminozlar*

3. SanQvaM 0007-20 ko'ra ovqatlanishning fiziologik me'yorlari aholining qaysi 2 guruhi uchun ishlab chiqilgan:

- A. homilador va emizikli ayollar*
- B. ishlab chiqarish korxonalarining ishchilari
- C. sportchilar
- D. bolalar va o'smirlar*

4. Rafinadlashtirilgan paxta yog'i nima va uning kamchiligi nimadan iborat:

- A. rafinadlashtirilgan yog' – gazlamali filtrlardan filtrlangan o'simlik yog'idir
- B. rafinadlashtirilgan yog' – bu qizdirish orqali yog'ni gossipoldan tozalashdir*
- C. kamchiligi – qizdirish natijasida fosfolipidlarning yemirilishi*
- D. kamchiligi – gossipol hidining borligi

5. 2 tadan kam bo'lmagan O'TYoK manbalarini ayting:

- A. margarin
- B. kombilyard
- C. sut yog'i*
- D. paxta yog'i*

6. O'zbekiston hududida uchraydigan zaharli qo'ziqorinning 2 turini aytib bering:

- A. oq muxomor*
- B. strochok*
- C. sarg'ayuvchi shampinon
- D. oq poganka

7. Sifatli mahsulot nima:

- A. hid va qo'shimcha ta'mning yo'qligi
- B. yaxshi organoleptik xususiyatlar*
- C. yaxshi tashqi ko'rinish
- D. zaharli kimyoviy aralashmalarning yo'qligi*

8. DPM bemorlarning ovqatlantirish sifatiga javobgar 2 shaxsni ayting :

- A. katta hamshira
- B. palata shifokori
- C. bosh shifokor*
- D. dieta shifokori*

9. Katta yoshdagi odamning ovqat ratsionidagi oqsil miqdori 150 g bo'lsa, uning ovqatlanishini adekvat deb hisoblasa bo'ladimi:

- A. katta yoshdagi odamning oqsilga bo'lgan ehtiyoji 1 kg vaznga 1,5 g tashkil etadi*
- B. katta yoshdagi odamning oqsilga bo'lgan ehtiyoji 1 kg vaznga 2,5-3,0 g
- C. oqsilga bo'lgan ehtiyoj 90 -100 g ortmasligi kerak
- D. agar odam ortiqcha vaznga ega bo'lmasa, oqsilga bo'lgan ehtiyoj 120 g oshmasligi kerak*

10. Nesterov namunasini qo'yishning 2 to'g'ri ketma-ketligini ayting:

- A. 3 daqiqaga bilak yuzasida manfiy bosim hosil qilish*
- B. tekshirish uchun qon olish
- C. tajriba va nazorat tajribasini o'tkazish
- D. petixiyalar soniga qarab organizmning vitamin C bilan ta'minlanganligini baholash*

11. B guruh vitaminlarni tutuvchi mahsulotlar:

- A. no'hot
- B. jigar*
- C. don mahsulotlari*
- D. bargli sabzavotlar

12. Qaysi 2 guruhdagi zaharlanishlar bakterial zaharlanishlarga kiradi:

- A. toksikoinfektsiyalar*
- B. aflotoksikozlar
- C. suv nitratli metgemoglobinemiya
- D. ovqat intoksikatsiyalari*

13. Go'shtli filtratga Nessler reaktivi qo'shilganda to'q sariq loyqaning hosil bo'lishi nimadan dalolat beradi:

- A. vodorod sulfidning bor bo'lishi
- B. go'shtda ammiakning ko'p miqdorda bo'lishi*
- C. go'shtda mikroorganizmlarning bo'lishi
- D. go'shtdagi oqsillarning parchalanish jarayoni boshlangan*

14. Tunuka konserva bankalaridagi chin bombajning sabablarini aytib bering:

- A. kimyoviy chirish*
- B. fizikaviy chirish
- C. mikroblarning ko'payishi*
- D. bankaning to'ldirib yuborilishi

15. DPM bo'lgan gigienik talablarni reglamentlovchi hujjat nomi va raqamini ko'rsating:

- A. SanQvaM 0020-22*
- B. SanQvaM 0292-11
- C. davolash muassasalarini loyihalashtirish, qurish va ekspluatatsiya qilishning sanitar qoida va me'yorlari*
- D. DPM sanitar-epidemiya qarshi tartibning bajarilishi bo'yicha sanitar qoida va me'yorlari

16. Aholi yashash punktida DPM joylashtirishdagi 2 asosiy shartni ko'rsating:

- A. atmosferaning ifloslanganligining DPM mumkin bo'lgan ta'siri
- B. aholi yashash punktiga nisbatan shamol esadigan tarafga *
- C. shovqin va havoni ifloslantiruvchi manbalardan yaqinligi
- D. qulay yer uchastkasi*

17. DPM qurilish tizimidagi 2 ta asosiy turni ayting

- A. shaxsiy loyihalar bo'yicha
- B. markazlashgan*
- C. namunaviy loyihalar bo'yicha
- D. markazlashmagan*

18. Jarrohlik bo'limning operatsiya bloki qanday 2ta qismga ajratilishi kerak:

- A. aseptik*
- B. antiseptik
- C. septik*
- D. iflos

19. Gigienik ahamiyatga ega bo'lgan havo muhitining biologik omillarini ayting:

- A. makroorganizmlar
- B. mikroorganizmlar*
- C. mikroorganizmlarning hayot faoliyati mahsulotlari*
- D. makroorganizmlarning hayot faoliyati mahsulotlari

20. Xona havosining namligini aniqlashning 2ta to'g'ri ketma-ketligini ko'rsating:

- A. ushbu haroratda nisbiy namlikni hisoblash
- B. asbobning ko'rsatkichi va xarakat tezligi bo'yicha mutloq namlik ko'rsatkichini hisoblash
- C. psixrometrning ho'l termometr rezervuarini ho'llash, ventilyatorni burash*
- D. 5-8 daqiqadan so'ng quruq va ho'l termometr ko'rsatkichlarini olish*

21. Assman psixrometridan foydalanilganda havoning namligini hisoblashdagi 2 ta formulani ko'rsating:

- A. mutloq namlik $K = F - 0,1(tq. - tho'l) V / 760 \text{ g/m}^3$
- B. mutloq namlik $K = F - 0,5(tq. - tho'l) V / 755 \text{ g/m}^3$ *
- C. nisbiy namlik $= K * 100\% / F$ *
- D. nisbiy namlik $= K / F / 100\%$.

22. Havo harakatining 2 tavsifi va uning gigienik ahamiyatiga misollar keltiring:

- A. havoning harakat tezligi – mikroiklim ko'rsatkichlarini ta'minlaydi
- B. havo harakatining yo'nalishi – meteo sharoitlarni nazorat qilishda hisobga olinadi
- C. havoning harakat tezligi – xonadagi havo almashinuvini ta'minlaydi*
- D. havo harakatining yo'nalishi - ob'ektlarni joylashtirishda hisobga olinadi*

23. Shamollar guli nima va uning amaliyotda qo'llanishi:

- A. shamollar guli – bu aholi yashash punktida hukmron shamol yo'nalishini hisobga olib ob'ektlarni joylashtirish
- B. shamollar guli – aholi yashash punktida hukmron shamollar yo'nalishining dunyo tomonlari bo'yicha grafik tarzidagi ifodasi *
- C. shamollar gulidan binolarni maqsadga muvofiq to'g'ri joylashtirishda foydalaniladi
- D. aholi yashash punktlar va boshqa turdagi ob'ektlarni rejalashtirishda shamollar gulidan foydalaniladi*

24. Katatermometrdan foydalanilganda havoning harakat tezligini hisoblashdagi 2ta formulani ko'rsating:

- A. $N = F / t_{\text{sek}} \text{ mkal:kv.sm./sek}$ *
- B. $N = V / t_{\text{sek}} \text{ mkal:kv.sm./sek}$
- C. $V = ((N / Q - 0,2) / 0,4)^2 \text{ m/sek}$ *
- D. $V = ((N / V - 0,2) / 0,4)^2 \text{ m/sek}$

25. Xona uchun talab etiladigan havo almashinish karraligini aniqlash uchun zarur bo'lgan ko'rsatkichlar qaysi:

- A. shamollatish tuynugining maydoni
- B. 1 ta odam uchun bir soatga kerak bo'lgan toza havo miqdori*
- C. xonadagi havoning tezligi
- D. xonadagi odamlar soni*

26. Bizning iqlim sharoitlarda kasalxona xonalarining orientatsiyasini g'arbiy tarafga qaratish unchalik maqbul emasligini ko'rsatuvchi 2 ta sababni ayting:

- A. kunning ikkinchi yarimida xonalar qizib ketadi*
- B. kun davomida xonalar qizib ketadi
- C. qo'shimcha quyoshdan himoya qilish moslamalarini qurish talab etiladi*
- D. barcha xonalardan foydalanish noqulay

27. Kasalxona havosining tozaligini belgilovchi 2 asosiy ko'rsatkich:

- A. 1m^3 havodagi mikroorganizmlar soni*
- B. karbonat angidrid gazining konsentratsiyasi*
- C. uglerod oksidining konsentratsiyasi
- D. patogen mikroorganizmlar miqdori

28. Kasalxonaning qaysi bo'limlarida havoning bakteriologik ifloslanganligini nazorat qilish muhimroq hisoblanadi:

- A. ginekologik
- B. jarrohlik*
- C. stomatologik
- D. tug'ruqxonalar*

29. Bakterial ifloslanishning qaysi 2 ko'rsatkichida turar joylardagi xona havosi toza hisoblanadi:

- A. yozda - 2500 gacha*
- B. qishda - 1500gacha*
- C. yozda – 4500 gacha
- D. qishda – 1500 gacha

30. Ultrabinafsha nurlarining 2 biologik samarasini aytib bering:

- A. ruhiy-emotsional ta'sir
- B. eritema-qoraytiruvchi ta'siri*
- C. antiraxitik ta'sir*
- D. ruhiy-fiziologik ta'sir

31. Infraqizil radiatsiyaning jadalligini o'lchash mumkin 2 usulni ayting:

- A. Galanin shkalasi bo'yicha*
- B. aktinometriya*
- C. Shaxbazyan shkalasi bo'yicha
- D. spektrometriya

32. O'zR hududidagi 2 guruhini ayting va misollar keltiring:

- A. yuzaki suv manbalari – verxovodka, ko'l, buloqlar
- B. er osti suv manbalari - artezian, sizot suvlari*
- C. er osti suv manbalari – buloqlar, artezian suvlari, kanallar
- D. ochiq suv manbalari – daryolar, ko'llar, suvomborxonalari, kanallar*

33. Suv iste'molining gigienik me'yorlarini belgilovchi 2 omilni ko'rsating:

- A. aholi yashash punktlarining kommunal obodonlashtirilganlik darajasi*
- B. ob'ektlarning vazifasi*
- C. aholi yashash punktlaridagi aholining soni
- D. ishlab chiqarish ob'ektlarning chiqindilari xarakteri

34. Davlat standarti 950-2011 bo'yicha ta'm va hidning me'yorlarini ko'rsating:

- A. 1 ball*
- B. 2 ball*
- C. 3 ball
- D. 4 ball

35. Ichimlik suv uchun talab etiladigan ranglilik va tiniqlikning me'yorlarini ayting:

- A. rangliligi – 30 gradus
- B. rangliligi – 20 gradus*
- C. rangliligi – 10 %
- D. tiniqligi – 30 sm*

36. Ichimlik suvi uchun bakteriologik ko'rsatkichlarning talab etiladigan darajalarini ko'rsating:

- A. koli-titr – 100 kam emas
- B. koli-indeks – 3 ko'p emas*
- C. gelmint tuxumlari – 5 ko'p emas
- D. umumiy mikroblar soni - 100 ko'p emas*

37. Davlat standarti 950-2011 muvofiq ichimlik suvining tuzli tarkibi va mikroelementlar bo'yicha 2 to'g'ri ko'rsatkichlarni keltiring:

- A. ftor – 0,7 mg/l*
- B. yod – 0,5 mg/l
- C. nitratlar - 45 mg/l gacha*
- D. nitritlar – 50 mg/l gacha

38. Ichimlik suvining sifatini yaxshilashda qo'llaniladigan 2 asosiy usulni sanab bering:

- A. degazatsiya
- B. dezaktivatsiya
- C. tiniqlashtirish*
- D. zararsizlantirish*

39. Ichimlik suvining sifatini yaxshilashda qo'llaniladigan usullarning mohiyatini aytib bering:

- A. tiniqlashtirish – muallaq zarrachalardan holi qilish*
- B. yumshatish – xloridlar va sulfatlarni yo'qotish
- C. chuchuklashtirish – muallaq moddalardan holi qilish
- D. zararsizlantirish – mikroorganizmlardan holi qilish*

40. Suvni zararsizlantirishning 2 asosiy usullarini ayting:

- A. biologik usul
- B. fiziologik usul
- C. fizikaviy usul*
- D. kimyoviy usul*

41. Suvni fizikaviy usulda zararsizlantirishning 2 usulini ayting:

- A. qaynatish*
- B. ozonlash
- C. tindirish
- D. ultrabinafsha nurlar bilan nurlantirish*

42. Suvni kimyoviy usulda zararsizlantirishning 2 asosiy usulini ayting:

- A. xlorlash*
- B. ftorlash
- C. ozonlash*
- D. ultrabinafsha nurlar bilan ishlov berish

43. Suvni xlorlashdagi xlorning normal dozalarini ko'rsating:

- A. 1 lirt suvga 1 mg faol xlor*
- B. 1 litr suvga 3 mg faol xlor*
- C. 1 litr suvga 0,3 mg faol xlor
- D. 1 litr suvga 0,5 mg faol xlor

44. Suvni superxlorlashdagi xlor dozasini ko'rsating:

- A. 1 litr suvga 10 mg faol xlor
- B. 1 litr suvga 3 mg faol xlor
- C. 1 litr suvga 30 mg faol xlor*
- D. 1 litr suvga 50 mg faol xlor*

45. Bolalarni gigienik tarbiyalashning nima asosiy negizlari bo'la olmaydi:

- A. bolalar kontingentini hisobga olish*
- B. ma'lumot ko'rgazmali bo'lishi
- C. ma'lumot yetarli bo'lishi
- D. ma'lumotning kreativligi*

46. Bolalar va o'smirlarni yoshga doir bo'lishning asoslarini ayting:

- A. organizmning anatomo-fiziologik xususiyatlari*
- B. bolalarning yoshi*
- C. bolalarning salomatligi
- D. bolalarning jismoniy rivojlanishi

47. O'g'il bolalar va qizlarning jinsiy rivojlanishi darajasini baholash formulasini ko'rsating:

- A. o'g'il bolalar: R_o, Ax_o, Ma_2
- B. o'g'il bolalar: R_1, Ax_1 *
- C. qizlar: R_2, Ax_1, Ma_1 *
- D. qizlar: R_1, Ax_2 V

48. Bolalar jismoniy rivojlanishida qaysi usullar bo'yicha baholashda faqat somatometrik ko'rsatkichlardan foydalaniladi:

- A. sigmali og'ish usuli*
- B. regresiya shkalasi usuli*
- C. sigmali og'ish va kompleks sxema usullari
- D. regresiya shkalasi va kompleks sxema usullari

49. Regressiya shkalasi usulining sigmali og'ish usulidan 2 ta afzalligini ayting:

- A. bo'yga nisbatan tana vazni va ko'krak qafasi aylanasi baholanadi*
- B. barcha ko'rsatkichlar alohida-alohida o'rganiladi
- C. jismoniy rivojlanishni baholashda grafik usuldan foydalanish uni ko'rgazmali bo'lishini ta'minlaydi
- D. jismoniy rivojlanishni grafik tarzda ifodalashning hojati yo'q*

50. Bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanishini kompleks sxema bo'yicha baholashning 2 bosqichini ko'rsating:

- A. barcha tekshirilayotgan ko'rsatkichlar bo'yicha standartlardagi sigmali og'ish ko'rsatkichlarini aniqlash
- B. biologik rivojlanish darajasini sigmali og'ish va jismoniy rivojlanishni profil bo'yicha bahaolash
- C. biologik rivojlanish darajasini fiziometrik va somatoskopik ko'rsatkichlar bo'yicha baholash *
- D. morfofunktsional rivojlanish darajasini regresiya shkalasi bo'yicha baholash *

51. Maktab uchastkasida ko'kalamzorlashtirish zonasi qanday 2 xil foizda bo'lishi mumkin:

- A. 30%
- B. 40%
- C. 50%*
- D. 60%*

52. Maktab uchastkasida qurilish zonasi qanday 2 xil foizda bo'lishi kerak

- A. 12%*
- B. 15%*
- C. 18%
- D. 20%

53. O'quvchilarning eng past ish qobiliyati haftaning qaysi 2 kunlarida kuzatiladi:

- A. dushanba*
- B. seshanba
- C. payshanba
- D. shanba*

54. Tibbiy sanitariya qismiga 2 to'g'ri tushuncha bering (TSQ):

- A. tuman aholisiga tibbiy yordam ko'rsatadigan tibbiy-profilaktik muassasa
- B. korxonada davolash-profilaktik ishlarini olib borishga mo'ljallangan tibbiy-profilaktik muassasa*
- C. yo'llanmalar bo'yicha korxona ishchilariga va aholiga tibbiy xizmat ko'rsatuvchi tibbiy-profilaktik muassasa*
- D. sanoat korxonalari ishchilariga xizmat ko'rsatishga mo'ljallangan ko'p profilli kasalxona

55. Zararli ishlab chiqarishda ishlovchilarni tibbiy ko'rikdan o'tkazishning 2 turini ko'rsating:

- A. dastlabki tibbiy ko'rik*
- B. joriy tibbiy ko'rik
- C. davriy tibbiy ko'rik*
- D. rejali

56. Qaysi 2 xil shovqin yuqori chastotali hisoblanadi

- A. 700 gts.
- B. 800 gts.
- C. 900 gts.*
- D. 1000 gts.*

57. Shovqinning eshitish va og'riq bo'sag'alarini ko'rsating (dB):

- A. eshitish bo'sag'asi - 130 dB*
- B. eshitish bo'sag'asining chegaralari – 90 dB
- C. og'riq bo'sag'asi - 140 dB*
- D. og'riq bo'sag'asi – 100 dB

58. Organizmga shovqinning qanday ta'sirlarini bilasiz:

- A. kompleks
- B. spetsifik*
- C. shaxsiy tarzda
- D. nospetsifik*

59. Shovqinning organizmga 2ta spetsifik ta'siri nimada namoyon bo'ladi:

- A. dientsefal sindrom
- B. vazomotor o'zgarishlar
- C. kasbiy karlik*
- D. koxlear nevrir*

60. Qanday 2 sharoitlarda insonga umumiy tebranish ta'sir etadi:

- A. pianino chalganda
- B. transportda yurganda*
- C. vibromaydonda ishlaganda*
- D. vibrotezlatgichlarda ishlaganda

61. Qaysi 2 sharoitlarda insonga mahalliy tebranish ta'sir etadi:

- A. bolg'a bilan ishlaganda *
- B. sigirni qo'lda sog'ishda
- C. skripka chalganda
- D. elektrodrel bilan ishlaganda*

62. Shovqin va tebranishni aniqlashda qo'llaniladigan 2 xildagi asboblarni ayting:

- A. IZV
- B. IShV*
- C. BYeRUSHI
- D. VShV*

63. Changning hosil bo'lishiga ko'ra 2 javobni bering:

- A. kondensatsiya*
- B. destrukturizatsiya
- C. rekombinatsiya
- D. dezintegratsiya*

64. Kichik dispers changlarning 2 o'lchamlarini ayting:

- A. 1 mkm*
- B. 3 mkm*
- C. 6 mkm
- D. 9 mkm

65. Chang bilan bog'liq bo'lgan patologiyalarning qaysi 2 xil guruhlarini farqlaysiz:

- A. kompleks
- B. aralash
- C. spetsifik*
- D. nospetsifik*

66. Havo tarkibidagi changning miqdorini aniqlashda qo'llaniladigan 2 usul:

- A. filtratsion
- B. sedimentatsion*
- C. kimyoviy
- D. tortish*

67. Qaysi 2 bosqich havodagi changlanganlikni aniqlashga kirmaydi:

- A. toza filtr vaznini aniqlash va uni allonjga o'rnatish
- B. reometr yordamida aspirator orqali havoni so'rish tezligini moslash
- C. aspiratorni zarur chang dispersligiga moslash*
- D. namuna olingandan so'ng havoning hajmini o'lchash va disperslikni hisoblash*

68. Ishchi zonasi havosi tarkibidagi kimyoviy moddalarning kontsentratsiyasini aniqlash uchun qo'llaniladigan 2 guruh tekshirishlarni ayting:

- A. statsionar kimyoviy usullar
- B. ekspress-usullar*
- C. laborator usullar*
- D. fizikaviy ekspress-usullar

69. Havo tarkibidagi zaharli moddalarni reaktiv qog'oz usulida aniqlash uchun nima zarurligini ko'rsating (2 javob):

- A. namuna olish moslamasi
- B. filtr qog'ozi*
- C. silfon
- D. yodli-mis pasta*

70. Korrekturali probalar yordamida MNS funktsional holatini aniqlovchi 2 ko'rsatkichni ayting:

- A. ishni bajarish tezligi*
- B. ishni bajarish sifati
- C. diqqat ko'rsatkichi*
- D. javob reaksiyasi vaqti

71. Ishlab chiqarishda qizdiruvchi mikroiklim ta'sirining oldini olishdagi 2ta asosiy profilaktik tadbirlarni aytib bering:

- A. qizdiruvchi jihozni izolyatsiya qilish*
- B. havo-beruvchi so'ruvchi ventilyatsiya *
- C. kollektorlarni o'rnatish
- D. ruhiy tinchlantiruvchi xonalardan foydalanish

72. Shovqin ta'sir etuvchi sharoitlarda ishlaganda qaysi shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish mumkin:

- A. zich maxsus karjoma
- B. berushilar*
- C. pnevmoniqoblar
- D. shlemofonlar*

73. O'tkir oldi tajribaning 2ta asosiy vazifasini ayting:

- A. toksiklik sinfini aniqlash
- B. moddaning kumulyativ xususiyatlarini aniqlash*
- C. spetsifik ta'sirini o'rganish
- D. zaharlanishning klinik ko'rinishini kuzatish*

74. Surunkali tajribaning 2 asosiy vazifasi bo'lib hisoblanadi:

- A. surunkali ta'sir bo'sag'asini aniqlash*
- B. kumulyativ xususiyatlarini aniqlash
- C. toksik ta'sirini aniqlash
- D. spetsifik ta'sir samarasini aniqlash*

75. Tuproqni laborator tekshirish uchun namuna olish maydoni va nuqtalar sonini to'g'ri ayting:

- A. maydon 10 m²
- B. maydon 25 m²*
- C. nuqtalar soni 2 ta
- D. nuqtalar soni 5 ta*

76. Shaxsiy gigienaning asosi bo'lib hisoblanadi (2ta javob):

- A. sanitar bilimdonlikning yuqoriligi*
- B. intellektning yuqori darajasi
- C. ijtimoiy moslashuvning yuqoriligi
- D. kundalik hayotda shaxs tomonidan gigienik me'yor va qoidalarining bajarilishi*

77. Uchastka terapevtiga bemor C- gipovitaminoziga doir klinik simptomlar borligi bilan shikoyat qilgan. Mazkur klinik holatni tasdiqlash uchun bemorni jarohatlanmaydigan qanday 2 ta usulda tekshirishni o'tkazish mumkin:

- A. siydikda C- vitaminining mg/soatlik ekskretsiyasini aniqlash*
- B. teri kapillyarlarining rezistentligini aniqlash*
- C. badan terisi haroratini aniqlash
- D. kapillyar spazmini aniqlash

78. Nukus shahridagi ikkita maktabda Nesterov namunasi asosida bolalardagi C- gipovitaminozning belgilarini aniqlash maqsadida tekshirish o'tkazilgan. Birinchi va ikkinchi bosqichli gipovitaminoz holati uchun xosil bo'ladigan petexiyalar soni qancha bo'lishi kerakligini ko'rsating:

- A. 30-60 ta petexiya*
- B. 10 tagacha petexiya
- C. 60 ta dan ko'p petexiya
- D. 10-30 ta petexiya*

79. Terapiya bo'limidagi bemorlar shifokorning kundalik ko'rigida "sifatsiz go'sht"dan tayyorlangan kotlet berilganligidan shikoyat qilaganlar. Qanday ikki usul bilan ovqatxonada go'shtning yangiligini tekshirish mumkin:

- A. qizdirilgan pichoq yordamida hidga ko'ra*
- B. faqat kimyoviy usulda
- C. lyugol eritmasi yordamida sifat reaksiyasi
- D. go'shtning konsistentsiyasi*

3 JAVOBLI TEST

1. Atrof muhit omillarning 3 ta asosiy guruhini aytib bering:

- A. fizikaviy omillar*
- B. kimyoviy omillar*
- C. psixologik
- D. biologik omillar*
- E. ijtimoiy
- F. gigiyenik

2. Atrof muhitning 3ta fizikaviy omillarini ayting:

- A. mikroiqlim*
- B. ksenobiotiklar
- C. shovqin*
- D. ultrtovush*
- E. gazlanganlik
- F. karbonat anhidrid

3. Ortiqcha ovqatlanish bilan bog'liq bo'lgan 3 kasallikni ayting:

- A. gipovitaminozlar
- B. ateroskleroz*
- C. ijtimoiy ahamiyatga molik kasalliklar
- D. qandli diabet*
- E. podagra*
- F. lepra

4. Yetarlicha ovqatlanmaslik bilan bog'liq bo'lgan 3 kasallikka misol keltiring:

- A. gipotrofiya*
- B. alimentar semizlik
- C. alimentar-toksik aleykiya
- D. gipo- va avitaminozlar*
- E. alimentar kaxeziya*
- F. podagra

5. Organizmning C vitamin bilan ta'minlanganligining 3 ta ko'rsatkichini ayting:

- A. glossit
- B. kunlik ovqat ratsionida C vitaminning borligi*
- C. gernalopiya
- D. teri kapillyarlarining rezistentligi*
- E. siydikda C vitaminning mg-soatlik ekskretsiyasi*
- F. teridagi toshmalarining borligi

6. Shaxsiy ovqatlanishning adekvatligini baholashning oxirgi 3 bosqichi nima hisoblanadi:

- A. amaldagi ovqatlanishdagi hisoblangan ko'rsatkichlarni oqilona ovqatlanishga bo'lgan gigiyenik talablar bilan taqqoslash*
- B. oqsil, yog', uglevodlarning nisbatini hisoblash
- C. ovqatlanishning adekvatligi va undagi kamchiliklar bo'yicha xulosa*
- D. ratsionning umumiy energetik qiymatini hisoblash
- E. ovqatlanishning sifatini yaxshilash bo'yicha tavsiyalar berish*
- F. ovqat ratsioniga o'zgarishlar kiritilmaydi

7. Agar ovqat ratsionida oqsil, yog', uglevodlar nisbati 1:1,6:3,1 bo'lsa, insonning ovqatlanish sifatiga 3 ta tavsif bering:

- A. ovqatlanish adekvat emas, muvozanatlashmagan*
- B. oqsillar ko'p
- C. yog'lar me'yorida ortiq*
- D. oqsillar tanqis
- E. uglevodlar tanqis*
- F. oqsillar 3 marta kam

8. Bemorning ovqatlanish sifatini 3 javobini ko'rsating, agar qish faslida ratsionning energetik qiymati quyidagicha taqsimlangan bo'lsa: nonushta - 10%, tushlik - 30%, kechki ovqat - 60% :

- A. ovqatlanish oqilona
- B. ovqatlanish oqilona emas*
- C. ovqat kaloriyasining foizlardagi taqsimoti gigiyenik talablarga mos keladi
- D. kechki ovqat ortiqcha*
- E. nonushtaning kaloriyasi yetarli emas*
- F. kaloriya ahamiyatga ega emas

9. Eng ko'p uchraydigan 3 gipovitaminozlarni aytib bering:

- A. gipovitamin C*
- B. gipovitamin B
- C. gipovitamin E
- D. gipovitamin D (1-2 yoshli bolalarda)*
- E. gipovitamin A*
- F. gipovitamin RR

10. Vitamin C ning 3 tadan kam bo'lmagan manbalarini ko'rsating:

- A. sabzavotlar*
- B. mevalar*
- C. don mahsulotlari
- D. dukkakli o'simliklar
- E. bargli sabzavotlar*
- F. non mahsulotlari

11. Vitamin C ning mg/soatlik ekskretsiyasini aniqlashning asosiy bosqichlarini ko'rsating:

- A. siydikning oxirgi portsiyasidan namuna olish, uning xajmini aniqlash
- B. ertalabki siydikdan namuna olish, uning xajmini aniqlash*
- C. C vitaminining mg/soatlik ekskretsiyasini bilvosita kalorimetrik usulda aniqlash
- D. tajriba va nazorat tajribasini o'tkazish*
- E. formula bo'yicha C vitaminining mg/soatlik ekskretsiyasini hisoblash va natijani baholash*
- F. siydikning portsiyasi hisobga olinmaydi

12. Provitamin A – karotin tutuvchi mahsulotlarni ko'rsating:

- A. qizil sabzi*
- B. sariq sabzi
- C. qizil qalampir*
- D. qovoq*
- E. baqlajon
- F. kartoshka

13. Ovqatdan zaharlanishlarning 3 asosiy guruhlarini ayting:

- A. mikrobg oid*
- B. mikrobg oid bo'lmagan*
- C. mikstlar
- D. kimyoviy tabiatli
- E. etiologiyasi aniqlanmagan*
- F. polietiologik tabiatli

14. Mikrobg oid ovqatdan zaharlanishlarga kiradi:

- A. virusli
- B. bakterial*
- C. sporali
- D. mikotoksikozlar*
- E. mikstlar*
- F. tabiati bo'yicha zaharli

15. Ovqatdan zaharlanishlarning eng ko'p tarqalgan shakli – toksikoinfektsiyalarning kelib chiqishidagi 3 omilni aytib bering:

- A. shifokor nazoratining etarli emasligi
- B. veterinariya nazoratining etarli emasligi*
- C. shaxsiy gigiyena qoidalariga rioya qilmaslik
- D. oziq-ovqat mahsulotlarini transportirovka, saqlash va qayta ishlov berishda gigiyenik talablarning bajarilmasligi*
- E. mahsulotlarning sotish muddatlariga rioya qilmaslik*
- F. mahsulotlarni etarli emasligi

16. Oziq-ovqat mahsulotlariga bo'lgan talablarni belgilovchi 3 xujjat nomini ko'rsating:

- A. Davlat standartlari – davlat sifat standartlari*
- B. SanQvaMlar – sanitar qoida va me'yorlar
- C. OSTlar - soha standartlari*
- D. TU – texnik sharoitlar*
- E. SSV buyruqlari
- F. axborot xatlari

17. Ovqat mahsulotlarining sifatiga shubha tug'lganda ularni ekspertiza qilishdagi asosiy 3 bosqichlarni aytib bering:

- A. mahsulotlarni joyida brakeraj qilish
- B. mahsulotlarga tegishli xujjatlar bilan tanishish*
- C. saqlash sharoitlarini tekshirish va baholash*
- D. ob'ektga shtraf sanksiyalarini qo'yish
- E. namunalarni laborator tekshirish*
- F. namunalarni joyida tekshirish

18. Sutning sifatini tavsiflovchi asosiy ko'rsatkichlarni ayting:

- A. ishqoriyligi
- B. kaloriyaligi
- C. konsistentsiyasi*
- D. solishtirma og'irligi*
- E. kimyoviy aralashmalar*
- F. rangi

19. Sutning kraxmal bilan qalbakilashtirilganligini aniqlashdagi 3 ta javobni ko'rsating:

- A. 5-7 ml sutni qaynatish, sovutish*
- B. sutni 60 gradusgacha qizdirish, sovutish
- C. 3-4 tomchi yodli eritma tomizish*
- D. baholash: ko'k rang kraxmal borligini ko'rsatadi*
- E. Tilmans bo'yog'ini qo'shish ko'k rang kraxmal borligini ko'rsatadi
- F. Nessler reaktivi tomizish

20. Agar laktodensimetr ko'rsatkichi 1,038, kislotaligi 24 gradus Turner bo'lsa, sutning sifatiga 3 xilda baho bering:

- A. sutning yog'i olingan*
- B. sut yangi emas*
- C. sut sifatli
- D. sut yog'lik
- E. sutni qaynatganda ivib qolishi mumkin*
- F. yangi sog'ilgan sut

21. Go'shtning sifatini tavsiflovchi asosiy 3 ko'rsatkichlarni ayting:

- A. rangi*
- B. ammiak*
- C. kimyoviy qo'shilmalarning borligi
- D. mexanik qo'shilmalarning borligi
- E. gelmintlarning borligi*
- F. ta'mi

22. Tunuka konserva bankalaridagi soxta bombajning 3 tasabablarini ayting:

- A. fizikaviy chirish
- B. sifatsiz mahsulot solingan
- C. bankning deformatsiyasi*
- D. bankning to'ldirib yuborilishi*
- E. bankalarni yaxdan tushirish*
- F. kimyoviy chirish

23. Konservani bankalarining ikkala tubining shishib qolgan bo'lsa, u konservani iste'mol qilish mumkinligi to'g'risida 3 ta asosli javob bering:

- A. chin bombaj*
- B. soxta bombaj
- C. iste'mol qilish mumkin emas*
- D. konservani yo'qotish kerak*
- E. chegaralangan holda iste'mol qilish mumkin
- F. bimalol iste'mol qilish mumkin

24. Davolovchi-himoyalovchi tartibning 3 asosiy elementini aytib bering:

- A. kasalxona shahar tashqarisida joylashishi
- B. kasalxonani sanitar obodonlashtirish*
- C. bemorlarni shaxsiy tarzda joylashtirish
- D. shaxsiy tartib*
- E. sifatli tashxis va davolash uchun sharoitlar*
- F. kasalxona tuman markazida joylashishi

25. SanQvaM 0292-11da rejalashtirish bo'yicha qanday 3 ta gigiyenik talablar ko'zda tutilgan:

- A. uchastka va hududga bo'lgan talablar*
- B. arxitektura-rejalashtirish echimiga bo'lgan talablar*
- C. bemorlarni joylashtirishga bo'lgan talablar
- D. san. uzellarga bo'lgan talablar

- E. xonaning ichki pardozi bo'lgan talablar*
- F. yo'laklarga bo'lgan talablar

26. DPMni jihozlash bo'yicha SanQvaM 0292-11 da qaysi 3 ta talablar keltirilgan:

- A. jihozlar va medikamentlarga bo'lgan talablar
- B. sanitar-texnik jihozlarga bo'lgan talablar*
- C. isitish va mikroiklimga bo'lgan gigiyenik talablar*
- D. xojatxonalar holatiga bo'lgan gigiyenik talablar
- E. yoritilganlikka bo'lgan talablar*
- F. yashil o'simliklarga bo'lgan talablar

27. Aholi yashash punktida DPM joylashtirishdagi 3 asosiy shartni ko'rsating:

- A. atmosferaning ifloslanganligining DPM mumkin bo'lgan ta'siri
- B. aholi yashash punktiga nisbatan shamol esadigan tarafga *
- C. shovqin va havoni ifloslantiruvchi manbalarga uzoqlashtirish*
- D. universal qurilish materiallaridan foydalanish
- E. qulay er uchastkasi*
- F. do'konlarning yaqinligi

28. Yuqumli kasalliklar kasalxonasining bo'limlarini rejalashtirish mumkin bo'lgan 3 turini ko'rsating:

- A. guruhli alohidalash printsipli*
- B. markazlashgan turda
- C. markazlashmagan turda
- D. aralash turda, guruhli alohidalash, bokslar*
- E. to'liq bokslashtirilgan bo'lim*
- F. blokli bo'lim

29. DPM sanitar obodonlashtirishning 3 xil asosiy elementlarini ko'rsating:

- A. oqilona rejalashtirish*
- B. obodonlashtirilgan hudud*
- C. yuqumli kasalliklar, bolalar va tug'ruq bo'limlari uchun alohida qabul bo'limlari
- D. vodoprovod, kanalizatsiya, issiq suv ta'minoti*
- E. oqilona ovqatlanish
- F. xo'jalik bo'limining yaqinligi

30. DPM qurilish tizimidagi uchta asosiy turni ayting

- A. shaxsiy loyihalar bo'yicha
- B. markazlashgan*
- C. namunaviy loyihalar bo'yicha
- D. markazlashmagan*
- E. aralash*
- F. blokli

31. Keltirilgan tadbirlardan qaysi 3 tasi DPM sanitar-epidemiya qarshi tartibning bajarilishiga qaratilgan:

- A. xonalarda oqilona mikroiklim*
- B. xonani oqilona shamollatish*
- C. tinchlik va bemorlarning tinchini saqlash
- D. xodimlar va bemorlarning shaxsiy gigiyenasi
- E. xonalarni muntazam sanitar ishlovdan o'tkazish*
- F. oqilona ovqatlanish

32. DPM loyihasining 3 asosiy elementlarini ayting

- A. ob'ektning umumiy tavsifi
- B. DPM joylashtirish rejasi
- C. tushuntirish xati*
- D. situatsion reja*
- E. bosh reja*
- F. chordoq rejasi

33. Kasalxona hududidagi 3ta zonalarini ayting:

- A. ko'kalamzorlashtirish zonasi*
- B. xo'jalik zonasi*
- C. sport zonasi
- D. davolash zonasi*
- E. ovqatxona zonasi
- F. apteka

34. Kasalxonaning situatsion rejasini baholayotganda qanday 3 muhim ma'lumotlar olish mumkin:

- A. kasalxona uchastkasini zonalarga ajratish

- B. kasalxonaning joylashish joyi*
- C. yo'llar va piyodalarning o'tish joylarining joylashishi
- D. DPM ga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan atmosferaning ifloslanishi*
- E. kirish yo'llarining mavjudligi*
- F. aptekaning mavjudligi

35. DPM loyihasining tushuntirish xatini tahlil qilganda keltirilgan ma'lumotlardan qaysi 3tasini olish mumkin:

- A. kasalxonaning sanitar obodonlashtirilganligi
- B. DPMning vazifasi va quvvati*
- C. shamol guli
- D. DPM tarkibi*
- E. foydalaniladigan qurilish materiallari*
- F. bo'limlar joylashishi

36. Bosh reja bo'yicha DPM ning baholanadigan 3 parametrlarni ayting:

- A. o'lchamlar, konfiguratsiya va hududning zonalarga ajratilishi*
- B. DPM qurish joyi
- C. ko'kalamzorlashtirish, qurilish maydoni, binolarning o'zaro joylashishi*
- D. DPMni sanitar obodonlashtirish
- E. DPM dagi binolar orasidagi masofa*
- F. tumanda joylashishi

37. Tug`ruqxonadagi 3ta asosiy bo'limni ayting:

- A. qabul*
- B. somatik
- C. yuqumli
- D. fiziologik*
- E. observatsion*
- F. fizioterapiya

38. Tug`ruqxonaning qabul bo'limida bo'lishi kerak bo'lgan 3ta xonani ayting:

- A. tug`uvchi ayollar palatasi
- B. filtr*
- C. ko'rik xona*
- D. tuqqan ayollar palatasi
- E. sanpropusknik*
- F. somatik palata

39. Tug`ruqxona bo'limidagi asosiy xonalarning 3 blokini ayting:

- A. tug`ishdan oldingi palatalar*
- B. tug`ish zali*
- C. operatsiya zali
- D. tug`ruqdan keyingi palatalar*
- E. manipulyatsiya xonasi
- F. bog`lov xonasi

40. Kasalxona ichi infeksiyalarining oldini olishdagi tadbirlarning 3 guruhini ayting:

- A. xodimlarga qaratilgan tadbirlar
- B. kasallik manbaiga qaratilgan tadbirlar*
- C. bemorlarga qaratilgan tadbirlar
- D. kasallikning yuqish yo'llarini uzish*
- E. bemorlar va tibbiy xodimlar organizmining rezistentligini oshirish*
- F. sanitar savodxonlikni oshirishga qaratilgan

41. Kasalxona ichi infeksiyalarining yuqish yo'llarining oldini olishni 3 ta chora tadbirlarni ayting:

- A. DPM ni oqilona rejalashtirish
- B. asboblar va materiallarni sterilizatsiya qilish*
- C. organism himoya funkciyasini oshirish*
- D. kommunal obodonlashrining yuqori darajasi
- E. xonalarni muntazam tozalash
- F. tashuvchilarni aniqlash, izolyatsiyalash, sanaciya*

42. Umumiy profildagi somatik kasalxonalar uchun qanday 3 xildagi qabulxonalar bo'lishi kerak:

- A. somatik bemorlarni qabul qilish uchun*
- B. stomatologik bemorlarni qabul qilish uchun
- C. yuqumli kasalliklar bilan og`rigan bemorlarni qabul qilish uchun*
- D. nevrologik bemorlarni qabul qilish uchun
- E. tug`ruq bo'limlarda*
- F. onkologik bemorlar uchun

43. Operatsiya xonasini rejalashtirish va jihozlashga qo'yiladigan 3ta asosiy gigiyenik talablarni ayting:
- A. katta maydon
 - B. yoritilganlik yetarli darajada*
 - C. narsa shimmaydigan ichki pardoz*
 - D. janubiy orientatsiya
 - E. samarali shamollatish*
 - F. sharqiy orientatsiya
44. Yuqumli kasalliklar shifoxonasi boks tarkibiga qanday 3 xil xonalar kiradi:
- A. tambur ichki kirish bilan
 - B. tambur tashqi kirish bilan*
 - C. koridorga chiqish uchun shlyuz*
 - D. veranda
 - E. palata*
 - F. koridor
45. Yarim boks tarkibiga kiruvchi 3 xonalarni ko'rsating:
- A. shlyuz*
 - B. palata*
 - C. tambur ichki kirish bilan
 - D. sanuzel*
 - E. tambur tashqi kirish bilan
 - F. koridor
46. Fiziologik va gigiyenik ahamiyatga ega bo'lgan havo muhitining 3 turdagi fizikaviy omillarini ko'rsating:
- A. harorat*
 - B. uglerod oksidi
 - C. namlik*
 - D. magnit maydoni
 - E. havoning harakat tezligi*
 - F. ionlantiruvchi nurlar
47. Fiziologik va gigiyenik ahamiyatga ega bo'lgan havo muhitining kimyoviy omillarini ayting (3 javob):
- A. vodorod
 - B. kislorod*
 - C. uglerod
 - D. azot*
 - E. karbonat angidrid gazi*
 - F. ozon
48. DPM xonalarining mikroiqlimini tavsiflovchi 3 xildagi ko'rsatkichlarni ayting:
- A. tabiiy yoritilganlik darajasi
 - B. havoning tozaligi
 - C. havo harorati*
 - D. havoning harakat tezligi*
 - E. havoning namligi*
 - F. havodagi azot miqdori
49. Kasalxona xonalarining mikroiqlimi nimaga ta'sir ko'rsatadi (3 javobli):
- A. bemorlarning ahvoliga*
 - B. xodimlarning ahvoli va mehnat qobiliyatiga*
 - C. bemorlarning sog'ayish tezligiga
 - D. xona havosining namligiga
 - E. DPM xonalari havosining tozaligiga*
 - F. havoning yorug'ligiga
50. Me'yorda kiyingan odamning komfort holatini ta'minlaydigan mikroiqlimning 3 ko'rsatkichini ko'rsating:
- A. xona harorati - $20-22^{\circ}\text{C}$ *
 - B. xona harorati - $18-25^{\circ}\text{C}$
 - C. havoning namligi - 40-60%*
 - D. havoning namligi - 30-70%
 - E. havoning harakat tezligi - 0,1-0,3 m/s*
 - F. havoning harakat tezligi - 0,5-2,3 m/s
51. Kasalxonaning asosiy xonalari uchun haroratning 3 gigiyenik me'yorlarini ko'rsating:
- A. kattalar palatlari uchun - 20°C *
 - B. yangi tug'ilgan chaqaloqlar palatalari uchun - 18°C
 - C. muolaja xonalari - 25°C

- D. bolalar palatalari uchun – 22⁰C*
- E. tug`ish xonalari – 25⁰C*
- F. tug`ish xonalari – 35⁰C

52. Terapevtik palatalar uchun havoning harorati, namligi va harakat tezligining gigiyenik me'yorlarini ko'rsating (3 javobli):

- A. havo harorati – 20⁰ C*
- B. havo harorati – 25⁰C
- C. havoning namligi – 29-40%
- D. havoning namligi – 40-60%*
- E. havoning harakat tezligi – 0,4 m/sek*
- F. havoning harakat tezligi – 1,5 m/sek

53. Keltirilgan ko'rsatkichlardan qaysi 3tasi odamning issiqlik holatini baholash uchun foydalaniladi:

- A. aniq ko'rish barqarorligi
- B. issiqlikni sub'ektiv sezish*
- C. teri harorati*
- D. ko'rish o'tkirligi
- E. ter ajralish jadalligi*
- F. ko'rish maydoni

54. Xonaning harorat tartibini baholovchi 3ta ko'rsatkichni ko'rsating

- A. o'rtacha namlik
- B. o'rtacha harorat*
- C. haroratning vertikal yo'nalishi bo'yicha farqi*
- D. perimetr bo'yicha harorat farqi
- E. haroratning gorizontal yo'nalishi bo'yicha farqi*
- F. konvert usuli bo'yicha harorat farqi

56. Havo harorati ko'rsatkichlarini aniqlashda qo'llaniladigan 3ta jihozni ayting:

- A. termometr*
- B. termograf*
- C. anemometr
- D. katatermometr
- E. psixrometr*
- F. aspirator

57. Xona havosining namligini tavsiflovchi 3ta asosiy ko'rsatkichni ko'rsating:

- A. mutloq namlik*
- B. minimal namlik
- C. maksimal namlik*
- D. nisbiy namlik*
- E. namlik tanqisligi
- F. me'yoriy namlik

58. Keltirilgan asboblardan qaysi 3tasi havoning namligini aniqlash uchun mo'ljallangan:

- A. psixrometr*
- B. katatermometr
- C. gigrometr*
- D. gigrograf*
- E. anemometr
- F. aktinometr

59. Havoning harakat tezligini aniqlash uchun kerak bo'ladigan 3ta jihozni ayting:

- A. anemometr*
- B. psixrometr
- C. katatermometr*
- D. lyuksmetr
- E. termoanemometr*
- F. aktinometr

60. Katatermometr yordamida havoning harakat tezligini hisoblash uchun kerak bo'lgan 3 ko'rsatkichni ayting:

- A. ho'l termometr ko'rsatkichi
- B. katatermometr omili*
- C. haroratning vertikal yo'nalishi bo'yicha farqi
- D. 38 dan 35 darajagacha tushish vaqti*
- E. o'lchash vaqtidagi havoning harorati*
- F. o'lchash vaqtidagi havoning namligi

61. Katatermometrda foydalanilganda havoning harakat tezligini hisoblashdagi 3ta formulani ko'rsating:

- A. $N = F/t_{\text{sek}} \text{ mkal:kv.sm./sek.}^*$
- B. $N = V/t_{\text{sek}} \text{ mkal:kv.sm./sek.}$
- C. $V = ((N/Q - 0,2)/0,4)^2 \text{ m/sek.}^*$
- D. $V = ((N/V - 0,2)/0,4)^2 \text{ m/sek.}$
- E. $Q = 36,5 - t \text{ gr. C}^*$
- F. $Q = 39,5 - t \text{ gr. C}$

62. Kasalxona palatalari havosining tozaligini belgilovchi 3ta omilni ayting:

- A. palata maydoni kasalxonadagi bemorlarning soniga muvofiq
- B. bemorlarning sonini hisobga olgan holda maydon va xajmning etarligi*
- C. xonani tozalash va shamollatishning muntazamligi va sifatligi*
- D. yoritilganlik darajasi
- E. insolyatsion tartib turiga*
- F. haroratning balandligiga

63. Atmosfera bosimining sezilarli o'zgarishi qaysi 3 turdagi patologiyaning kelib chiqishiga sabab bo'ladi:

- A. tog` kasalligi*
- B. gipertonik kasallik
- C. kesson kasalligi*
- D. dientsefalitik sindrom
- E. dekompression kasallik*
- F. kompression kasallik

64. Havo tarkibidagi kislorodning sanitar ahamiyati (3 javobli):

- A. organ va to'qimalarning qon bilan ta'minlanishini yaxshilaydi
- B. havoni sanatsiya qiladi*
- C. suvni organik, neorganik, kimyoviy moddalar va mikroblardan tozalaydi*
- D. havoni zaharli kimyoviy birikmalardan tozalaydi
- E. tuproqning o'z-o'zidan tozalanish jarayonida ishtirok etadi*
- F. havoning xossalari o'zgartiradi

65. Tipik aerogen infeksiyalarni 3tadan kam bo'lmagan turini ayting:

- A. qizamiq*
- B. o'tkir virusli respirator infeksiyalar*
- C. qoraoqsoq
- D. stafilokokkli infeksiya
- E. o'pka sili*
- F. dizenteriya

66. Kasalxona xonalari havosining tozaligining gigiyenik ahamiyati (3 javob):

- A. bemorlarning ish qobiliyatiga ta'sir etadi
- B. bemorlarning ahvoliga*
- C. tez sog`ayishiga
- D. kasalxona ichi infeksiyalarining yuzaga kelishida ahamiyatga ega*
- E. xodimlarning ish qobiliyatiga*
- F. xodimlarning moddiy holatiga

67. Tug`ish zallarida, jarrohlik xonalarida, tug`ruqdan keyingi palatalarda mikroorganizmlarning 3 ta ruxsat etilgan miqdorini ko'rsating (1m^3 dagi mikroblar soni):

- A. operatsiyagacha jarrohlik xonasida - 100
- B. operatsiyagacha jarrohlik xonasida – 200*
- C. operatsiyadan keyin jarrohlik xonasida – 500 gacha*
- D. operatsiyadan keyin jarrohlik xonasida – 600gacha
- E. tug`ish zallarida - 500 gacha*
- F. tug`ish zallarida - 1500 gacha

68. havoning bakteriologik ifloslanganligini aniqlashning 3 usulini aytib bering:

- A. aspiratsion
- B. sedimentatsion*
- C. kalorimetrik
- D. filtratsion*
- E. havo oqimining urilish harakatiga asoslangan*
- F. spektrometrik

69. Xona havosining tozaligini belgilovchi 3 asosiy omilni ayting:

- A. yoritilganlikning etarligi
- B. yetarli maydon*
- C. shamollatish sifati*

- D. san.epid tartibning qoidalariga rioya qilish
- E. insolyatsiya darajasi*
- F. insolyatsiya vaqti

70. Xonaning shamollatilish sifatini qaysi 3 ko'rsatkich bo'yicha baholash mumkin:

- A. havoning kimyoviy tozaligi bo'yicha*
- B. havoning bakteriologik tozaligi bo'yicha*
- C. changlanganlik bo'yicha
- D. ventilyatsiyaning unumdorligi
- E. havo almashinish karraligi bo'yicha*
- F. havo almashinish tezligi bo'yicha

71. Xonadagi amaldagi havo almashinish karraligini hisoblash uchun zarur bo'lgan 3 asosiy ko'rsatkichni ayting:

- A. shamollatish tuynugini maydoni*
- B. xonaning xajmi*
- C. xonaga kirayotgan havoning tezligi*
- D. xonadagi odamlar soni
- E. xonaning maydoni
- F. xonaning balandligi

72. Gigiyenik ahamiyatga ega bo'lgan quyosh radiatsiyasining asosiy 3 ta optik qismi turlari:

- A. ionlantiruvchi radiatsiya
- B. infraqizil radiatsiya*
- C. ko'rinuvchi nurlar*
- D. ultrabinafsha nurlar*
- E. elektromagnitli nurlanishlar
- F. ionlantiruvchi nurlar

73. Infraqizil radiatsiyaning yuqori dozalarda ta'siri natijasida kelib chiqadigan patologiyaning 3 turlari:

- A. kuyish*
- B. organizmning qizishi*
- C. teri raki
- D. katarakta*
- E. oftob urish
- F. bakteritsid ta'sir

74. Quyosh spektrining ko'rinuvchi qismining biologik ahamiyatga molik bo'lgan 3 asosiy vazifasini ko'rsating:

- A. ko'rish funksiyasini ta'minlash*
- B. sutkalik va mavsumiy bioritmlarni ta'minlash*
- C. moddalar almashinuviga ta'sir etish
- D. ruhiy-fiziologik ta'sir*
- E. organizmning qon hosil qilish funksiyasiga ta'sir etish
- F. organizmning ko'payish funksiyasiga ta'sir etish

75. Ultrabinafsha nurlarining 3 biologik samarasini aytib bering:

- A. ruhiy-emotsional ta'sir
- B. eritema-qoraytiruvchi ta'siri*
- C. antiraxitik ta'sir*
- D. ruhiy-fiziologik ta'sir
- E. bakteritsid samara*
- F. organizmning qizishi

76. Ultrabinafsha radiatsiyasining jadalligini baholash imkonini beradigan 3 usulni ayting:

- A. lyuksmetr yordamida
- B. ultrafioletmetr*
- C. shovul kislotasining parchalanishi bo'yicha*
- D. aktinometra yordamida
- E. bakteritsid samarasi bo'yicha*
- F. aspirator yordamida

77. Xonaning tabiiy yoritilganligining 3 ta biologik ahamiyatini ayting:

- A. ko'rish funksiyasini ta'minlash*
- B. biologik jarayonlarni stimullaydi*
- C. insolyatsion tartibni ta'minlaydi
- D. ruhiy-fiziologik ta'sir*
- E. xona havosining kimyoviy tozaligini ta'minlaydi
- F. xona havosining namligini ta'minlaydi

78. Xonaning tabiiy yoritilganligini belgilovchi omillarni ayting:

- A. binolarning balandligi va ular orasidagi masofa*
- B. eshiklar o'lchami
- C. xonaning orientatsiyasi*
- D. oyna romlarning o'lchamlari
- E. soya soluvchi ob'ektlarning borligi*
- F. xonaning hajmi

79. Xonada va ish joyida tabiiy yoritilganlik holatini tavsiflovchi 3 ko'rsatkichni ko'rsating:

- A. tushish koeffitsienti
- B. yorug'lik koeffitsienti*
- C. tabiiy yoritilganlik koeffitsienti*
- D. yorug'lik burchagining joylashishi (chuqurligi)
- E. yorug'likning tushish burchagi*
- F. yorug'likning burchagi

80. Ish joyida yorug'likning tushish burchagini aniqlash uchun qanday tekshirishlar amalga oshirilishi kerakligini ko'rsating (3 javobli):

- A. ish joyidan derazagacha bo'lgan masofani aniqlash (A)*
- B. oynaning maydonini aniqlash
- C. derazaning balandligini aniqlash (V)*
- D. yorug'lik tushishning tangens burchagini hisoblash: V/A *
- E. yorug'lik tushishning kotangens burchagini hisoblash: A/V
- F. yorug'lik tushishning sinus burchagini hisoblash: A/V

81. Xonalarining sun'iy yoritilganligiga bo'lgan 3 ta talabni ayting

- A. yetarliligi*
- B. yaltirashi
- C. bir tekisligi*
- D. keskin soyalarning yo'qligi*
- E. xona tarkibi ahamiyatga ega emas
- F. ranglarning to'qligi

82. Xonalardagi sun'iy yoritilganlikning gigiyenik me'yorlarini belgilovchi omillarini ayting:

- A. xonaning maydoni
- B. xonaning nima uchun belgilanganligi*
- C. foydalaniladigan chiroq turlari*
- D. soya soluvchi ob'ektlarni borligi
- E. farqlash ob'ektlari*
- F. foydalaniladigan chiroqlarning rangi

83. Xona uchun kerak bo'lgan chiroqlar sonini hisoblashning 3 bosqichini ayting:

- A. solishtirma quvvatni hisoblash*
- B. umumiy quvvatni hisoblash*
- C. xonaning maydonini hisoblash
- D. xonaning xajmini hisoblash
- E. chiroqlar sonini hisoblash*
- F. solishtirma kuchni hisoblash

84. Inson hayoti uchun suvning 3 ta ahamiyatini tavsiflang:

- A. fiziologik ahamiyati*
- B. ruhiy-emotsional ahamiyati
- C. ijtimoiy ahamiyati
- D. gigiyenik ahamiyati - tana, kiyim, turar joy gigiyenasi, idish-tovoqlarni yuvish va boshqalar*
- E. epidemiologik ahamiyati - suv ko'pgina yuqumlik kasalliklarning tarqalish omili hisoblanadi*
- F. ruhiy-fiziologik ahamiyati

85. Inson hayoti uchun suvning fiziologik ahamiyatini tavsiflang (3 javob):

- A. universal erituvchi*
- B. gomeostazni saqlamaydi
- C. issiqlikni boshqarishda ishtirok etadi*
- D. to'qimalarning turgorini ta'minlaydi*
- E. to'qimalarning nafas olishini ta'minlaydi
- F. to'qimalarning mikdorini ta'minlaydi

86. Inson hayoti uchun suvning gigiyenik ahamiyatini tavsiflang (3 javobli):

- A. to'qimalarning turgorini ta'minlaydi
- B. badanning tozaligini ta'minlaydi*
- C. turar joylarning tozaligini ta'minlaydi*
- D. organizmning normal issiqlik boshqarilishini ta'minlaydi

- E. ovqat tayyorlash*
- F. to'qimalarning miqdorini ta'minlaydi

87. Qaysi 3 xildagi infeksiyalar suv orqali yuqadi:

- A. ichterlama*
- B. sil
- C. brutsellez
- D. gepatit A*
- E. dizenteriya*
- F. gripp

88. Xo'jalik-ichimlik suvi maqsadida artezian suvlaridan foydalanish afzalligini ko'rsatuvchi 3 sifatni ayting:

- A. yaxshi kimyoviy ko'rsatkichlar
- B. organik ifloslanish miqdorining kamligi
- C. organoleptik ko'rsatkichlari yaxshi *
- D. bakteriologik tozaligi*
- E. fizikaviy ko'rsatkichlari yaxshi*
- F. yaxshi fiziologik ko'rsatkichlar

89. DPMning suv iste'moli me'yorlarini belgilovchi 3 omilni ko'rsating:

- A. DPMda o'rinlar soniga*
- B. DPM sohasiga*
- C. bemorlar tarkibiga
- D. DPMning obodonlashtirish darajasiga
- E. DPM turiga (kasalxona, poliklinika)*
- F. DPM tarmog'iga

90. DPM turiga ko'ra suv iste'molining 3ta me'yorini ko'rsating

- A. jarrohlik kasalxonalar 1ta bemorga 200l/sutka
- B. yuqumli va balchiq bilan davolaydigan kasalxonalar 1 ta bemorga 240 l/sutka*
- C. sil kasalliklari kasalxonasi 1ta bemorga 300l/sutka
- D. somatik kasalxonalar 1ta bemorga 115 l/sutka*
- E. poliklinikalarda 1 ta qabulga 13l*
- F. poliklinikalarda 1 ta qabulga 10l

91. Kasalxona vodoprovod tarmog'ining zarur quvvatini hisoblash uchun qaysi 3 ta ko'rsatkichlarni bilish kerak (m^3 soat):

- A. kasalxonaning sutkalik litrlardagi suv me'yorini*
- B. suv manbaining quvvatini
- C. 1 soat uchun suv iste'moli litrlarda*
- D. litrni m^3 aylantirish koeffitsienti*
- E. vodoprovod trubasining maydoni
- F. vodoprovod trubasining uzunligi

92. Kasalxona uchun loyihalashtirilayotgan vodoprovod tarmog'ining suvi etarlik ekanligini qaysi 3ta ma'lumot asosida fikr yuritish mumkin

- A. kasalxonadagi o'rinlar soniga*
- B. shu kasalxona uchun suv iste'moli me'yori*
- C. suv manbaining quvvati
- D. bemorlar soni
- E. loyihalashtirilayotgan vodoprovodning quvvati*
- F. suv manbaining soni

93. Sifatsiz suvni iste'mol qilish natijasida kelib chiqadigan kasalliklarning 3 guruhini ayting:

- A. somatik kasalliklar
- B. yuqumli kasalliklar*
- C. parazitlar kasalliklar*
- D. jarrohlik kasalliklari
- E. gelmintozlar*
- F. ginekologik kasalliklar

94. Sifatsiz suvni iste'mol qilish natijasida qaysi 3 turdagi endemik kasalliklar kelib chiqadi:

- A. endemik bo'qoq
- B. toksik aleykiya
- C. karies*
- D. flyuoroz*
- E. suv-nitratli metgemoglobinemiya*
- F. anemiya

95. Davlat standarti 950-2011 bo'yicha suvning 3 asosiy organoleptik ko'rsatkichlarini ko'rsating:

- A. rangliligi*
- B. tiniqligi
- C. hidi*
- D. ta'mi, qo'shimcha ta'mi*
- E. harorat
- F. azot miqdori

96. Agar koli-titr 300, 500, 100 bo'lsa, koli-indeks qanday bo'ladi (3 javob):

- A. 300 uchun – 3*
- B. 400 uchun - 4
- C. 500 uchun – 2*
- D. 100 uchun – 10*
- E. 200 uchun- 2
- F. 200 uchun- 10

97. Davlat standarti 950-2011 muvofiq ichimlik suvining tuzli tarkibi va mikroelementlar bo'yicha 3 to'g'ri ko'rsatkichlarni keltiring:

- A. temir – 1 mg/l kam emas
- B. quruq qoldiq - 1000 mg/l ko'p emas*
- C. rux – 5 mg/l
- D. xloridlar - 350 mg/l ko'p emas*
- E. sulfatlar - 500 mg/l gacha*
- F. sulfatlar - 800 mg/l gacha

98. Laboratoriyada aniqlanadigan ichimlik suvining 3 organoleptik ko'rsatkichni ko'rsating:

- A. tiniqlik
- B. rangliligi*
- C. xidi*
- D. nordonligi
- E. ta'mi*
- F. azot miqdori

99. Suv qattiqligining 3 turini ayting:

- A. umumiy*
- B. karbonatli*
- C. bikarbonatli
- D. doimiy*
- E. permanentli
- F. azotli

100. Suvning organik ifloslanganligini tasdiqlovchi 3ta kimyoviy ko'rsatkichni ayting:

- A. past oksidlanuvchanlik
- B. yuqori oksidlanuvchanlik*
- C. qattiqlik beruvchi tuzlarning borligi
- D. oqsil uchligini borligi*
- E. KBE (kislorodga bo'lgan ehtiyoj) ko'rsatkichining yuqoriligi*
- F. KBEning pastligi

101. Oqsil uchligining ko'rsatkichlarini ayting (3 javob):

- A. ammoniy tuzlari*
- B. ammiak*
- C. nitrosulfatlar
- D. nitratlar*
- E. nitritlar
- F. sulfidlar

102. Oqsil uchligi bo'yicha suvning oldindan ifloslanib kelayotganini tavsiflashi mumkin bo'lgan 3 ko'rsatkichni ayting:

- A. ammoniy tuzlarining borligi – yangi ifloslanganlikdan*
- B. nitritlarning borligi – yaqinda ifloslanganligini*
- C. nitratlarning borligi – anchadan beri ifloslanganligini*
- D. ammoniy tuzlarining borligi – uzoq vaqt ifloslanganligini
- E. nitritlarning borligi – yangi ifloslanganligini
- F. nitratlarning borligi – yangi ifloslanganligini

103. Suvni tindirishning 3 bosqichini ayting:

- A. koagulyatsiya*
- B. yumshatish

- C. tindirish*
- D. zararsizlantirish
- E. filtrlash*
- F. chuchuklashtirish

104. Suvni tiniqlashtirishning 3ta bosqichi mohiyatini tavsiflang:

- A. yumshatish – qattqlikning tuzlarini yo'qotish
- B. koagulyatsiya – suvga kimyoviy reagent koagulyant solinganda ipir-ipir cho`kmaning hosil bo`lishi*
- C. tindirish - alyumniy sulfat bilan muallaq zarrachalarni cho'ktirish*
- D. tindirish – kaltsiy gidroksidi bilan muallaq zarrachalarni cho'ktirish
- E. filtrlash – cho'kmaga tushmagan loyqadan holi qilish*
- F. chuchuklashtirish- loyqalardan holi qilish

105. Suvni tindirish uchun ishlatiladigan 3 xildagi kimyoviy moddalarni (koagulyant) ayting:

- A. alyuminiy sulfat*
- B. magniy sulfat
- C. kaltsiy xlorid
- D. temir xlorid*
- E. poliakrilamid*
- F. temir tuzi

106. Kerakli koagulyant dozadini aniqlashning 3 bosqichini ko'rsating:

- A. umumiy qattqlikni aniqlash
- B. vaqtinchalik qattqlikni aniqlash*
- C. jadvaldan taxminiy koagulyant dozasi aniqlash*
- D. namunani koagulyatsiya qilish va kerakli dozani hisoblash*
- E. jadvaldagi ma'lumotlar asosida kerakli koagulyant dozadini hisoblash
- F. jadvaldagi ma'lumotlar asosida kerakli dozani hisoblash

107. Suvni xlorlashning 3 asosiy usulini ko'rsating:

- A. xlorning kichik dozalarida xlorlash
- B. xlorning normal dozalarida xlorlash*
- C. ammoniyalar bilan xlorlash
- D. giperxlorlash*
- E. superxlorlash*
- F. minixlorlash

108. Suvni normal xlor dozasi bilan xlorlash qaysi 3 holatda o'tkazilishini ko'rsating:

- A. epidemiologik vaziyat tinch bo'lganda*
- B. epidemiologik vaziyat og'ir bo'lganda
- C. suv manbaidagi suvning bakteriologik ko'rsatkichlari yaxshi bo'lganda*
- D. suv manbaidagi suvning sifati asosiy gigiyenik talablarga mos bo'lganda*
- E. koli-indeks yuqori bo'lganda
- F. koli-indeks me'yoridan yuqori bo'lganda

109. Suv nima bilan xlorlanadi (3 javobli):

- A. 5% xlorli ohak eritmasi bilan
- B. 2% tindirilgan xlorli ohak eritmasi bilan*
- C. 1% tindirilgan xlorli ohak eritmasi bilan*
- D. gazsimon xlor bilan
- E. suvda eritilgan gazsimon xlor bilan*
- F. suvda eritilgan xlor bilan

110. Suvni normal xlor dozasi bilan xlorlashning 3 asosiy shartini ko'rsating:

- A. 1 litr suvga solinadigan faol xlor miqdori 1-4 mg*
- B. yozda suv bilan xlor kontakti 30 daqiqa, qishda esa 1 soat*
- C. yozda suv bilan xlor kontakti 1soat, qishda esa 30 daqiqa
- D. solinadigan xlor dozasi 0,3 – 0,5 mgg/l
- E. kontaktdan so'ng qoldiq xlor miqdori 0,3 - 0,5 mg/l*
- F. kontaktdan so'ng qoldiq xlor miqdori 1,3 - 1,5 mg/l

111. Xlor suv bilan kontaktda bo'lgandan keyin qoldiq xlor miqdori qanday bo'lishi kerak (3 javob):

- A. 0,1 mg/l
- B. 0,3 mg/l*
- C. 0,4 mg/l*
- D. 0,8 mg/l
- E. 0,5 mg/l*
- F. 1,5 mg/l

112. Suvni zararsizlantirishning sifatini qaysi 3 ko'rsatkich bo'yicha baholash mumkin:

- A. bakterilogik ko'rsatkichlar bo'yicha*
- B. qoldiq xlor bo'yicha*
- C. ta'mi bo'yicha
- D. hidi bo'yicha*
- E. barcha organoleptik ko'rsatkichlar bo'yicha
- F. barcha kimyoviy ko'rsatkichlar bo'yicha

113. Bolalarning salomatlik holatini va jismoniy rivojlanishini kim nazorat qilishi kerak (3 javob):

- A. umumiy amaliyot poliklinika shifokorlari*
- B. maktabgacha muassasalar shifokorlari
- C. ota-onalar
- D. maktab shifokorlari*
- E. DSENM shifokorlari*
- F. litsey shifokorlari

114. Maktab shifokori ish faoliyatining 3 asosiy bo'limlarini ayting:

- A. davolash-maslahat ishlari
- B. davolash –profilaktik ishlar*
- C. sanitar-statistik ishlar
- D. epidemiyaga qarshi ishlar*
- E. sanitar-gigiyenik ishlar*
- F. tashkiliy ishlar

115. Maktab shifokorining sanitar-gigiyenik ishlariga oid 3 asosiy vazifalarni ayting:

- A. sinflarning jihozlanishini nazorat qilish*
- B. shamollatish tizimini nazorat qilish
- C. o'quvchilarning partada to'g'ri o'tirganligini nazorat qilish*
- D. o'qitish sharoitlarini nazorat qilish*
- E. kasallanish darajasini nazorat qilish
- F. o'sish darajasini nazorat qilish

116. Maktablarda sanitar-targ'ibot ishlarining 3 asosiy yo'nalishlarini ko'rsating:

- A. Salomatlik Universiteti ishlarida ishtirok etish
- B. o'quvchilarni gigiyenik tarbiyalash*
- C. o'quvchilarning ota-onalari bilan sanitar targ'ibot ishlari olib borish*
- D. pedagoglar o'rtasida sanitar oqartuv ishlari o'tkazish*
- E. poliklinika UASH lari bilan sanitar targ'ibot ishlari olib borish
- F. DSENM shifokorlari bilan sanitar targ'ibot ishlari olib borish

117. O'quvchilarni gigiyenik tarbiyalashning 3 kam bo'lmagan shakllarini ko'rsating:

- A. gigiyena darslari*
- B. filmlar namoyish qilish
- C. ko'rgazmali darslar*
- D. qiziqish bo'yicha klublarga borish
- E. sanbyulletenlar*
- F. qiziqish bo'yicha sport to'garaklarga borish

118. Qaysi hollarda bolalar va o'smirlarning yoshga doir rivojlanishi to'g'ri ko'rsatilgan (3 ta javob):

- A. chaqaloqlik davri - 30 kungacha
- B. emiziklik davri – 30 kundan 1 yilgacha*
- C. ilk bolalik – 1-3 yosh*
- D. birinchi bolalik – 3-7 yosh*
- E. ikkinchi bolalik – 12-15 yosh
- F. ikkinchi bolalik – 12-17 yosh

119. O'g'il bolalarning jinsiy rivojlanishini qanday 3 asosiy ko'rsatkich bo'yicha baholanadi:

- A. qov sohasida tuklarning chiqishi *
- B. ko'krak bezlarining rivojlanishi
- C. qo'ltiq osti sohasida tuklarning o'sishi*
- D. menstruatsiya boshlangandagi yoshi
- E. ovozning do'rillashi*
- F. ovozning mayinlashishi

120. Qiz bolalarning jinsiy rivojlanishini qanday 3 asosiy ko'rsatkich bo'yicha baholanadi:

- A. qovdagi tuklarning rivojlanishi*
- B. ko'krak bezining rivojlanishi*
- C. qo'ltiq ostida tuklarning rivojlanishi*
- D. ovoz do'rillashi

- E. soch to'kilishi
- F. yuzlarda tuklarning chiqishi

121. Bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanishining 3 asosiy ko'rsatkichini ayting:

- A. bo'y ko'rsatkichlari
- B. somatometrik ko'rsatkichlar*
- C. fiziometrik ko'rsatkichlar*
- D. mushaklar kuchi va o'pkaning tiriklik sig'imi
- E. somatoskopik ko'rsatkichlar*
- F. angiometrik ko'rsatkichlar

122. Bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanishning somatometrik ko'rsatkichlari guruhiga qaysi 3 asosiy ko'rsatkich kirishini ayting

- A. bo'y*
- B. o'pkaning tiriklik sig'imi (O'TS)
- C. vazn*
- D. ko'krak qafasining aylanasi (KQA)*
- E. doimiy tishlar soni
- F. tuklarning rivojlanishi

123. Bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanishning somatoskopik ko'rsatkichlari guruhiga qaysi 3 asosiy ko'rsatkich kirishini ayting:

- A. bo'y
- B. O'TS
- C. doimiy tishlar soni*
- D. skelet holati*
- E. jinsiy rivojlanishi*
- F. mushaklar kuchi

124. Bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanishning fiziometrik ko'rsatkichlari guruhiga qaysi 3 asosiy ko'rsatkich kirishini ayting:

- A. O'TS*
- B. AD ko'rsatkichi*
- C. jinsiy rivojlanishi
- D. qo'l mushaklari kuchi*
- E. skelet holati
- F. doimiy tishlar soni

125. Somatometrik ko'rsatkichlarni aniqlash uchun kerak bo'ladigan 3 asbob va jihozning nomini keltiring:

- A. metalli yoki yog'ochli bo'y o'lchagich*
- B. tibbiy tarozi*
- C. spirometr
- D. qo'l va bel dinamometri
- E. santimetr tasmasi*
- F. shtangentsirkul

126. Fiziometrik ko'rsatkichlarni aniqlash uchun kerak bo'ladigan 3 asbob va jihozning nomini keltiring:

- A. manometr, fonendoskop*
- B. tibbiy tarozi
- C. spirometr*
- D. qo'l yoki bel dinamometri*
- E. santimetr tasmasi
- F. metalli yoki yog'ochli bo'y o'lchagich

127. Bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanish ko'rsatkichlarini baholashning 3 usulini ayting:

- A. jamoani baholash usuli
- B. shaxsiy baholash usuli
- C. regressiya shkalasi bo'yicha baholash*
- D. kompleks sxema bo'yicha baholash*
- E. sentil usulida baholash*
- F. progressiya bo'yicha baholash

128. Bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanishini baholashda bolaning shaxsiy ko'rsatkichlarini nima bilan taqqoslanadi:

- A. jinsi bo'yicha standartlar bilan*
- B. yoshi bo'yicha standartlar bilan*
- C. tekshirilgan guruhdagi bolalarning o'rtacha ko'rsatkichlari bilan
- D. millati va turar joyi bo'yicha standartlar bilan*
- E. o'rtacha yosh ko'rsatkichlari bilan

F. teri rangi bo'yicha taqqoslash

129. Bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanishini sigmali og'ish usulida baholashning to'g'ri harakatini ko'rsating (3 javobli):

- A. jismoniy rivojlanish profilini chizish*
- B. bo'yi bo'yicha standartni topish
- C. profil bo'yicha jismoniy rivojlanishga baho berish*
- D. bo'y, vazn va ko'krak qafasi aylanasi amalidagi ko'rsatkichini standartlar bilan taqqoslash*
- E. amalidagi ko'rsatkichlar bilan standartdagi sigmalar farqi topiladi
- F. vazni bo'yicha standartni topish

130. Sigmali og'ish usuli bo'yicha jismoniy rivojlanish qanday 3 ko'rsatkich bo'yicha baholanadi:

- A. bo'y*
- B. O'TS
- C. vazn*
- D. dinamometriya
- E. ko'krak qafasi aylanasi*
- F. tuklarning rivojlanganligi

131. Keltirilgan ko'rsatkichlardan qaysi biri jismoniy rivojlanishni regressiya shkalasi bo'yicha baholashda qo'llaniladi:

- A. bo'y*
- B. O'TS
- C. vazn*
- D. dinamometriya
- E. ko'krak qafasi aylanasi*
- F. tuklarning rivojlanganligi

132. Vazn va KQA sigmali og'ish qiymatiga ko'ra jismoniy rivojlanishning garmonikligini 3ta javobda belgilang:

- A. 1 σ - keskin disgarmonik rivojlanish
- B. 1-2 σ – disgarmonik rivojlanish*
- C. 2-3 σ - keskin disgarmonik rivojlanish*
- D. 1-2 σ - o'rta bo'yda keskin disgarmonik rivojlanish
- E. 1 σ gacha garmonik rivojlanish*
- F. 3 σ gacha garmonik rivojlanish

133. Maktab jihozlarining o'quvchilarining bo'y ko'rsatkichiga mos kelmaganida kelib chiqadigan 3ta nomuvofiq oqibatni ko'rsating:

- A. uzoqni yaxshi ko'ra olmaslik
- B. qomatning buzilishi*
- C. tez toliqish*
- D. xotiraning susayishi
- E. uzoqni yaxshi ko'rmaslik rivojlanadi*
- F. jinsiy rivojlanishning orqada qolishi

134. 1-4 sinf o'quvchilarining o'quv kuni davomidagi ish qobiliyatining 3 xil tipik dinamikasini ko'rsating:

- A. 1 dars – ish qobiliyati o'rtachadan past*
- B. 2 dars – ish qobiliyati o'rtacha
- C. 3 dars – ish qobiliyati yuqori
- D. 4 dars - ish qobiliyati past*
- E. 2 dars – ish qobiliyati yuqori*
- F. 2 dars – ish qobiliyati past

135. Maktabda jismoniy tarbiya bilan shug'ullanish uchun qaysi 3ta guruh tashkil etilishi kerak:

- A. sog'lomlashtiruvchi guruh
- B. asosiy guruh*
- C. davolovchi fizkultura guruhi
- D. tayyorlov guruhi*
- E. maxsus guruh*
- F. ijodiy guruh

136. O'quvchilarning qad-qomatining buzilishini tavsiflovchi 3tadan kam bo'lmagan belgilarini ayting:

- A. kifozi*
- B. uzoqdan ko'raolmaslik
- C. past bo'y
- D. lordoz*
- E. elkalarining past-balandligi *
- F. jinsiy belgilar mavjudligi

137. Bolalarning jismoniy rivojlanish ko'rsatkichlari qanday ahamiyatga ega (3 javobli):

- A. moddiy ta'minlanganlik darajasini aks ettiradi
- B. rivojlanishning me'yorda ekanligini ko'rsatadi *
- C. o'qitish sharoitlarining gigiyenik jihatdan yaxshi ta'minlanganlik darajasini aks ettiradi*
- D. tarbiyalash sharoitlarining gigiyenik jihatdan yaxshi ta'minlanganlik darajasini aks ettiradi *
- E. bolalarning intellektual rivojlanish darajasini aks ettiradi
- F. ma'naviy rivojlanganlik darajasini aks ettiradi

138. Jismoniy rivojlanishni kompleks sxema usulida baholash tartibini usullarini aytib bering(3 javobli):

- A. regressiya shkalasi bo'yicha morfo-funksional rivojlanish darajasini baholash*
- B. sigmali og'ish usulida morfo-funksional rivojlanish darajasini baholash
- C. fiziometrik ko'rsatkichlar bo'yicha biologik rivojlanish darajasini baholash
- D. somatoskopik ko'rsatkichlar bo'yicha biologik rivojlanish darajasini baholash*
- E. yoshi, jinsi, millati va turar joyiga mos biologik rivojlanish standartlari bilan taqqoslash orqali biologik rivojlanish darajasini baholash *
- F. fiziologik ko'rsatkichlar bo'yicha biologik rivojlanish darajasini baholash

139. Akseleratsiya bilan qaysi gigiyenik muammolar bog'langan:

- A. mikroiklimning gigiyenik reglamentlarini o'zgartirish
- B. jismoniy rivojlanishni nazorat qilishni takomillashtirish *
- C. jismoniy yuklamalar reglamentini qayta ko'rib chiqish*
- D. maktab dasturini o'zgartirish
- E. kiyim-kechak va oyog' kiyimlarga bo'lgan standartlarni qayta ko'rish*
- F. jinsiy rivojlanishning standartlarini qayta ko'rib chiqish

140. Chaqaloqlar orasida kasallanish va o'lim holatlarning oldini olishda keltirilgan chora-tadbirlardan qaysi muhim hisoblanadi:

- A. aseptik sharoitlarda parvarishlash*
- B. bolaning organizmini chiniqtirish
- C. muvofiq mikroiklim*
- D. oqilona ovqatlantirish va kiyintirish*
- E. chaqaloqlarni emlash
- F. chaqaloqlarni ko'rikdan o'tkazish

141. Maktabda bolalarning o'qitish sharoitlarini belgilovchi 3ta asosiy omillarni ayting:

- A. bolaning tayyorgarligi
- B. maktabni rejalashtirish va jihozlash*
- C. maktab xonalaridagi mikroiklim, yoritilganlik, isitilish, shamollatish holatlari*
- D. jismoniy tarbiya darslarni tashkili etish va ularning sifati*
- E. kuni uzaytirilgan guruhlardan foydalanish
- F. kuni kamaytirilgan guruhlardan foydalanish

142. Maktab qurilishi uchun joy tanlash uchun 3 kam bo'lmagan shartlarni ayting:

- A. turar joy kvartallari yonida, lekin uylardan 50 metr masofadan yaqin emas*
- B. turar joy kvartallari yonida, lekin uylardan 100m masofadan yaqin emas
- C. shaharda xizmat ko'rsatish radiusi 1,0-1,5 km, qishloq joylarida esa 3 km gacha*
- D. shaharda xizmat ko'rsatish radiusi 2-3 km, qishloq joylarida esa 4-5 km
- E. havoni ifloslantiruvchi, shovqin manbalari va transport magistralaridan uzoqda*
- F. havoni ifloslantiruvchi, shovqin manbalari va transport magistralaridan yaqinida

143. Maktab uchastkasida ajratiladigan 3 dan kam bo'lmagan zonalarini ko'rsating:

- A. ko'kalamzorlashtirish zonasi*
- B. transport zonasi
- C. qurilish zonasi*
- D. xo'jalik zona*
- E. seliteb zona
- F. apteka zonasi

144. Sinf xonalariga qo'yiladigan 3 asosiy talablarni ayting:

- A. zamonaviy mebellar bilan jihozlash
- B. o'lchamlari yetarli bo'lishi*
- C. tabiiy yoritilganlik yaxshi bo'lishi*
- D. rekreatsiya xonalarining birgalikda bo'lishi
- E. muvofiq mikroiklim*
- F. yetarli moddiy ta'minlanganlik

145. Maktab jihozlarning (parta, stol) bolaning bo'yiga mos kelmasligi natijasidagi 3ta nomuvofiq oqibatni ko'rsating:

- A. ichki organlarning kasalliklari

- B. tez toliqish*
- C. qomatning buzilishi*
- D. jihozlarni tez-tez ta'mirlash
- E. uzoqni yaxshi ko'rolmaslik *
- F. kasallanishning pasayishi

146. O'quvchilarning bo'yiga qarab maktab mebellarining 3 ta guruhini ayting

- A. 2 guruh-bo'yi 115-130sm gacha bo'lgan bolalar uchun*
- B. 2 guruh-bo'yi 131-140 sm gacha bo'lgan bolalar uchun
- C. 2 guru-bo'yi 141-150 sm gacha bo'lgan bolalar uchun
- D. 4 guruh-bo'yi 145-160 sm gacha bo'lgan bolalar uchun*
- E. 6 guruh-bo'yi 175 sm dan ortiq bo'lgan bolalar uchun*
- F. 5 guruh-bo'yi 195 sm dan ortiq bo'lgan bolalar uchun

147. O'quvchilarga o'quv mebellarini to'g'ri tanlanganligini baholash mumkin bo'lgan partalarning 3ta asosiy o'lchamlarini ayting:

- A. suyanchiq differentsiyasi
- B. suyanchiq distantsiyasi*
- C. o'tirish distantsiyasi*
- D. o'tirish differentsiyasi
- E. o'tirish balandligi*
- F. pol differentsiyasi

148. O'quvchilarning dars jadvallariga bo'lgan 3 gigiyenik talablarni sanab o'ting:

- A. ish qobiliyati dinamikasini hisobga olish*
- B. 1xil darsning ketma-ket qo'yilmaganligi*
- C. haftada 2dan bo'lgan jismoniy tarbiya darsi
- D. maksimal haftalik yuklamadan oshmaslik*
- E. til darslarini ketma-ket joylashtirish
- F. kiyin o'zlashtiriladigan darslarni ketma-ket joylashtirish

149. 1-4 sinf o'quvchilarining o'quv kuni davomidagi ish qobiliyatining tipik dinamikasini yozib bering (3 javobli):

- A. 1 dars – ish qobiliyati o'rtachadan past*
- B. 2 dars – ish qobiliyati o'rtacha
- C. 3 dars – ish qobiliyati yuqori
- D. 4 dars - ish qobiliyati past*
- E. 2 dars – ish qobiliyati yuqori*
- F. 2 dars – ish qobiliyati past

150. TSQ tarkibiga nimalar kirishini ko'rsating(3 javobli):

- A. poliklinika*
- B. statsionar*
- C. sanatoriy
- D. diagnostika markazi
- E. tsex medpunktlari*
- F. salomatlik instituti

151. Tsex shifokorining ish rejasida aks ettirilishi lozim bo'lgan shifokor faoliyatidagi 3 asosiy bo'limni ayting:

- A. davolash-profilaktika ishlari*
- B. kasbga yo'naltirish ishlari
- C. sanitar-gigiena ishlari*
- D. emlash ishlari
- E. sanitar-targ'ibot ishlari*
- F. kasbiy maslaxatlar

152. Tsex shifokorining davolash-profilaktikaga oid bo'lgan ishlariga nima kiradi, 3tadan kam bo'lmagan vazifalarni ayting:

- A. dastlabki va davriy tibbiy ko'riklarni tashkil etish
- B. vaqtinchalik ish qobiliyati yo'qotish kasalligini tahlil qilish
- C. birinchi tibbiy yordam ko'rsatish*
- D. bemorlarni statsionar sharoitda davolash uchun yo'llanmalar berish*
- E. profilaktik emlashlarni o'tkazish*
- F. profilaktik tadbirlarni o'tkazish

153. Tsex shifokorining sanitar-gigienaga oid ishlariga nimalar kiradi, 3tadan kam bo'lmagan vazifalarini aytib bering:

- A. zararli omillarni hisobga olish*
- B. zararli omillarni bartaraf etish
- C. menat sharoitlarini baholash*

- D. texnologik jarayonni o'rganish*
- E. ishchilarni sog'lomlashtirish
- F. texnologik jarayonni takomillashtirish

154. O'zining tsex uchastkasida texnologik jarayonni o'rganish tsex shifokoriga 3 masala bo'yicha ma'lumot olish imkonini beradi:

- A. ishchilarga ta'sir etuvchi zararli omillar*
- B. zararli omillari ta'siriga uchraydigan ishchi joylarning soni*
- C. ishlab chiqarishda ishlovchilar soni
- D. sog'lomlashtirish tadbirlarini rejalashtirish*
- E. mehnat sharoitlarini baholash
- F. mehnat sharoitlarini yaxshilash

155. Mehnat sharoitlarini baholashda hal etilishi kerak bo'lgan 3 asosiy vazifani aytib bering:

- A. zararli omillarning ta'sir etish darajasini aniqlash*
- B. zararli sharoitlarda ishlovchilarning sonini aniqlash
- C. ishchi joylarning soni
- D. shamollatish samarasini baholash*
- E. yoritilganlik samarasini aniqlash*
- F. yoritilganlik darajasini aniqlash

156. Ishlab chiqarish zararlarining tasnifini keltiring/3 guruh/:

- A. ishlab chiqarish omillari
- B. fizikaviy omillari*
- C. kimyoviy omillar*
- D. qishloq-xo'jalik omillari
- E. ruhiy-fiziologik omillari*
- F. ijtimoiy omillar

157. Ishchilarni davriy tibbiy ko'rikdan o'tkazishdagi 3 vazifani sanab o'ting:

- A. kasbiy kasalliklarning ilk shakllarini aniqlash*
- B. kasbga faqat sog'lom odamlarni qo'yish
- C. bemorlarni davolash masalalarini hal etish*
- D. bemorlarni rehabilitatsiya qilish masalalarini hal etish*
- E. sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish bo'yicha ishlar
- F. sanitar savodxonlikni oshirish

158. Ishchilarni davriy tibbiy ko'rikdan o'tkazishni yakunlashda rasmiylashtirilishi kerak bo'lgan zarur 3ta hujjatni ko'rsating

- A. kasbiy marshrut kartasi
- B. tibbiy ko'rikning yakuniy dalolatnomasi*
- C. kasbiy davolash kartasi
- D. dispanser kuzatuvning nazorat kartasi*
- E. davriy tibbiy ko'rikdan o'tishi lozim bo'lgan ishchining maxsus kartasi*
- F. ambulator davolash kartasi

159. Ishchilarning tibbiy ko'rikdan o'tganligi dalolatnomasiga qanday 3 asosiy punktlar kiritilishi lozim:

- A. tibbiy ko'rikdan o'tishi lozim bo'lgan shaxslar va amalda o'tganlarning soni*
- B. kasbiy kaslikka gumon qilinganlar va umumiy kasliklar aniqlangan shaxslar soni*
- C. kasbiy marshrut
- D. boshqa ishga o'tkazilishi kerak bo'lgan shaxslarning soni*
- E. davolash tadbirlarning rejasi
- F. kasbiy maxorat

160. Shovqinning gigienik ahamiyatga ega bo'lgan 3ta asosiy tavsifni ko'rsating:

- A. amplituda
- B. uzoqligi
- C. chastota*
- D. jadallik*
- E. shovqin turi*
- F. uzunligi

161. Shovqin turiga ko'ra qanday 3 guruhga bo'linadi:

- A. uzluksiz*
- B. uzlukli*
- C. keng tasmali
- D. tor tasmali
- E. impulsli*
- F. to'liqinli

162. Shovqinlar chastotali tavsifiga ko'ra qanday 3 guruhga bo'linadi:

- A. past chastotali*
- B. ultra chastotali
- C. o'rta chastotali*
- D. infra chastotali
- E. yuqori chastotali*
- F. superchastotali

163. Qaysi shovqinlar past chastotali hisoblanadi (3 javobli):

- A. 100 gts.*
- B. 200 gts.*
- C. 300 gts.*
- D. 400 gts.
- E. 500 gts.
- F. 800 gts

164. Qaysi shovqinlar o'rta chastotali hisoblanadi (3 javobli):

- A. 200 gts.
- B. 300 gts.
- C. 400 gts.*
- D. 500 gts.*
- E. 600 gts*
- F. 800 gts

165. Shovqin darajasini tavsiflashda qo'llaniladigan 3 xil o'lchov birliklarini ko'rsating:

- A. vt / sm^2 *
- B. vt / sm^3
- C. $\text{vol} \cdot \text{t} / \text{m}^2$
- D. bel*
- E. detsibel*
- F. mg / sm

166. Shovqin nospetsifik ta'sirida qaysi organlar va sistemalarda funksional o'zgarishlar yuzaga keladi (3 javob):

- A. ovqat hazm qilish sistemasi*
- B. ayiruv sistemasi
- C. yurak – qon tomir sistemasi*
- D. endokrin sistema*
- E. qon hosil qilish sistemasi
- F. jinsiy organlarga

167. Shovqin ta'sirida organizmda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan patologik o'zgarishlar qaysi 3 asosiy omilga bog'liq:

- A. amplitudalar
- B. jadalligi*
- C. ta'sir etish vaqti*
- D. tezligi
- E. chastotalar*
- F. uzunligi

168. Eng muhim gigienik ahamiyatga ega bo'lgan tebranishning 3 asosiy tavsifini aytib bering:

- A. amplituda*
- B. muddat
- C. chastota*
- D. vibrotezlik*
- E. jadalligi
- F. uzunligi

169. Tebranish kasalligini kelib chiqish ehtimolini belgilovchi 3 ta omilni ayting:

- A. vibroasbobning turiga
- B. vibrotezlik qiymatiga*
- C. tebranishning ta'sir muddatiga*
- D. organizmning holatiga
- E. mikroiklim sharoitlariga*
- F. xavoning kimyoviy tarkibiga

170. Shovqin va tebranishni o'lchash asbobining asosiy 3 qismlarini ko'rsating:

- A. mikrofon*
- B. vibrouzatkich*

- C. diktofon
- D. chiroqli indikator shkalasi*
- E. sensorli boshqaruv paneli
- F. qayd qilish strelkasi

171. Shovqin va tebranishni aniqlashdagi 3tadan kam bo'lmagan asosiy tartiblarni ko'rsating:

- A. aniqlash vaqtida jihozlarning 2/3 dan kam bo'lmagan qismi ishlab turishi kerak
- B. aniqlash vaqtida shovqin va tebranishning barcha manbalari (yoki 2/3 qismi) ishlab turishi kerak*
- C. o'lchashlarni ishchi zonalarda o'tkazish
- D. barcha ish joylarida o'lchashlarni o'tkazish*
- E. 5 tadan kam bo'lmagan nuqtada o'lchash*
- F. 2 tadan kam bo'lmagan nuqtada o'lchash

172. Shovqin va tebranishni o'lchash ketma-ketligiga va o'lchash natijalarini rasmiylashtirishga qaysilari kirmaydi (3 javobli):

- A. shovqin yoki tebranish darajasini o'lchash
- B. amplituda tavsifini aniqlash*
- C. ta'sir etish vaqtini aniqlash*
- D. o'lchash ko'rsatkichlarini tekshirish bayonnomasiga kiritish
- E. olingan natijalarni shovqin va tebranishning RED darajalari bilan taqqoslab baholash*
- F. ta'sir etish uzunligini aniqlash

173. Kelib chiqishiga ko'ra changning tasnifi (3 javobli):

- A. metall
- B. organik*
- C. anorganik*
- D. o'simlik
- E. aralash*
- F. bimetall

174. Changning dispersligi bo'yicha tasnifini bering (3 javobli):

- A. ultra dispers
- B. mayda dispers*
- C. o'rta dispers*
- D. yirik dispers*
- E. infradispers
- F. dispers

175. O'rtacha dispers changlarning o'lchamlari qanday(3 javobli):

- A. 1 mkm
- B. 4 mkm
- C. 6 mkm*
- D. 8 mkm*
- E. 10 mkm*
- F. 20 mkm

176. Yirik dispers changlarning o'lchamlari (3 javobli):

- A. 5 mkm
- B. 10 mkm
- C. 15 mkm*
- D. 20 mkm*
- E. 25 mkm*
- F. 1 mkm

177. Spetsifik chang patologiyalari guruhiga kiruvchi 3 xildagi kasalliklarni ko'rsating:

- A. antrokoz*
- B. pnevmoniya
- C. silikoz*
- D. bissinoz*
- E. bronxit
- F. kon'yuktivit

178. Nospetsifik chang patologiyalari guruhiga kiruvchi kasalliklarni ko'rsating:

- A. silikatoz
- B. bronxit*
- C. konyunktivit*
- D. bagassoz
- E. laringit*
- F. bissinoz

179. Chang bilan bog'liq bo'lgan patologiyalarning kelib chiqishini belgilovchi asosiy omillarning 3tasini aytib bering:

- A. changlanganlik darajasi*
- B. chang tarkibidagi ozod II kremniy oksidining miqdori*
- C. changda yirik disperslik chang zarrachalarning miqdori
- D. changning organizmga ta'sir etish muddati*
- E. organizmning birlamchi holati
- F. organizmning salomatlik holati

180. Havoning changlanganligini aniqlash uchun zarur bo'lgan uchtdan kam bo'lmagan asbob va jihozlarning nomini sanab bering:

- A. AFA yoki FPP filtrlari*
- B. metalli shtok
- C. allonj va reometr bilan aspirator*
- D. metalli korobka silfon bilan
- E. analitik tarozi*
- F. aktinometr

181. Chang tarkibida ozod kremniy ikki oksidining miqdoriga ko'ra changning ruxsat etilgan 3 darajasini ko'rsating:

- A. SiO₂ 70% dan ortiq bo'lsa 1 mg/m³.*
- B. SiO₂ 50 dan 70% gacha bo'lsa 2 mg/m³.
- C. SiO₂ 50% ortiq bo'lsa 1 mg/ m³;
- D. SiO₂ 10 dan 70% gacha 2 mg/ m³*
- E. SiO₂ 10%dan kam 4 mg/ m³*
- F. SiO₂ 10%dan kam 14 mg/ m³

182. Ishlab chiqarish muhitidagi kimyoviy omillarning xavflilik darajasini belgilovchi tasnifni keltiring (3javobli):

- A. 1 sinf – o'ta xavfli moddalar*
- B. 2 sinf – yuqori xavfli moddalar*
- C. 2 sinf – o'rtacha xavfli moddalar
- D. 3 sinf - o'rtacha xavfli moddalar *
- E. 4 sinf – o'ta xavfli moddalar
- F. 1 sinf – xavfli moddalar

183. Ishlab chiqarish korxonalarda o'tkir, oraliq va surunkali zaharlanishlarning kelib chiqishi mumkinligini belgilovchi asosiy omillarning 3turini ayting:

- A. ozod kremniy ikki oksidining miqdori
- B. kimyoviy moddalarning xavflilik sinfi*
- C. ishchi zonasi havosi tarkibidagi kimyoviy moddalarning konsentratsiyasi*
- D. disperslik tarkibi
- E. kimyoviy moddalarning ta'sir etish muddatlari*
- F. disperslik o'lchamlari

184. Ishchi zonasi havosi tarkibidagi toksik moddalarni aniqlashda keng qo'llaniladigan ekspress usullarning 3tasini ayting:

- A. reaktiv qog'ozlar usuli*
- B. fizkolloid usul
- C. standart bo'yicha kolorimetrlash*
- D. chiziqli-kolorimetrik usul*
- E. indikator usul
- F. spektrometrik usul

185. UG-2 (universal gazoanalizator) asbobi tarkibiga kiruvchi 3 elementni ko'rsating:

- A. standart probirkalar qatori
- B. namuna olish moslamasi*
- C. shisha naychalar*
- D. pintset
- E. indikator kukunlari*
- F. indikator shishalar

186. UG-2 yordamida havoni tekshirish qaysi 3 ta bosqichlardan tashkil topganligini ko'rsating:

- A. indikator naychalarni tayyorlash*
- B. pintset yordamida naychani namuna olish moslamasiga o'rnatish
- C. namuna olish moslamasi bilan indikator naycha orqali havo o'tkazish*
- D. standart shkala bo'yicha natijani baholash*
- E. naychadagi reaktiv rangining o'zgarishiga qarab kimyoviy moddaning konsentratsiyasini aniqlash
- F. shtok yordamida naychani namuna olish moslamasiga o'rnatish

187. Ishchi zonasi havo tarkibidagi simob bug`larini ekspress usulda aniqlashning 3 bosqichini ko'rsating:

- A. reaktiv qog`ozlarni tayyorlash*
- B. ish joylariga reaktiv qog`ozlarni osish va rangning o'zgarish vaqtini belgilash*
- C. reaktiv qog`ozlarni namuna olish moslamasiga o'rnatish
- D. namuna olish moslamasi orqali havo o'tkazish
- E. rangning o'zgarish vaqtiga qarab simob bug`larining konsentratsiyasini aniqlash*
- F. namuna olish moslamasi orqali moddani o'tkazish

188. Simob bug`larining ta'sirida reaktiv qog`ozning rangi qanday 3 ta ranglarga o'zgarishi mumkin:

- A. kulrang
- B. ko'k
- C. sariq*
- D. pushti*
- E. sabzi rang*
- F. yashil

189. Jismoniy ish bajarganda organizmning qaysi 3ta sistemasida sezilarli fiziologik o'zgarishlar kuzatiladi:

- A. yurak – qon tomir*
- B. mushaklar*
- C. nafas olish*
- D. chiqaruv
- E. qon tizimi
- F. limfatik tizimi

190. Jismoniy ish bajarganda organizmning funktsional holatini baholashning 3 ko'rsatkichini ayting:

- A. puls*
- B. qo'l dinamometriyasi
- C. AD qiymati*
- D. qo'llar tremori*
- E. bel dinamometriyasi
- F. doimiy tishlar sonini aniqlash

191. Gigienik ahamiyatga ega bo'lgan aqliy mehnatning 3 ta asosiy tavsifini keltiring:

- A. diqqatning zo'riqishi*
- B. tashqi ta'sirotlarga tez javob qaytarish zaruriyati *
- C. eshitish analizatorining zo'riqishi
- D. taktil sezgirlikni o'sishi
- E. ko'rish analizatorining zo'riqishi*
- F. ko'rish maydonining kengayishi

192. Aqliy mehnatni bajarganda organizmning funktsional holatini baholashda o'tkaziladigan 3 kam bo'lmagan tekshirishlarni ayting:

- A. nafas olish chastotasi
- B. xronorefleksometriya*
- C. korrekturli namunalar*
- D. termometriya
- E. aniq ko'rish barqarorligini aniqlash*
- F. dinamometriya

193. Yorug`lik yoki tovushli qo'zg`atuvchiga yashirin javob reaksiyasini tekshirishdagi 3 asosiy elementni aniqlang:

- A. tekshiruvchi tomonidan xronorefleksometrning knopkasini mahkamlash*
- B. xronorefleksometrning knopkasini nazorat uchun bosish
- C. qo'zg`atuvchini ta'sir etish va javob reaksiyasini belgilash*
- D. tekshiriluvchini javob reaksiyasiga ko'ra toliqish darajasini baholash
- E. toliqish darajasini dinamikadagi ko'rsatkichlar bilan taqqoslash orqali baholash*
- F. xronorefleksometrning knopkasini bosish

194. Aniq ko'rish barqarorligini aniqlashning 3 ta bosqichini ayting:

- A. Landolt halqasini tekshiruvchidan 2 m uzoqlikda joylashtirish*
- B. aniq ko'rish vaqtini belgilash
- C. aniq ko'rmaslik vaqtini belgilash*
- D. barqaror ko'rish ko'rsatkichini % hisoblash*
- E. aniq ko'rish ko'rsatkichini standartlar bilan solishtirib baholash
- F. aniq ko'rish maydonini belgilash

195. Toliqishning oldini olishdagi 3dan kam bo'lmagan chora-tadbirlarni ayting:

- A. muvofiq mikroiklim
- B. jismoniy mehnatni mexanizatsiyalashtirish va avtomatizatsiyalashtirish*

- C. oqilona mehnat tartibi va dam olish*
- D. to'g'ri ishchi holat*
- E. bajarilgan ishlarni o'z vaqtida hisobga olish
- F. oqilona dam olish tartibi

196. Ishchilar organizmiga ta'sir etuvchi psixofiziologik omillarning 3 tasini ayting:

- A. majburiy ishchi holat*
- B. oqilona bo'lmagan mehnat tartibi va dam olish
- C. mexanizatsiyalashtirilmagan, avtomatizatsiyalashtirmagan mehnat
- D. og'ir yukni ko'tarish va siljitish*
- E. ayrim a'zolarining zo'riqishi*
- F. aniq ko'rishning kamayishi

197. Ruhiy-fiziologik omillarning ta'sirining oldini olishdagi sog'lomlashtirish tadbirlarining asosiy 3 tasini ayting:

- A. qo'shimcha tanaffuslarni joriy etish
- B. mehnatni mexanizatsiyalashtirish va avtomatizatsiyalashtirish*
- C. oqilona ishchi joyini tashkil etish*
- D. maxsus ovqat berish
- E. ruhiy tinchlantiruvchi xonalardan foydalanish *
- F. oqilona bo'lmagan ishchi joyini tashkil etish

198. Ishlab chiqarishda qizdiruvchi mikroiklim ta'sirining oldini olishdagi 3ta asosiy profilaktik tadbirlarni aytib bering:

- A. qizdiruvchi jihozni izolyatsiya qilish
- B. havo-beruvchi so'ruvchi ventilyatsiya *
- C. saturatorlarni o'rnatish*
- D. ruhiy tinchlantiruvchi xonalardan foydalanish
- E. mehnatni mexanizatsiyalashtirish va avtomatizatsiyalashtirish
- F. havo dushlarini o'rnatish*

199. Ishlab chiqarishda sovutuvchi mikroiklimning ta'sirini oldini olishdagi asosiy 3 tadbirni ayting:

- A. mikroiklimni muvofiqlashtirish*
- B. saturatorlarni o'rnatish
- C. ishchilarni maxsus issiq kiyim-bosh bilan ta'minlash*
- D. ish joyini oqilona tashkillashtirish
- E. isitish uchun joylarni jihozlash *
- F. sovitish uchun joylarni jihozlash

200. Shovqin bilan bog'liq bo'lgan kasalliklarning oldini olishga qaratilgan 3tadan kam bo'lmagan tadbirlarni ayting:

- A. maxsus ovqatlarni joriy etish
- B. ish joylaridagi shovqin darajasini nazorat qilish*
- C. havo dushlarini o'rnatish
- D. shovqin yutuvchi materiallardan foydalanish*
- E. ShHV qo'llash*
- F. saturatorlar o'rnatish

201. Vibratsion kasallikning oldini olish bo'yicha olib boriladigan tadbirlarni 3 tasini sanab bering:

- A. tebranish darajasini nazorat qilish*
- B. dempirllovchi materiallardan foydalanish*
- C. havo dushlarini o'rnatish
- D. muvofiq mikroiklim*
- E. ruhiy tinchlantiruvchi xonalardan foydalanish
- F. saturatorlar o'rnatish

202. Havoning yuqori darajada changlanganligi mehnat sharoitlarida o'tkaziladigan 3 muhim bo'lgan sog'lomlashtirish tadbirlarini ko'rsating:

- A. muvofiq mikroiklim
- B. "ho'l" usulda ishlov berishdan foydalanish*
- C. "Berushi"dan foydalanish
- D. mahalliy so'rib oluvchi va umumiy ventilyatsiya*
- E. ishchilarni davriy tibbiy ko'riklardan o'tkazish*
- F. saturatorlar o'rnatish

203. Ishlab chiqarishdagi o'tkir, oraliq va surunkali zaharlanishlarning oldini olish bo'yicha o'tkaziladigan tadbirlarning 3 tasini ayting:

- A. yuqori darajada xavfli bo'lgan kimyoviy moddalarni kam darajada xavfli bo'lganlar bilan almashtirish*
- B. ishlab chiqarish jarayonlarini germetizatsiyalash*
- C. muvofiq mikroiklim
- D. ShHV foydalanish va davolovchi-profilaktik ovqatlanish*

- E. “ho'l” usulda ishlov berishdan foydalanish
- F. nomuvofiq mikroiklim

204. Davolovchi-profilaktik ovqatlanishning 3 turini ko'rsating:

- A. maxsus ratsionlar*
- B. tubalarda kaloriyalı maxsulotlar
- C. sut va sut mahsulotlari*
- D. ovqat qo'shilmalari
- E. vitaminlar*
- F. tomatli maxsulotlar

205. Ishlab chiqarish havosidagi kimyoviy omillarning organizmga ta'ir etishi mumkin bo'lgan 3 ta asosiy agregat holatini ayting:

- A. qattiq moddalar holatida*
- B. dispers holatda
- C. bug` holatda*
- D. kondensatlar holatida
- E. suyuqliklar holatida
- F. gaz holatida*

206. Zaharli moddalarning organizmga tushishning asosiy 3 ta yo'llarini ko'rsating:

- A. tabiiy teshiklar orqali
- B. nafas olish organlari orqali*
- C. teri orqali*
- D. kompleks
- E. oshqozon-ichak trakti orqali*
- F. sut bezlar orqali

207. Kimyoviy ishlab chiqarishda ishchilarda o'tkir zaharlanishlarning yuzaga kelishini mumkinligini belgilovchi asosiy omillarning 3 tasini ayting:

- A. mehnat sharoitlari
- B. ta'sir etuvchi doza*
- C. ta'sir etish vaqti*
- D. moddaning toksikologik xususiyatlari*
- E. ishchilar jinsiga
- F. ta'sir etuvchi daraja

208. Ishlab chiqarishdagi zaharlanishlarning qaysi 3 turini bilasiz:

- A. o'tkir*
- B. tizimli
- C. oraliq*
- D. umumiy
- E. surunkali*
- F. maxalliy

209. Toksikologik tekshirishlarning 3 asosiy vazifalarini ayting:

- A. assimilyatsiyani aniqlash
- B. o'tkir toksikligini aniqlash*
- C. o'tkir oldi va surunkali ta'sir bo'sag`asini aniqlash*
- D. individual chidamlilikni aniqlash
- E. mumkin bo'lgan spetsifik ta'sirini aniqlash*
- F. dissimilyatsiyani aniqlash

210. Toksikologik tekshirish quyidagi 3 bosqichdan iborat:

- A. almashinish jarayonlarini o'rganish
- B. moddalarning toksik xususiyatlarini o'tkir tajribalarda aniqlash*
- C. amaliy tekshirishlarni o'tkazish
- D. moddalarning o'tkir oldi ta'sirini o'rganish *
- E. surunkali tajriba o'tkazish*
- F. spektrometrik usul qo'llash

211. Tajribalar o'tkazishda laborator hayvonlar sifatida ko'pincha 3 turdagi hayvonlardan foydalaniladi:

- A. oq kalamushlar*
- B. oq sichqonlar*
- C. oq quyonlar
- D. dengiz cho'chqalari*
- E. itlar
- F. qoramollar

212. O'tkir tajriba natijalari 3tadan kam bo'lgan parametrlarni aniqlash imkonini beradi:

- A. LD-50 va CL-50 qiymatini hisoblash*
- B. kumulyatsiya xossasini hisoblash
- C. o'tkir ta'sir zonasini hisoblash*
- D. toksiklik sinfini aniqlash *
- E. maxsus ta'sirini aniqlash
- F. REKni aniqlash

213. Zararli omillarnin 3 spetsifik ta'sir samarasini ko'rsating:

- A. allergen*
- B. teratogen*
- C. kumulyativ
- D. surunkali
- E. mutagen*
- F. o'tkir

214. Kimyoviy moddalarning xavflilik sinfini aniqlashda foydalaniladigan 3 ta ta'rifni ayting:

- A. REK*
- B. LD-50*
- C. LD-30
- D. KVIO*
- E. RED
- F. OBUV

215. Gigienik ahamiyatga ega bo'lgan tuproqning 3 guruh xususiyatlarini ayting:

- A. kumulyativ xususiyatlari
- B. fizik-mexanik xususiyati*
- C. kimyoviy xususiyati*
- D. geologik xususiyati
- E. biologik xususiyati*
- F. fiziologik xususiyatlari

216. Tuproqning fizik-mexanik xususiyatiga 3 ta misol keltiring:

- A. donadorligi*
- B. oksidlanuvchanligi
- C. o'z-o'zidan tozalanishi
- D. g'ovakligi*
- E. suv o'tkazuvchanligi*
- F. kapillyarligi

217. Tuproqning fizik-mexanik xususiyatlarining 3 gigienik ahamiyatlarini ko'rsating:

- A. melioratsiyaning samaradordligini ta'minlash
- B. o'z-o'zidan tozalanish jarayonlarini ta'minlash*
- C. qurilishda yer tanlashda isobga olish*
- D. tabiiy relefini hisobga olish
- E. ob'ektlarni joylashtirishda hisobga olish*
- F. ob'ektlarni joylashtirishda hisobga olinmaydi

218. Tuproqning biologik xususiyatlarining 3 kam bo'lmagan ko'rsatkichini ayting:

- A. mikroskopik ko'rsatkichlar
- B. makroskopik ko'rsatkichlar
- C. gelmintoovoskopik ko'rsatkichlari*
- D. tuproqning koli-titri*
- E. pashshalarning lichinka va g'umbaklari soni*
- F. tuproqning xarorati

219. Tuproqning kimyoviy tarkibining 3ta ahamiyati:

- A. makroelementlar manbasi*
- B. mikroelementlar manbasi*
- C. mikroorganizmlar manbasi
- D. fizikaviy va kimyoviy zanjir halqasi
- E. biologik zanjir halqasi*
- F. fizikaviy zanjir halqasi

220. O'zbekiston Respublikasida uchraydigan yuqumli bo'lmagan endemik kasalliklarning 3tasini ayting:

- A. urov kasalligi
- B. endemik bo'qoq*
- C. karies*
- D. molibdenozis

- E. flyuoroz*
- F. aleykiya

221. Endemik bo'qoqning oldini olish bo'yicha o'tkaziladigan tadbirlarning 3 guruhini ayting:

- A. tashkillashtirilgan jamoalarda antistrumin berish*
- B. suvni yodlash
- C. tibbiy ko'riklar
- D. yodlangan mahsulotlardan foydalanish*
- E. ijtimoiy-maishiy sharoitlarni yaxshilash*
- F. uylarda tibbiy ko'riklar o'tkazish

222. Tuproqning donadorligini aniqlashning 3 asosiy bosqichini ayting:

- A. namunani tortish*
- B. namunani elaklar to'plamida elash*
- C. namunani quritish
- D. har bir elakdagi tuproqni o'lchash*
- E. donadorlikning o'rtacha arifmetik qiymatini hisoblash

223. Gelmintlarning tuxumlari soniga ko'ra tuproqning tozalik darajasini ta'riflang (3 javobli):

- A. toza tuproq - 1kg tuproqda tuxumlar soni 10 tagacha
- B. kuchsiz ifloslangan - 1kg tuproqda tuxumlar soni 10tagacha*
- C. o'rtacha ifloslangan – 1kg tuproqda tuxumlar soni 10-100 tagacha
- D. kam ifloslangan – 1kg tuproqda tuxumlar soni 100tagacha *
- E. kuchli ifloslangan - 1kg tuproqda tuxumlar soni 100dan ortiq *
- F. kuchli ifloslangan - 1kg tuproqda tuxumlar soni 1000dan ortiq

224. Kiyim-boshga bo'lgan 3 tadan kam bo'lmagan gigienik talablarni ayting:

- A. g'ovaklikning yuqoriligi
- B. yil mavsumiga mosligi*
- C. elektr izolyatsiya xususiyati
- D. oqilona bichim*
- E. qo'zg'atuvchi xususiyatining yo'qligi*
- F. suv o'tkazuvchanligi yuqori bo'lishi

225. Chiniqitirishning asosiy 3 negizlarini ayting:

- A. erta yoshdan boshlash*
- B. asta-sekinlik*
- C. har qanday yoshda boshlash
- D. muntazamligi*
- E. doimiy, lekin yengil yuklamalar
- F. yoshning axamiyati yo'q

226. Psixogigienaning asosiy 3 bo'limini ayting

- A. maishiy psixogigienasi
- B. kommunal psixogigienasi
- C. bolalar va o'smirlar psixogigienasi*
- D. oilaviy psixogigiena*
- E. geriatrik psixogigiena*
- F. ishlab chiqarish psixogigiena

227. Bolaning psixikasini shakllantiruvchi 3ta omillarni ayting:

- A. oiladagi hayotning moddiy ta'minlanganlik sharoitlari
- B. to'g'ri tarbiya*
- C. o'qitish sharoitlari*
- D. ota onasini o'qishga bo'lgan munosabati
- E. bandlik va ijodiy faollik darajasi*
- F. ota-onaning ish bilan bandligi